Postimees

Ilmub iga päew.

Toimetus ja peakontor Tartus, Jaani 11.

Toimetus ja kontor Tallinnas, Wene 1.

Telefonid Tartus: Tegewtoimetaja 2-86, siseriigi ja Tartu teadete toim. 1-86, kaugeköned 9-86, ärijuhatus 65, talituse üldtelefon 80, raamatukauplus 2-50.

Telefonid Tallinnas: Toimetus 30-81, kontor 16-11.

Käsikirjad hoitakse alal ainult sellekohasel soowil.

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 5 senti, teksti ees 10 senti, teksti sees 12 senti ja tekstis teksti kirjaga 15 senti mm weeru laiuses. Kohaotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuulutuste koha waliku soowe täidetakse ainult wõimalust mööda.

Üksik number 5 senti.

„Postimehe" ja ta maksuliste lisade tellimishinnad:

Postiga: 1 kuu 150 s., 2 k. — 300 s., 3 k. — 370 s., iga lisakuu 120 s., 6 kuud 725 s., 12 kuud 1400 senti.

Postita: 1 kuu 135 s., 2 k. — 270 s., 3 k. — 325 s., iga lisakuu 105 s., 6 kuud 625 s., 12 kuud 1250 senti.

Tartu linna tellijatele. Kojukandmisega: 1 kuu 135 s., 2 k. — 270 s., 3 k. — 370 s., iga lisakuu 110 s., 6 kuud 700 s., 12 kuud 1350 senti. Talitusest ära wiies: 1 kuu 125 s., 2 k. — 250 s., 3 k. — 320 s., iga lisakuu 100 s., 6 kuud 600 s., 12 kuud 1200 senti.

Wälismaale — 4 krooni kuus. Poola, Leedu, Lätimaale — kodumaa hinnad.

„Maamees" 30 senti kuus. „Sädemed" 120 senti aastas, 60 senti poolesaastas, üksiknumber — 35 senti; ilmub 4 korda aastas. „Lasteleht" 10 s. k. „Terwis" 160 s. aastas, 80 s. poolesaastas, üksiknumber — 45 s.; ilmub 4 korda aastas. — Aadressi muutmine 25 s.

Nr. 105 Pühapäewal, 19. aprillil 1931. Tänast lehte 10 lehekülge 75. aastakäik.

A-S. Royal-Filmi kino

«ATHENA»

Algus kell 5.30, pühadel kell 2.30.

Võistluseta esietendus! Parem eeskava Tartus käesoleval ajal. Film demonstreeritakse valgusheli-aparaadil. Oma kunstilise sisu tõttu noorsoole lubatud. Lavastuse poolest üks kallimatest filmidest!

Kuulus Saksa näitleja ja kammerlaulja **RICHARD TAUBER** hiilgavas helioperetis

Orkestrijuhi kohal **FRANZ LÉHAR** isiklikult.

«Naeratuste maa»

FRANZ LÉHAR'i kuulsa samanimel. operetti järele 12 j. Peaosades: **RICHARD TAUBER, MARGIT SUCHY, Hella Kürty, Bruno Kastner ja Hans Mierendorff.** **Põnev sisu! Hiilgav lavastus!** Näitlejate andekas mäng, **FRANZ LÉHAR'i** võluv muusika ja **RICH. TAUBER'i** meeldiv hääl on loonud Léhart surematule operetile enneolemata edu. Operetti mängiti Berliini «Metropol» teatris suure eduga üle 500 korra. **RICHARD TAUBER** laulab juba klassiliseks saanud Léhari laulu **„Dein ist mein ganzes Herz"** ja palju teisi laule, aariaid ja löökpalu. — **LISANA „UFA" UUDISED.**

Pühapäeval odav rahvaetendus: „India hauasammas"

Algus kell 10 ja kell 12 päeval. Hinnad lastele 10 ja 20 senti, suurtele 25 ja 30 senti.

Prof. E. N. Setälä E. Ü. S-is.

Prof. E. N. Setälä tutwus reedese päewa jooksul Raadi muuseumiga, rahwaluule arhiiwiga jne. Ohtupoolikul esines ta Rahwaluule Seltsis ettekandega „Kuldneiust", kust mindi teedhtule prof. M. J. Eiseni juure.

Ohtul oli külaline kutsutud Eesti Üliõpilaste Seltsi, kus peeti rida terwituskõnesid. Prof. Setälä jutustas oma muljeid esimesest külaskäigust EÜS-i 1889. a., mil Seltsi esimeheks oli dr. O. Kallas. Tõi humoorikaid näiteid elust ja kombeist, mis talle tolleaegsest üliõpilaselust meele jäänud. Sõbralikus jutuwestluses wiibiti kuni keskööni.

Pildil: Prof. Setälä EÜS-i wastuwõtjate keskel.

Hellitagem rahwuslikke teadusi!

E. N. Setälä rahwaluule ja murdesugemete kogumisest.

Prof. E. N. Setälä tutwunes eile mag. Hakulise saatel lähemalt Eesti rahwaluule arhiiwi korraldamisel tehtud tööga. Andes sealjuures ajalehtede esitajaile lahkelt seletusi. Külaline ütles wäga tunnustawaid sõnu Eestis sel alal saawutatud tagajärgede kohta, leides, et töökorralduse suhtes olewat soomlastel siit isegi eeskuju leida, kuigi Soome teadlaste käsutuses on hoopis suuremaid krediite.

Prof. Setälä rõhutab suurt tähtsust, mis on rahwaluule kogumisel rahwusliku iseteadwuse äratamisele. Nii sai Soomes Lönnroti töö läbi wõimalikuks Snellmanni wõimas algatus rahwuslikuks ärkamiseks. Kuid ka rahwuswaheliselt on siin ala, mis pakub wäikerahwale eeldusi tõusta juhtiwale kohale Euroopas rohkem kui teiste teaduste harrastamisel. Selles mõttes on ka majandusliku surutise ajalgi õigustatud suurem tähelepanu sellele alale.

Prof. Setälä märgib rahwaluule kogumise tihedat sidet keeleuurimise tööga. Mõlemal alal töötawate asutuste wahel on soowitaw kõige tihedam koostöö, isegi liitumine. Uuemad woolud keeleteaduses, mille eestwõitlejate ja algatajate seas seisab prof. Setälä, annawad murdesugemete kogumisel suurt tähtsust sõnade tähenduslikule küljele — sõna ja eseme põhimõte. Häälikajaloolisest uurimisest üksi ei jatku, kui sellele ei lisandu sõna ideoloogiline waatlus. Kogumine peab arenema mõttepiirkondade järele — põllundus, kalastus jne. Soomes on juba ilmunud selles suunas töid, näit. 1930. a. Ahti Rytköje sulest „Suitsutare rahwas", luksusteos hulga kunstpäewapiltidega, mis selgitawad murdesõnade mõtet, mitte sõnastik, waid pidew kirjeldus. Murrang sel alal on Soomes sündinud warem.

Praegusele põlwele langeb murdesugemete kogumisel suur wastutus, kuna koolide, kirjanduse ja ajakirjanduse mõjul on murded kiiresti maad andmas ühtlusteele. Loodetawasti leitakse Eestis lahedamaid wõimalusi ka lähemate sugurahwaste murrete uurimiseks, nii liiwi ja wadja, mis on eesti teadlastele kättesaadawam Eesti-Ingeri kaudu.

Prof. Setälä tutwustab wastawa küsimuse peale ka oma tööga Soomes. Suuremate krediitide tõttu on Soomes wõimalik olnud luua instituuti, kus lähemad kaastöölised wõiwad täitsa anduda teaduslikule uurimistööle ilma õppetegewuse kohustuseta. Keskseks tööks on suure etümoloogilise sõnastiku koostamine. Selle kõrwal on prof. Setälal käsil suurem rahwaluuleline uurimus.

Wäga südamlikult kneleb prof. Setälä muljetest mõnepäewasel Tartus wiibimisel, mälestuste wärskendamisel wanade tuttawatega ja uute tutwuste sõlmimisel. Kogu Eesti on talle pärast riikliku iseseiswuse kättewõitmist annud pildi kiirest ja jõurikkast tõusust.

GLORIA Pühapäeval, 19. aprillil kella 10—12½ SUUR KULTUURETENDUS

Afganistan

(Aasia süda). Grandioosne huvitav kultuurfilm. Tee Kabuuli — läbi kõrve. Suur kaubatee Indiasse. Minaretid ja kindlustused. Nomaadide elu. Põlluharimine. **Amanullah** ja ta vend. Afganistani tulevane pealinn ja palju muud. —

Lõbus heligrotesk.

Kassa avatud kella ½10 e. l. Kohtade hinnad 10—25 sendini.

PHILIPS luksus-kapp

PHILIPS RAADIO

elegantne ehe

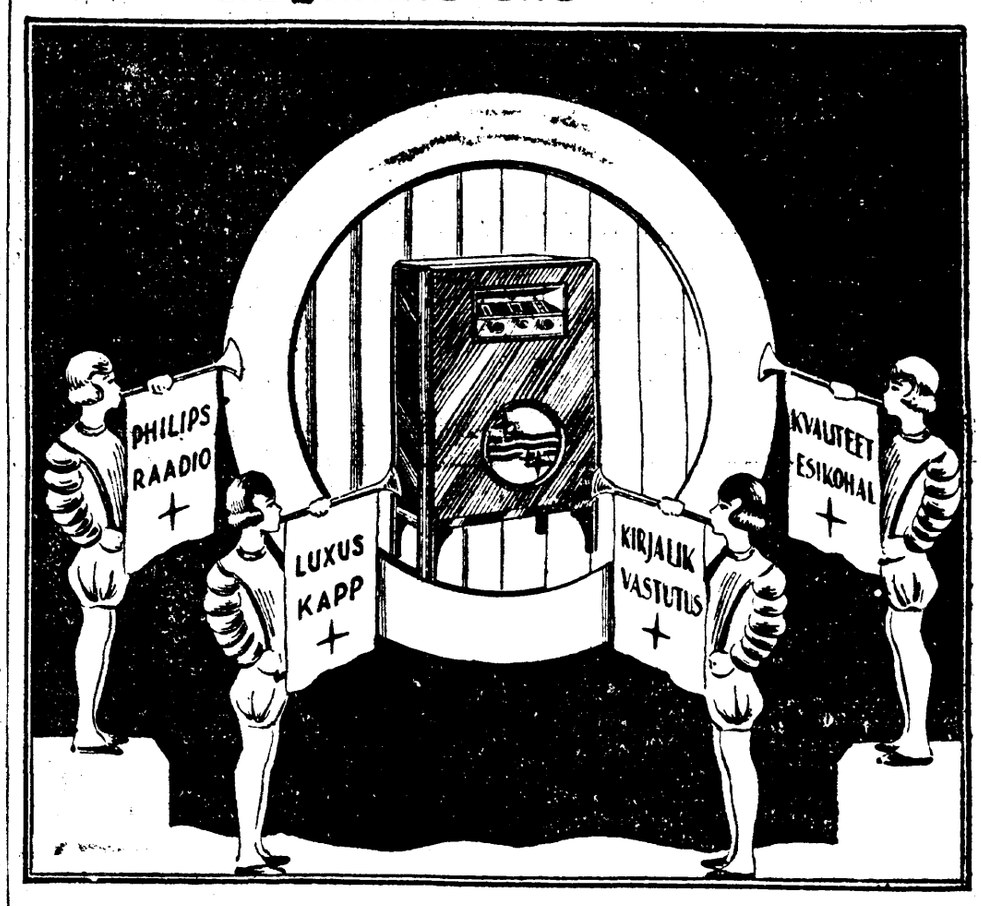

toob terve maailma Teie majja

Kr. 650.—

Iga parim kaupmees demonstreerib PHILIPS aparaate ilma ostukohustuseta.

„Erika" — Venn. Tõnisson'i seemnekauplused

Tartus, Suurturg 2, telef. 7-79; abikauplus Söögiturul, Auvärava majas. Viljandis, Tallinna tän. 6, telef. 2-30. Pärnus, Jänesselja 5, tel. 104.

Soovitame hästi idanevaid, sordipuhtaid

Põlluheina- Aiavilja- ja lille- **SEEMNEID**

Oma puukoolist sordiehtsaid ja külmakindlaid

õuna-, pirni- ja ploomipuid. Marjapõõsaid ja ilupuid.

NÕUDKE HINNAKIRJU!

Inglise, rootsi tööriistad

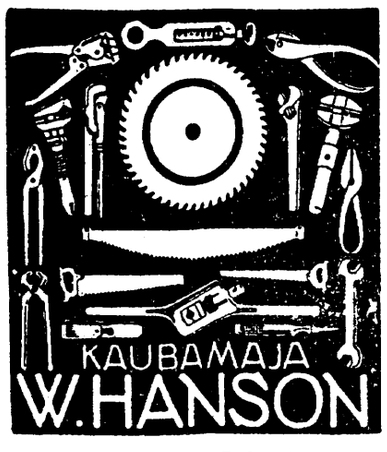

Tartus, Aleksandri tän. nr. 1,

Maavalitsuse majas.

NAFTALIN

värskelt pärale jõudnud. Rohu- ja värvikaupl. **Prov. J. Himmelhoch** Tartus, Riia tän. nr. 1.

Kohv kõrvetet

Hääd kohvi? — Ja, ja veel paremaki

saate Edv. Weyde «Tartu Vahemees»-ilt Kaubahoov 35. Eestimaa vanim kohvikõrvetus kuuma õhuga ja koorekeste eraldamisega. Iga segu üksikute kohvi sortide üksik-kaalumine iga müügi juures. Kõrgeväärtuslikud oad, käsivalitud enne ja pääle kõrvetamist.

Pühapäeval, 19. aprillil kell 10 ja 12 päeval **CENTRAL** Pühapäeval, 19. aprillil kell 10 ja 12 päeval

SUUR ÕPILAS- JA RAHVAETENDUS

Jookseb heli-suurfilm

Naer krampideni! **Armastuse ja õnne saar** Naer krampideni!

10 osas. Peaosades publikumi pailapsed **JEANETTE MACDONALD** ja **JAMES HALL.**

Eeskava lisaks: **Kaks ülihuvitavat heligroteski.**

Õhtusel etendusel jookseb maailma kuulsaim helifilm

METSIKUD ORHIDEED

12 osas. Peaosas jumaldatud

Greta Garbo ja Nils Asther.

Kõiksugu seemned

Aiandus- ja mesindustarbed, põllumajanduslik kirjandus jne. jne. alati saadaval.

EESTI SEEMNEVILJA ÜHISUS

TARTU OSAKOND: Promenadi tän. 1, telef. 158.

Tartu laod, viljapuhastus ja sortimise jaam

Riia tän. nr. 115/119, telef. 385.

Meie viljapuhastuse jaam on täiendatud kõige uuemate masinatega ja töötab alandatud hindadega.

Talivilja orased ja loomatoidu juureviljad nõuavad

Tshiilisalpeetrit

Saatke meile oma aadress, et võiksime Teile maksuta koju kätte saata meie uuemat asjalikku kirjandust («Rukki ja nisu kasvatus», «Juurevilja kasvatus»)

Tshiilisalpeetri Põllumajanduslik Büroo Ida-Baltikumi Osakond

Tallinna kontor — Lai tän. 32.

Lõuna-Eesti põllumeeste päew.

Tullakse kokku murede selgitamiseks ja wäljapääsuteede otsimiseks.

Täna algab Lõuna-Eesti põllumeeste päew. Paljude aastate järele saawad Lõuna-Eesti põllumehed jälle Tartus kokku. Wiimaseſt Lõuna-Eesti põllumeeste päewast on möödunud aastaid.

Üleriiklised kongressid ja kokkutulemised on saanud meil kordusweteks nähtusteks. Iga aasta peetakse neid mitmed ja pea iga tegewusala inimesed on wajalikuks pidanud wähemalt paari aasta järele üle maa nõupidamisteks kokku tulla.

Ainult põllumehed on jäänud pealtwaatajateks. Seni ei ole iseseiswuse ajal weel õieti ühtegi üleriiklist põllumeeste päewa ega kongressi olnud, millest oleks wõimaldatud kõikidel põllumeestel osa wõtta. Ei ole suudetud isegi põllumeeste kihelkondlisi kokkutulemisi korraldada politiliselt erapooletul alusel.

Oneti oleks wõinud aga loota, et just rahwa majanduselu landwam osa oma päewaküsimuste selgitamiseks laiemast ringkonnast kawakindlalt koos käiks, et seda rohkem tõsta esile oma päewamuresid, leida wäljapäästeed ja sellele wastawate ajutuste tähelepanu juhtida. Kahjuks ei ole aga seda olnud ja meie ei ole põllumeest ennast kuulnud.

Seda suurem tähtsus on sellepärast täna algawal Lõuna-Eesti põllumeeste päewal, mis tahab olla kogu meie põllumajanduselu peegelduseks.

Praegune aeg peaks rohkem kui kunagi warem sundima põllumehi kokku tulema, sest meie ei mõleta oma põllumajanduses sarnaseid raskeid katsumisaegasid, nagu neid praegu üle elame. Kuigi ka endistel aastatel meie põllumajanduse seisukord ei ole lahe olnud, kuigi ka warematel aastatel on ühel ja teisel alal raskusi kanda tulnud, siiski praegune põllumajanduse kriis on sügawam ja üldisem, kui seda kunagi waematel aastatel oleme tunnud.

Lõuna-Eesti põllumeeste päew ei taha olla mitte ainult meie põllumajanduse seisukorra selgitajaks, mitte ainult põllumajanduse raskuste esiletoojaks. Seda on küll ka tingimata tarwis ja on wajalik kuulda põllumehe hädasid põllumeeste eneste poolt. Kuid Lõuna-Eesti põllumeeste päewa teiseks suuremaks ülesandeks on abinõude otsimine ja sihtide määramine, kuidas saada üle majanduslisteſt raskustest.

Selles seisabki õieti põllumeeste päewa tähtsam ülesanne, et ühiselt kaaluda ja leida wäljapääsuteid, sest on selge, et praegune olukord ei wöi meie põllumajanduses edasi kesta. Selle edasiteſtmine tähendaks mitte ainult meie põllumajanduse, waid kogu meie rahwamajanduse kokkuwarisemist.

Ehk küll meie põllumajanduse olukorra parandamine oleneb esijoones wäga suurel määral põllumehest enesest, tema omaabikorraldusest jne., kuid siiski ei kannaks põllumeeste jõupingutused küllalt wilja, kui kõigi nende püüete ja sihtide suhtes wabariigi walitsus jääks üksköikseks pealtwaatajaks ja jätaks meie põllumajanduse tulewiku täiesti saatuse määrata.

Kuigi walitsus ei saa majanduselu lahendamiseks üle öö imet teha, ei saa majanduselu raskusi kõrwaldada ühe ega kahe päewaga, kuid ta saab siiski põllumeeste püüetele mõjuwalt kaasa aidata.

Usume, et praegune walitsus meie põllumajanduse seisukorraga tõsiselt arwestab ja omalt poolt püüab selleks kõik teha, et põllumajandust raskustest üle aidata.

Sellepärast julgeme ka loota, et Lõuna-Eesti põllumeeste päewa seisukohad põllumajanduskriisi kõrwaldamiseks saawad wabariigi walitsuse tõsise tähelepanu osaliseks ja et walitsus omalt poolt wõimaluse piirides selleks kõik teeb, et kogu meie rahwamajandust aidata üle raskest katsumise ajajärgust.

Jerwe waim peab tulema maalt!

Seisukord nõuab kõikide jõudude koostööd.

Meie põllumehi on tabanud katsumise ajad. Talupidamise korraldamine nii, et saada ots-otsaga kokku, on praegu raskem kui kunagi warem. Talusaaduste müügihinnad pole wiimastel aastatel langenud rööbastikku nende walmistamise kuludega ega põllumeeste poolt ostetawate ainete hindadega. Talupidajale ja ta perekonnale töötasuks jääw osa, mis meil pole olnud kunagi küllalt suur, on weelgi wähenenud. Ja pole näha mingisugust „nõiasõlme“, mille lahtiraudamine aitaks parandada olukorda järsku ja tunduwalt.

Tuleb otsida teid ja abinõusid, kuidas talumajapidamistes walitsewat rasket seisukorda pehmendada ja järk-järgult parandada ning endid uuele olukorrale kohandada. Jõudumööda peab selleks muidugi aitama kaasa ka walitsus. Kuid sealtpoolt, arwestades meie wõimalustega, saab tulla abi ainult piiratud ulatuses. Sellepärast pole õige jääda lootma ainuüksi riigi abile. Põllumeeste seisukorra parandamise töös jääb pearaskus paratamata siiski põllumeeste endi õlgadele.

Kui põllumehed, kellele meie riik peamiselt tugeneb, jäätsid riigi hoolealuste osasse, kes oleksid siis need, kes peaksid põllumeest aitama ja kes suudaksid seda teha?

Raskusi saab wõita ainult ühistööga. Üksik on jõuetu. Ühistöö annab tulemusi, kui on ühistunnet, kui walitseb üksmeel. Praegusel raskel ajal on lepliku eriti oluline.

Kahjuks on meie põllumeeste ühisettewõtetes, õieti kogu meie ühistegelises elus, wiimastel aastatel pääsnud wõimule killustamise waim, üksmeel, mis neis walitses enne maailmasõda, on enamasti kadunud. Asemele on tulnud wäikeline sallimatus ja riid. Üksteise usaldamine ja wastastikune arusaamine on paljuis asjus kadunud ning annud maad näägelemisele, wägikaika wedamisele ja arwete õiendamisele üksikute kildkondade wahel. Asi ise aga jääb selle juures tihti kogunu kahesilma wahele. Pole siis sugugi imeks panna, kui ühisuste töö kipub paiguti allamäge minema.

Ei saagi siis olla teisiti, kui üks järjekindlalt seda lõhub, mis teine ehitab, wõi kui üks loobib teisele kaikaid kodarasse.

Üksmeel kadus ühisteawusest selle järele, kui sinna kisti politiline wõitlus ja hakati majanduslistes ühisettewõtetes toimetama „ülewõtmisi“. Onneks on wiimasel ajal kohapealsetes ühisustes märgata kainenemist. Sallimatuse õhkkond hakkab lahtuma. Ainult üksikutes keskühisustes ja liitudes jatkataksе weel endiselt „wõitlust“.

Aga kokkuleppewaim ja üksmeel on tarwis igal pool uuesti jalule seada. Peab ükskörd aru saadama, et meil on wõistlus wälismaadega ja ülma ühteholdmiseta, kõigi tööjõudude ärakasutamiseta, ülma wigade kõrwaldamiseta meie ettewõtetest jääme wõistluses alla.

Parteiline ülem- ja ainuwalitsus peab põllumeeste ühisettewõtetest kaduma ja aset andma kõigi loowate tööjõudude koondumisele rahwa eluküsimuse ümber.

Lepliku ja üksmeele idud wõiwad tulla ainult maalt kohalistest ühisustest ja nende tegelastelt. Seal pole sallimatuse pisilased oma hätvitawat mürgitustööd weel wiinud lõpule. Ainult sealt tulew tuulepuhang wõib seada uuesti jalule üksmeele ka meie keskühisustes. Mida warem see sünnib, seda kasulikum on see meie põllumajandusele.

Agr. W. S.

Mis pannakse päewale ette.

Meie põllumajanduse kitsikus, selle põhjused ja lahenduswäljawaated.

Jaan Tõnisson:

1. Majanduslik kitsikuse wastu wõitluse aluses tuleb meie põllumeestel lootust panna esijoones hoogsale isetegewusele jõudude koondamisega ühiste huwide alusel.

2. Politilise wõitluse kaudmine ühistegewuse alale toob kaasa wastolud ja wiib ühised ettewõtted häwinemisele, mispärast need püüded tuleb tagasi tõrjuda.

3. Meil tuleb eneste aru enda, et meie karuitbes olukes on wõimata edasi saada ehk äraelada nii wähese waewaga kui soodsamates loodustingimustes. Ainult täiest jõust tööd teha suuhame püüda ja edasi jõuda isefeiswa kultuurrahwana.

4. Kõigis rahwaühtides eriti aga põllumajanduse alal tegutsejate keskel peab haakama. waba aega ära kasutama just kultuurseteks otstarbeteks ja loowaks tööks.

Kõikidel, kelle kutsetöö ei paku wõimalust tarwilikult ära kasutada oma tööjõudu, tuleb leida kõrwaltöö wäärtuste loomiseks.

Eriti põllumajanduse alal töötajatel tuleb talwisel wahajal muude töömoimaluste puudumisel asuda kodukäsitöö tegemisele, mida wõib wälja arendada nudsete abinõude ja wõtete waral wajalikude wäärtuste walmistamiseks.

5. Ühistegeliste laenu-hoiukhisuste wõrk tuleb kohandada eriti rahwuslikku talituskapitali kogumise suurele ülesandele, kõrwaldades ülemrusein parteipolitilisi laenuasutusi ja nende asjatut wõistlust.

6. Põllumajanduse pikaajalise obawa laenu ajuste rahuldamiseks tuleb ellu kutsuda põllumajanduse hüpoteekpank, kes wäliskapitali abil läbi wiiks põllumajanduse lühiajaliste ja wahelilaenude ümbermuutmise pikaajalisteks hüpoteeklaenudeks.

Põllumajandusliku krediidi küsimus.

E. Ehrlich:

1. Massilised talude sunnimüügid ei ole kasuks rahwamajandusele; need sunnimüügid põhjustawad weel meie majanduslist kriisi: wähendawad produktsiooni ja suurendawad töötutööliste arwu.

2. Talude kinnis- ja wallaswara sunnimüügide ärahoidmiseks ehk wähemalt selle wähendamiseks on tarwis: a) lühikesaajalised ja kõrgeprotsendilised põllumajanduslised laenud muuta pikaajalisteks ja mahalaprotsendilisteks ja b) põllumajanduse kaitse maksma panna täies ulatuses ja sarnaselt teostaba, et põllumajandus end tasuks.

Pöllutööliste küsimus.

H. Miller:

1. Arwesse wõtteb, et põllumajanduses suurem hulk töid langeb suwekuudele ning et põllutöid peab tegema õigel ajal ja korralikult, tuleb rõhku panna sellele, et talus oleks alaliselt tarwisminew tööliste arw, nii et wõimalikult wähe tuleks ajutisi tööjõudu tarwitada.

2. Kuna meil on sagedaseks nähteks, et pöllutööliste, iseäranis aastatööliste, saamine tarwilisel määral on raskendatud, samal ajal aga linnades töötute arw näitab tõusu, tuleks kaalumisele wõtta põhjused, mis sarnase asjaolu esile toowad ja nende põhjuste kõrwaldamisele aluba:

a) Eeskätt tuleks lahendada küsimused, mis pöllutööliste seisukorda paremust toeksid, nagu korteri-, toitlus-, palga- ja tööskuse tasapinna tõstmine ja tööpäewa pikkuse küsimused.

b) Korteriolude suhtes tuleb wõimaldada töölisele talumajas iseseisew tuba, kus ta wabadel tundidel wõiks omaette, ilma segamata olla. Puhtust, isegi mugawust selles ruumis tuleb arwesse wõtta, nii et see maja töölisele armsaks koduks muutuks. Nute elamute ehitamisel ei tohi teenijate ruume milgil tingimusel unustada.

c) Kärmiselt tähtis on ka toitlusküsimus. Toit olgu lihtne, maitsew ja toitew.

e) Meie pöllutööliste toitlust tuleb ülbse küll rahuldawaks pidada, ainult mõnes kohas kannataks ühekülgsuse all, mida tingimata kõrwaldama peab.

Sellepärast meie perenaised pidagu silmas wastawaid koole ja kursusi.

3. Töölise palkamisel tuleb hinnata tööskust ja töölise tublidust, millele seni wähe rõhku pandud.

Palka maksetagu, eriti perekonnaga ja aastatöölistele, rahas ja natuuras. Sarnane palgamaksmise wiis oleks praeguste kõikuwate põllumajanduse saaduste hindade ajajärgul kõige kohasem.

4. Tööskuse tasapinda tuleb meil tõsta. Töölisteki tööskust nõuda, ja oskuse omandamiseks wõimalusi luua. Selleks on tarwis tööhindamine sisse seada. Samuti töölistele kursusi ja wõistlusi korraldada, nagu juurewilja harimises, masinate käsitamises, kündmises, kraawi kaewamises jne., naistöölistele eriti lõpsmises, loomade sõõtmises ja puhastamises.

5. Pöllutööliste tööpäewa pikkus ja palga suurus peab käima käsikäes tööskuse tasapinna tõusu ja töötempo kiirenemisega.

Pöllumajandussaaduste kurustamine.

J. Janusson:

1. Tuleb nõuda maksimum aktiiwsust wälisturgude leidmiseks, nende kindlustamiseks ja sisetöötamiseks ja seda mitte ainult riiklikelt asutiilt, waid ka eksportööridelt.

2. Siseturu kindlustuseks omamaa pöllumajanduse saadusile korraldada kaitset ja organiseerida turgu sarnaselt, et jääks ka wõimalus edaspidi odawaid tooresaineid kasutada wäljastpoolt — eksporttoodangu suurendamiseks.

3. Siseturu korrastuses püüda wõimalikult enam wälja lülitada tootja ja tarwitaja wahelist wahetalitajaid. Otstarbekohaselt wõib see sündida ainult ühistegeliste asutiste kaudu.

4. Wõimalikult enam püüda asendada sisseweetawaid aineid omamaa saadustega, milleks kasutada ära organisatsiooniliſi wõtteid kui ka propagandat..

5. Tootmise organiseerimisel enam rõhutada tasuwamate alade arendamist, nagu lina asemel peekoni ja piima tootmist.

6. Wähem lootusi panna soodustusile riiklikul arwel, sest riigi resursid on wäga piiratud ja mõeldawad soodustused mitmekuuliste lisamaksude ja hinnakõikumiste alal ei wöi anda meie oludes tunduwaid pikaajalisi tagajärgi, sest teised tootmisalad, mille arwel see wõiks sündida, on samuti nõrgad. Aga enam usku põllupidaja enese organiseerimise ja kalkulatsiooni wõimesse ja ainult selle wõime teadlik ja täielik rakendus on kõige radikaalsem abinõu meie põllumajanduse kriisi tõttu tekkinud raskuste lahendusel.

A. Mälberg:

1. Et siseturu mahutawus omamaa saadustele oleks awaram, on wajaline tunduwalt piirata wälisfaaduste sissewedu. Sealjuures tuleb hoolt kanda, et omamaa saadused nii headuselt kui ka sordimendilt ja pakkelt wastaks siseturu nõuctele. Omamaa saaduste hind ei tohi kõrgem olla wälissaaduste hinnast, wäljaarwatud dumpinguhinnaga turulelastawad kaubad.

Jällemüüjad ei tohiks lasta end juhtida ühepäewa kasust wälisturu saaduste eelistamisega.

Nii walmistajad kui ka wahetalitajad peaks siseturu korraldamisele suuremat tähelepanu pöörama.

2. Wälisturu alal tuleb enam tähelepanu pöörata wälismaa tarwitajaskonna erinõudmiste rahuldamisele.

Pöllumajandussaaduste eksporti tuleb nõuda korradaba, et wahetalitajate kulud oleks minimaalsed.

Minu risulutsioonid.

Pöllumeeste päewale wastuwõtmiseks.

Nüüd ommegi jo selge, et minust pole kedäki minejat sinna pöllumiiste päiwäle. Neo ilma ommawe säärätse, et ärä nakka tapma omma reke wai lahkma obest. Ma ole mõtelnu, et mis muudi sinna minnä ja ole arwanu, et jalgsi minnä olessi kige kristlikump, aga mu wana jala enämb nigu ei wõta pikkä tiid käiä. Mõtli, et las lähäwä nuu, kellele raudtii om tettu õkwa tare usse ette ja kellel tii ommawa hööweldadu silles hüüwlitega ja lumeatruga. Ja kui teie, armsa Lõuna-Eesti pöllumihe, minnu sääl ei näe, ja kui wiil kedäki tõistki ei ole silmäga nätä, siis om teedä, et meie pöllumeeste selts om walinu halwa päewä wai jälleki tuule ei ole puhkmu meie ülle magusat lämmit wihma, mis wiinü lume kige lume tiid ja toonu kewäjä nurmi pääle ja kuiwatanu tuise.

Õkwa just tuuperäst ei oleki sääl minnu ja palju tõisigi. Kongrents om ää asi, aga oma luum on armsamp.

Aga ma tahtsin wäega minnä ja üitskörd üteldä kiit oma südame päält wällä. Ja tahtsi mina ka pidädä üits õige pöllumehe kõne, nii kui neo pöllumihe asja ommawa ja nigu noa lõäwä. Mul olli ka joba kõne puultpite walmis tettu ja risulutsiooni kokku säetu. Ja neid ma taha teile kuulda anda meie ajalehe kaudu, et teie tiiäs neide üle oma maamehe mõistlik sõna üteldä ja nemä wasta wõtta. Posti poiss piäp wiimä kirjä ärä, sadagu wai raibit ja ojogu obene kõtuni wii seen ja ruus wõtku rii rauda maha nigu wiiliga.

Ja ma ole mõtelnu ja tähele pandnu, kes ommawa nuu kige suurempa pöllumihe waindlase, kellele meie peäme tegemä oma risulutsioonid. Üü ommawa (§ 1) liina lihunigu, kes tüsfäwä meid kotun ja laadapäiwäl. Nuu ommawa sedäsorti inemise, et muidu temä su luuma ei ostaki, kui ei saa wahelt suurt kassu. Ja meie ei tiiä kunaki, kuipalju sii ja sii lihunik meid kunaki om tüsfänü ja pügänü, ja meie luumi poole hinnaga käest ärä petnü. Siiperäst tulep wõtta wastu nisuke risulutsioon:

„Kõik lihunigu, kes inemisi petäwä ja luuma odawalt käest ärä kauplewa, kiiüditädäs üle viiri Wenemaale.“

Siis omma meie waindlase wiil nii suure eksporttapamaja. Ka nuu omma weel õige peenikese erra: Kui tsiga om kõhn — ei kõlba, kui oma jõõdetu raswatsess — jälle ei kõlba. Ja kui sa siis olet mõistnu passi pääle õige aja põrsa weristämises, ja olet ta ärä müünü, siis tõisel päiwäl kuulet, et tõine tapamaja massiwat rohkem. Tuu tiip südäme täis, kui sa ei tiiä, kes sii massap õige inna. Ja siiperäst wõtke wasta wiil üits risulutsioon:

„Kõik tapamaja, kes ei massa pöllumehele õiget inda, tapetasse esi ärä. Nii mehe, kes ommawa wõltsjutuga pandnu tõise mehe tsiamüümist kahetsema ja muul wiisil südämewallu tennu, neid tulep küüditädä koheki kaugele, et nemä tii pääl äste irmu tunness ja tõine kõrd enämp ei tii tsia tempu.

Peab astma samme walitsuse iin, et kõik tsia, nii lahja kui raswatse, saassi säädüsega piikoni tsiass kuulutedus.“

Siis ommawa wiil igäwetse kiskja nii liina kaupmehe ja kaupmehe selli. Neid om egan poodin kari kuun ja mis nämä sääl muud teewä, kui mõtlewa, kuidas indu kõrgeks ajada ja tetä talumiis rahast lakess. Ja ei ole ka nättü, et kaupmiis wai temä sell jätäp innast alla. Ja kas üitsegi kaupmiis ütlep, et sii kaup ei kõlba, ärä osta! Aga omma kaupa kitma ommawa kange ja raha tahawa. Siiperäst minu puult wiil üits risulutsioon:

„Kaupmehe nii liinan, alewin ja maal, kes wõtawa inge inda ja petäwä talumiist, puwwasse üles tõistele kaupmeestele irmuss.“

Siis tiip meile muret ja rähkä, et wõi inna ommawa odawa. Liina inemise jälle kaibawa, et wõi olewat külländ kallis. Ja poodimehe wõtawe wõi päält suurt matti. Saksamaa ei taha ka enamb õiget raha massa. Wast awitap, kui wõtate wasta nisukese risulutsiooni:

„Riik säep sisse wõi monupooli ja ostap talumeeste käest wõid õige inna iist ja müüp seda liinan õige inna iist. Ja wõip kilo päält wõtta endä kasuss 2 senti nigu ruki kilo päält. Siis om õigus majan.

Ja riigiwanemb tulep saata Indeburgile Saksamaale külla. Wast siis sakslise nakkawe ähendämä ja wõtäwa tolli maha.“

Ja siis om wiil üits ädä, et instruktori ja aagrunomi kitwa toda kunstsõnnikut ja ommawa meid wedänü neid ostma, et küll põld annap tagasi.

Ja oleme nii omma raha matnu ja õuna ommawa lännu nii odawass, et omma raha enämb ma seest kätte ei saa. Ja lehmä ja obese sõnniku sisse ei ole enämb konnegi nii suurt usku ja lootust kui olli ennemb. Siis pallessi wiil, aulik koonolek, wõtta wasta nu wiimane risulutsioon:

„Nuu peremihe, kes tahtwa ennäst tappa, mõtelgu wällä üits tõine endätapmise wiis, neid om lehest külländ lugeda. Aga ei mitte nii, et jätta perän ennast talu kongrussi. Ja et wõi hinna ommawa odawa, siis ei tule kaswatada ütsinda neid lehmi, kes annawa pallu piimä, waid neid, kes annawa ka palju sõnnikut. Lehmä peäwä olema suure piimäanniga ja ka suure läbi laskmisega.“

Ja kui teie nii minu risulutsioonid olede wasta wõtnu, siis om niisama hää kui mina Sootagutse Juhan Adrakurg esi sääl olessi olnu.

Omamaa saaduste propaganda puudulik!

13 protsent. peekoni sissetulekuist kulutatud wälismaa seebile ja saapamäärele.

Wiimastel aastatel, kus kerkiwad esile järjest suuremad raskused nii põllumajanduse- kui ka tööstusesaaduste turustamisel, tehakse kõigis riikides suurt propagandat kodumaa saaduste kasuks. Selles mõttes ei ole mingit wahet wabakaubandust pooldajate maade, nagu Inglismaa ja Taani, ja riikide wahel, kes kõrgete kaitsetollidega oma toodangut kaitsewad, nagu Ühisriigid, Saksa- ja Prantsusmaa. Ainult meil ei tehta peaaegu mingisugust suuremat propagandat ega jõupingutusi kodumaa saaduste tarwitamise lewitamiseks, mille tõttu wälismaa saadused wallutawad järjest suuremas ulatuses meie turu, kuna kodumaa saadused seisawad ladudes ja ootawad asjata ostjaid.

Lähemalt waadeldes meie wälismaakaubandust selgub, et suur osa saadustest, mida meie sisse weame järjekindlalt iga aasta, walmistawad ka meie põllumehed ja tööturid samas headuses ja sageli isegi weel märksa odawamalt. Kuid meil eelistatakse wälismaa saadusi weel tänapäewani juurdunud eelarwamise tõttu nende paremuse üle ehk lihtsalt ostetakse hästireklaamitud saadust harjumuse tõttu. Teisiti ei ole kuidagi selletatau lihtsa seebi ja saapamäärde sissewedu nii suures ulatuses.

Nimelt weeti sisse möödunud aastal saapamääret ligi 100.000 kr. ja seepi 78.250 kr. wäärtuses. Seega kulutati ligi 18 protsent peekonist saadud wäliswaluutat 1930. a. lihtsa wälismaa seebi ja saapamäärde ostmiseks, mida wõib walmistada kodumaal wäga hästi.

Samuti on üleliigne margariini sissewedu, mida möödunud aastal sisse weeti ligi 70.000 kr. wäärtuses. Nii- ja juurwiljadest ei oleks waja sisse wedada herneid, sibulaid ja kurke, milleks läinud aastal kulutati üle 200.000 krooni wäliswaluutat.

Näited wälismaa, — nii põllumajanduse kui ka tööstuse — saaduste sissewedu kohta, mida wõiks asendada kodumaa saadustega, wõib tuua weel terwe rida. Kuid mainitud näited kõnelewad juba küllalt selget keelt meie loidusest ehk algatuswõime puudusest selle kõrwaldamiseks.

Kuna on ülim aeg sellest loidusest ja üksköiksusest wabaneda, toon ära mõned märkmed kodumaa saaduste propageerimise kohta wälismaades, et näidata, kui palju sel alal juba suudetud teha teistes riikides.

Inglismaal, klassilises wabakaubanduse kantsis, kutsutakse rahwast mõjuwalt üles kodumaa wõi asumaade saaduste ostmiseks. Selleks moodustati asumaade ministeeriumi juure eriline organisatsioon (Empire Marketing Board), kes teeb mõjuwat propagandat kodumaa saaduste tarwitamiseks ajalehereklaami, raadioeitelaunete ja plakatite kaudu kuulutustetulpadel jne. Sellel ajutusel on selleks otstarbeks kasutada ligi 20 milj. kr. aastas.

Propageerimise ülesande seadis endale ka eriline perenaiste ja tarwitajate organisatsioon, mida juhib inglise tuntuma politikategelase Lloyd George'i abikaasa.

Ka Prantsusmaal on wiidud läbi sisseturu korraldamine. Juhtiwa koha omab Pariisi Kaubanduse Koda, kes kutsus ellu „Union national intercyndicale des Marques collective“. Erilise kaitsemärgiga pealkirjaga „Uni France“, mida paigutatakse saadustele ja kirjaplakatitele, propageeriwad ühinenud eitewõtted kodumaa saadusi. Itaalias saawutas Mussolini kohe suurt edu, kui ta rääkis „majanduslikust riigiäraandmisest“.

Fašistide rühmad sammusid peale mainitud kõnet läbi tänawate ja sundisid kaupluste omanikke wälismaa saadusi waatcakendelt kõrwaldama. Taanis propageerib taani saaduste tarwitamist „Dansk Arbejde“ ühing 106 osakonnaga, kelle liikmete arw ulatub 125.000 peale. Ühtlasi on temaga liitunud 227 ühingut, nendest 197 tööliste ühingud 70.000 liikmega. Selle ühingu tähtsam põhilause kõlab järgmiselt.

„Ühingu siht on mõjutada kodumaal Taani töö ja taani saaduste eelistamist wälismaa saadustest, kui need hinna ja kwaliteedi suhtes kannatawad wälismaa wõistluse all, et seega edendada Taani rahwuslikku majandust“.

Sama ühing wiis ka läbi, et pandi maksma teatawate wälismaa saaduste sunduslik päritolu äramärkimine (näit. Saksa pesemiswahend „Persil“).

Propaganda kodumaa saadustele on arusaadawalt üksikuis riikides erinew. Ei saa seda lihtsalt wõtta omaks, mis iga maa erilisele olukorrale kohandatud. Näiteks ei saaks üksi euroopa riik wõistelda Ameerika reklaamiga kapitalipuuduse tõttu.

Kuid teiste euroopa riikide eeskujul tuleb ka meil alustada wiibimata kodumaa saaduste propageerimisega suuremas ulatuses üksköik mis kujul, kui tahetakse parandada meie üldist rahwamajanduslikku seisukorda. Samuti peaks iga tõine eesti kodanik eelistama kodumaa saadust wälismaa saadustest, et kindlustada Eesti majanduslikku head käekäiku.

H. P.

Ainuke
tõesti hea kell on
BOREL FILS & Co

MEESTERIIETE RÄTSEPAÄRI
M. ANDREESEN
Tallinna, Rataskaevu t. 14—4, telef. 430-54.
Teatan oma austatud klientidele, et kõik kevade paletu- ja tülikonnariided on Londonist kohale jõudnud.

Skandaal Helsingi „polpredstwos".

Ingeri noormehe kaelamurdew põgenemine Wene saatkonnast.

Helsingist, 18. aprillil. Reedel oli nõuk. Wene saatkonna ees Helsingis iseäralik wahejuhtumine. Inimesed, kes kell 10.45 e. l. ightgsid liikuma Pulwari ja Albertinkatu wahel, nägid, kuidas Albertinkatu poolsel saatkonnamaja küljel puunes esimese korra aken ja sealt wälja hüppas palja peaga noormees, kes kõneles selget Soome keelt. Noormees pistis kohe jooksma, kuid tema tabati kahe erariides isiku poolt, kes ütlesid endid salapolitseinikud olewat. Need wiksid noormehe autosse ja sõitsid minema. Nüüd tuli saatkonna uksest nähtawale keegi teine mees, kes samuti kõneles Soome keelt ja kadus rahwahulga sekka. Selle järele jooksis saatkonna uksest wälja üks wenelane, kes nõudis aknast wäljahüpanud nooremehe wäljaandmist, kuid teda ei wõetud kuulda. Akna ette tõmmati kohe raudkuugid, millistega saatkonna maja alumise korra aknad on warustatud.

„Ajan Sana" kuulmist mööda, kust see sõnum wõetud, oli aknast wäljahüpanud noormees Soomes elaw ingerlane Simo Kajawa. Ta oli nõukogude Wene saatkonda tulnud teateid küsima Ingerimaale jäänud wanemate üle. Saatkonnas oli ähwardatud noortmeest wangistada. Siis oli Kajawa munde wõimaluste puudusel aknast wälja hüpanud. Kes oli temaga kaasas olnud noormees, ei ole teada. Kajawa on 22 aastat wana.

Nõukogude Wene saatkond awaldas ametliku seletuse aknast wäljahüppamise kohta. Seletuses ei ole midagi sellest, et Kajawat wangistada oleks tahetud. Ümberpöördult — konsulaadi sekretär olla lubanud Kajawale, kes Soomes elab juba 1923. a. saadik, kõigiti wastu tulla teadete muretsemisel tema Wenemaal elawate omaste üle. Muu seas seletanud sekretär, et Soome wälisministeerium olewat hiljuti järele küsinud, kas ta Kajawad on tõesti nõukogude Wene kodanik. Samuti olewat sekretär küsinud, kas temal on olnud kohalikude wõimudega mingisuguseid sekeldusi. Wiimase küsimuse peale lahkunud Kajawa sekretäri kabinetist ilma jumalaga jätmata, läinud konsulaadi wastuwõtu ruumi, kus küll uks lahti olnud ja keegi teda ei ole takistanud wälja pääsemast. Siiski on mees akna purustanud ja wälja hüpanud, kus teda politsei areteeris. Sekretär oli nõudnud politsei käest, et Kajawa wabastatakse, kuid see nõudmine jäetud tähelepanemata. Saatkond on asjast otsekohe teatanud wälisministeeriumile.

Saatkond arwab omalt poolt, et juhtumisel on tegemist waimliselt ebanormaalse isikuga, wõi esinewat Kajawa nende wastutamatute ringide pimeda tööriistana, kes igal juhusel püüawad provotseerida terawusi Nõukogude Wene ja Soome wahel.

„Helsingin Sanomate" kaastöölisele on Kajawa seletanud üksiasju oma elamusest. Noormees kinnitab, et teda on ähwardatud areteerida.

Wisriigid tunnustawad Hispaaniat wabariigina.

Kommunistid jatkawad katseid rahutusi külwata.

Kuningriiklaste meeleawaldused Pariisis.

Madriidist, 18. apr. Pärast walitsuse koosolekut seletasid ministrid, et seisukord kaal on täielikult rahulik. Kataloonia küsimus jäämat rahwuskogu otsustada. Madriidis ja prowintsides walitseb rahu. Elu on igal pool minemas normaalsetesse roobastesse. Töölised ajuwad tööle. Samuti seisukord rahaturul hakkab paranema.

Mõned teated kõnelewad ometi, et kataloonlaste juhtide ja Madriidi keskwalitsuse wahel on tekkinud uus konflikt maksude küsimuses. Madriidist olewat 3 ministrit lennukil Barcelonasse sõitnud, et jatkata kataloonlastega läbirääkimisi.

Teiselt poolt on juba kindel kokkulepe, et Kataloonia saab omad koolid ja kohtud. Samuti wõiwad kataloonlased tarwitada oma keelt. Wälispolitika jääb aga täielikult Madriidi walitsuse asjaks. Kolonel Macia jätwat endale õiguse alata uuesti wõitlust Kataloonia iseseiswuse eest, kui Hispaania rahwuskogu ei peaks rahuldama kataloonlaste nõudeid.

Huwitawaks asjaoluks on nimetuste alal see, et Victoria Kent nimetati wanglate peadirektoriks. See on esimene kord, kus farnasel kohal Hispaanias esineb naine.

Hispaania uus walitsus leiab tunnustust wälisriikide poolt. Esimestena on Hispaania walitsusele Prantsuse ja Tschiili walitsus teatanud, et nad ajutist wabariiklikku walitsust tunnustawad kõrgema wõimuna Hispaania wabariigis. Hispaania walitsus on oma saatkondade kaudu kõigis suurriikides teatawaks teinud kuningriikliku korra lõpu Hispaanias. Selle järeldusel on mitmed wälisaadikud otsekohe oma saadikukohalt lahkumiset Madriidi telegrafeerinud.

Reedene päew tõi seisukorras Hispaania suurlinnades suurel määral selgust. Kõikjal on wahepeal puhkenud

rahutused sumbutatud,

wälja arwatud Sevillas, kus kommunistid ikka weel püüawad wõimu oma kätte haarata.

Neljapäewa hommikul kogunes 9. jalawäe polgu kasarmute ette suur hulk kommuniste, kes karjusid „Maha kuningas. Elagu wabariik!" Kommunistid nõudsid relwade wäljaandmist, et nendega wälja astuda kodanlise miilitsa wastu. Kui wahisalgad meeleawaldajaid laiali hakkasid ajama, awasid need kasarmutele rewolwritule. Walwe omaltpoolt wastas. Kui kommunistid kauplusi katsusid rüüstama hakata, kuulutati linnas wälja piiramiskord. Kokkupõrgetel äärmuslastega ühelt poolt, ja teiselt poolt politsei ja sõjawaega, on senini kümmekond isikut surma saanud. Nii Sevillas, kui ka Madriidis töölised nõudsid meeleawaldustega relwu

kodanlise miilitsa wastu

asturmiseks, mis Primo de Rivera diktatuuri ajal ajutati. Kuigi walitsus awaldas dekreedi selle miilitsa laialisaatmiseks, liiguwad miilitsa liikmed paljudes kohtades siiski wormis ja relwades.

Pahempoolsete ametühisuste keskbüroo ruumides Barcelonas leiti 14 pommi ja palju sõjariistu. Büroo juhatuse liikmed põgenesid. Era kuberner andis käsu nende wangistamiseks. Kataloonia ametiühisuslased keeldusid wastu wõtmast ministri kohta, mida Kataloonia walitsuses neile pakuti. Keeldumist motiweeriti sellega, et ametiühisused peawad politikast eemale hoidma.

Üllatawal kombel on kommunistidel mitte ainult tööliste, waid ka talupoegade ringkonnas tugewasti pinda. Talupojad korraldasid Sevillas linna serwal rongikäigu Nõukogude lippudega ja püüdsid tungida südalinna. Politsei ja sõjawagi tõrjusid aga meeleawaldajad laiali. Sevillas on seisukord õige ärew. Muuseas

kardetakse kirikute rüüstamisi,

kuna kiriku ringkonnad senini toetasid kuningriiklasi. Kohapealne kardinal-peapiiskop põgenes kloostrisse. Wähemaid rahutusi oli ka Barcelonas, kus meeleawaldusi peetakse uue erakuberneri wastu. Tööliste ametiühisused korraldasid linnas rongikäike, nõudes kuberneri lahkumist. Arewust jõunnitab ka see, et kõik wangid on pääsenud wabadusse.

Gibraltaris pidasid Hispaania

kuningriiklased

monarhistlikke meeleawaldusi kuningas Alfonso kolmanda poja infant Juani lahkumise puhul. Prints läks Gibraltaris Itaalia laewa „Roma" pardale, sõiduks Neapoli.

Hispaania walitsusele teeb tõsist muret asjaolu, et kõik

aristokraadid

on sattunud kahuhirmu ja põgenewad wälismaale. Walitsus awaldas seletuse, milles aristokraate üleskutsutakse riiklikult mõtlema, kuna nende ärasõit ja waranduste kaasawiimine mõjub halwasti nii sisemisele õhkkonnale kui ka krediidiusaldusele Hispaania wastu.

Alfonso 13. Pariisis.

Nagu juba teatatud, saabus kuningas Alfonso Pariisi neljapäewa õhtul enne kl. 11. Juba kaua enne rongi tulekut oli Lyoni raudteejaama kogunenud suur hulk hispaania kuningriiklasi. Kui kuningas wagunist wälja astus, wõeti ta elagu-hüüetega wastu. Tugewast politseiringist ümbritsetult läks kukutatud kuningas juubelduste saatel oma autosse ja sõitis hotelli. Samuti hotelli ette oli kogunenud määratud rahwahulgad, kes kuningat kuningannaga rõdule hüüdis. Wiimaks ilmuski kuninglik paar rõdule. Neid wõeti wastu elagu-hüüetega. Alles pärast keskööd läksid rahwahulgad laiali. Kuninganna Ena saabus Pariisi koos tütarde ja pojaga juba enneõhtut. Tal olid jaamas wastas Hispaania aristokraadid, kasutades uuesti juhust monarhistlikuks meeleawaldukseks.

Pariisis awaldas endine kuningas Alfonso kammerhärra Miranda hertsog seletuse, et Alfonso on wäga tänulik hea wastuwõtu eest, mis temale Pariisis osaks saanud. Endise kuninga tulewiku katsuste kohta ei ole weel selgust. Kuuldawasti katsetab kuningas lennukil külastada Inglismaad ja Lõuna-Prantsusmaad, et selgusele jõuda, kuhu temal oleks otstarbekohasem esialgu elama asuda. Kuningas tegewat oma reisi inkognito „Toledo hertsogi" nime all.

Madeiral algas kodusõda.

Walitsuse wäed tulid maale.

Lissabonist, 18. aprillil. Portugaalia walitsus teatab, et ekspeditsiooni korpuse wäed, kes saadeti Madeira saarele mässu maha suruma, on suutnud laewade kaitse all saartel maanduda. Korpus on alanud pealetungi saarte wastu.

Rumeenial uus walitsus.

Peaminister Titulescu.

Bukarestist, 18. aprillil. Rumeenias moodustati uus walitsus. Peaministriks on Titulescu, kes senini oli Rumeenia saadikuks Londonis. Titulescu käes on ka sisemineisteeriumi juhtimine.

Wälisministriks on Ghica, kohtuministriks Lupu, haridusministriks Iorga, sõjaministriks kindral Kondesco, töostusministriks Tabakowic, rahaministriks Reuzenu ja põllutöömiinistriks Garosling.

Põllumeeste päew algab.

Täna kell 10 h. awatakse „Wanemuise" suures saalis Lõuna-Eesti põllumeeste päew. Päewa awab Põllumeeste päewa korraldaja — E. Põllum. S. Tartus, esimees prof. K. Saral. Presiidiumi walimise järele ajutakse lõnede kuulamisele.

Saadikud registreeritakse enne koosolekut. Päewast osawõtmine kõigile waba.

Wiis põgenikku Wenemaalt.

Neil päewil tuli Wenemaalt üle piiri kolme hobuse ja reega wiis põgenikku eestlast, kelle elu seal muutunud wäljakannatamatuks. ...Kaasa ei olnud nad saanud tuua oma waranduset peaaegu mitte midagi. Hobused ja reed olid wiletsad ning inimesed alatoitluse all kannatanud wälimusega. Meie piiriwalwurid toimetasid ületulijad Tartu ja andsid politseiwõimude korraldusse.

H. Rebane Helsingis.

Helsingist, 18. aprillil. Eesti saadik H. Rebane ühes perekonnaga saabus reedel kl. 17 aurik „Poseidonil" Helsingi. Sadamasse olid temale wastu tulnud Eesti saatkonna sekretär Pallo abikaasaga, Soome wälisministeeriumist Hakaruumen, kolonel Relander, Eesti konsul Huuri abikaasaga, wälisminist. arhiiwi juhataja, endine Soome saadik Eestis — Reionen j. t. Saadiku abikaasale annetati lilli. Tulijad pildistati.

Saladaslik surm magamiswagunis.

Eile hommikul kella ¼7 ajal märkas Tartu poole liikuwa reisijatewongi 3 kl. magamiswaguni teenija Kärkna ja Tartu jaamade wahel, et samas wagunis ajet wõtnud keegi naisterahwas lamab surnult asemel. Tartu jaamas teatas ta loost kaitsepolitseile. Surnuks osutus Emma Adele Puijat, 27 a. wana, elukohaga Tallinnas. Laiba juures wäliseid wägiwallatundemärke ei leitud. Laip toimetati anatoomikumi.

Talumees suri mürgitusse.

24. märtsil s. a. suri äkki Wana-Tänasilma talupidaja Ants Karu, 63 a. wana. Karu wedas ühes tütrega metsast puid, kusjuures, nagu tütar selectab, teda tabanud surm koorma otsas istudes. Laip toodi Wiljandi lahkamisele, kus leiti, et Karu on surnud südamerabandusse. Kuid siiski tekkis kahtlus ja laip saadeti Tartu ülikooli anatoomikumi läbiwaatamisele, kus seletati, et Karu on surnud kodeiini mürgitusse. Praegu juurdleb politsei asja.

Wahejuhtumine Poola-Saksa piiril.

Saksa politseinikude „pealetung".

Warssawist, 18. aprillil. (Trj.) Poola-Saksa piiril oli wahejuhtumine. Rühm Saksa politseinikke tuli üle piiri Poolasse ja läks tagasi alles pärast seda, kui Poola ametnikud energiliselt wastu astusid. Saksa saadik esines Warssawis wabandusega wahejuhtumise kohta.

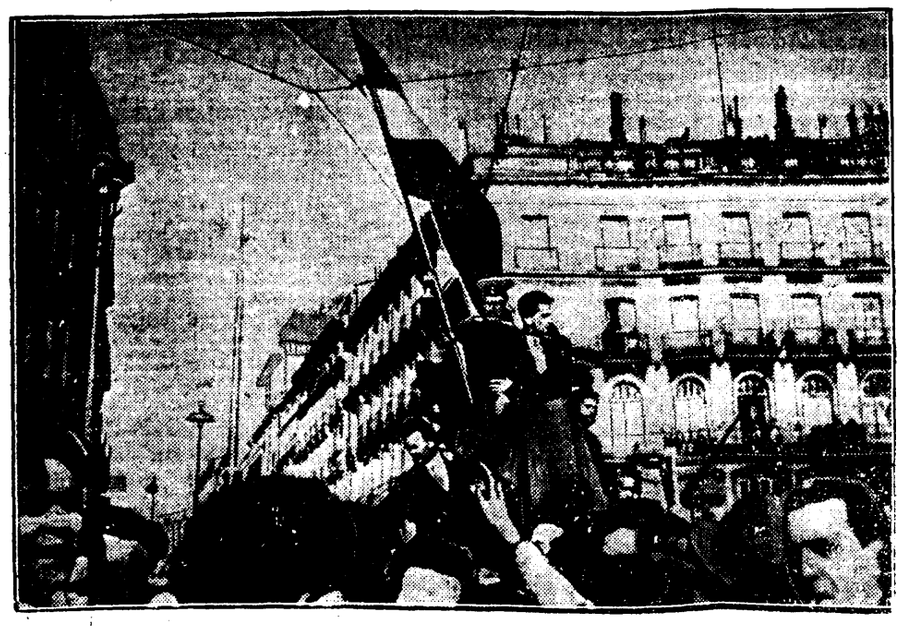

Esimene wabariiklaste lipp.

Madriidist on saabunud esimene telegrammiline päewapilt rewolutsiooni lõkkelepukemiselt: wastwäljakuulutatud wabariigis esimest lippu lastakse tänawal lehwima.

Kaitske oma kopse!

Meie saaduste edu on tingitud mitte ainult **kõrgeväärtuslikkude tubakate** tarvitamisest, vaid esijoones ka sellest, et meil on kasutada kõik moodsa tubakatööstuse tehnika saavutused.

Nende tehniliste uuenduste hulgas omab pneumaatiline tubakapuhastamise sissesead suure tähtsuse just **tervisholdlikust seisukohast.** Selle sisseseade abil puhastatakse kõik meie poolt ümbertöötatavad tubakad kõigest tolmust, kotiebemetest ja teistest **kopsudele kahjulikult mõjuvatest** lisandustest.

Seepärast võime täie õigusega öelda: suitsetage meie tubakasaadusi, sest sellega

kaitsete oma kopse.

Meie esiksaadusi: paberossid

MANON • LIA • ORIENT

Petserlaste nõudmine kaitseministeeriumi wastu.

Protsendid, mis üle 5 miljoni wälja teewad.

Nõudjatel tuleb asja uuesti alata.

Laupäewal oli arutusel riigikohtu üldkogus petserlaste miljonilised nõudmised kaitseministeeriumi wastu. Kohus tühistas senise asjatoimetuse ning nõudjatel tuleb asja alustada tsiwiilkohtu korras.

Aastate eest wõõrandati Petserimaal sõjawäe laskeplatsi alla teataw maa-ala. Omanikkudega hinna asjas kokkulepet ei saawutatud ja lõpusõna ütles siin riigikohus. Tasu wõõrandatud maa eest makseti wälja osalt 1927. a. lõpul ja osalt 1929. a. alul. Tasusummad kättesaanud, hakkasid endised omanikud nõudma protsente wõõrandatud waranduste üleskirjutamise päewast kuni tasu wäljamaksmise päewani, sest üleskirjutamise päewast alates kasutanud kaitsewägi maad tasuta ning endistel omanikkudel trahwi ähwardusel keelatud seal liikumine. Juba mitu aastat enne wõõrandamist kasutanud kaitseministeerium neid maid, kuid siis maksetud maa eest renti. Wõõrandatud waraduste hindamise komisjon, kus endiste maaomanikkude nõudmine arutusel oli, otsustas kaitseministeeriumilt nendele wälja mõista 6 protsenti aastas, arwates waranduste üleskirjutamise päewast kuni maahinna tasumiseni.

Kuna wäljamõistetud protsendid päris auwäärt summa, üle 5 miljoni sendi, wäljategid, siis ei jäänud kaitseministeeriumi sellega rahule ja esitas riigikohtule edasikaebuse. Kaebus tuli arutusele riigikohtu üldkogus. Esistujaks oli riigikohtu esimees K. Parts. Kaitseministeeriumi huwisid kaitses hra Smironin, kuna endiste maaomanikkude wolinikudena esinesid adwokaadid A. Warul ja D. Petersson.

Asja arutamisel kerkis kõigepealt küsimus, kas hindamiskomisjon, kui administratiiwautus, wõis protsente määrata. Prof. Luiga arwas, et asja oleks tulnud ajada tsiwiilkorras.

Kohus pooletunnilise nõupidamise järele otsustas hindamiskomisjoni otsused protsentide määramise kohta tühistada, sest see asi ei allunud komisjonile. Komisjon on töö omal ajal juba lõpetanud ning endiste omanikkude nõudmised, mis pärast ostu-müügi lepingu sõlmimist tekkinud, tulewad lahendada tsiwiilkorras.

Üliõpilaskonna 9. Edustus lõpetab oma töö.

Ettepanekud kehalise kaswatuse funduslikuks tegemiseks ja tertwishoidlikuks kontrolliks.. .. ülikoolile.

Kolmapäewal astub kokku 10. edustus.

Üleeilsel edustuse koosolekul wõeti wastu juba aastaid päewakorral olnud üliõpilaskonna kehalise kaswatuse küsimuses lõplikke otsusi.

Seitsmenda edustuse lõpupäewadel tööd alanud sporditoimkond, mis kandis ajutist iseloomu, ei olnud aja kestel otstarbekohaseks osutunud. Edustus otsustas nüüd ellu kutsuda

... alalise kehalise kaswatuse toimkonna, ..

mis koosneb edustuse poolt walitud kolmest liikmest ühes juhatajaga ja wäljaspoolt edustust asjatundlikkudest walitawatest jõududest; toimkond saab 7 liikmeline.

Sunduslik kehaline kaswatus ülikoolis.

Omal ajal esitati ühes Akadeemilise arstiteaduse seltsi wastawatsuliste ettepanekutega ülikoolile üliõpilaskonnalt algatus üliõpilaste tertwishoidliku kontrolli teostamiseks. Ülikoolis kujundati segakomisjon, kes asja arutas ja teatud kawad koostas. Samuti arutati selles komisjonis üliõpilastele kehalise kaswatuse laiemale alusele wiimise wõimalusi ülikooli kaudu. Arstiteaduskonna dekanaadis on wastaw komisjon oma töödega juba nii kaugele jõudnud, et oleks wõimalik juuretulewatele üliõpilastele, s. o. ülikooli astujatele juba lähemast semestrist alates sisse seada funduslikke kehalise kaswatuse tunde. Kuuldawasti tahab ülikool kehalist kaswatust korraldada erilise praktilise töö maksu abil. Nii tuleks esimese aasta üliõpilastel maksta erilist maksu ja ta oleks kohustatud kehalise kaswatuse tundidest osa wõtma. Üliõpilaskonna seisukohalt tuleks funduslik kehaline kaswatus läbi wiia esimese aasta kestel, kuid lisamaksu sellega kaasas üliõpilastele peale tulla ei wõiks. Wastawa põhjendustega ettepaneku tegemine jäeti juhatuse hooleks. Ka otsustati ühes kehalise kaswatuse osa ettepanekutega saata ülikoolile wormiline ettepanek

funduslikku üliõpilaste tertwishoidliku kontrolli teostamiseks ülikoolis olemise kestel.

Ka sel alal olewat arstiteaduskonnas walmis kawad. Edaspidi tuleks ülikooli astumisega kaasa tuua üliõpilastel keskkooli aegne tertwishoiu leht. Kontrolli hakkawad wist teostama kliinikute juures wanema kursuse üliõpilased.

Waljmiste päewakorra punkti all tekitwad waidlused palgalise sekretäri koha ümber. Palgalisekssekretäriks walitakse prl. Lepik. Rahwuswahelise üliõpilasabi (ISS) kongressile, mis tänawu fügisel on ühisriikides, otsustatakse saata kaw. Paalman.

10. edustus astus kokku kolmapäewal. Esimesel koosolekul on walimised. Teisel koosolekul samal päewal kinnitatakse protokoll ja saadetakse siis waljmiste tulemused ülikoolile.

Austria kaineneb.

Sisepolitilised raskused sunniwad Austria-Saksa tolliliidu küsimuses Austriat ära ootama rahwasteliidu arwamist.

Wiinist, 18. aprillil. (Trj.) Austria walitsus teatas sellekohaste küsimuste peale wälisriikide esitajatele, et Austrial ei ole kawatsust jatkata Austria-Saksa kokkuleppes ette nähtud läbirääkimisi tolliliidu sõlmimiseks enne kui rahwasteliidu nõukogu oma seisukoha wõtab tolliliidu juriidilise külje suhtes.

Rõhutatakse, et Austria sellega püüab kaasa mõjuda rahwuswahelise seisukorra parandamisele. Ühtlasi on aga see seisukoht arwatawasti tingitud sellest, et Austria sisepolitilised küsimused on muutunud terawaks. Nimelt ähwardab puhkeda walitsuse kriis selle tagajärjel, et Austria sotsiaalse hoolekande minister ametist lahkus.

Halb suulõhn

inetud ja kollased hambad on igaühele wastikud. Mõlemad weed kaowad tõhti juba ühekordse wärskendawalt maitsewa „Clorodont" hambapastaga puhastamise järele. Nimetatud hambapasta tarwitamise järele omandawad hambad puhta läike ka külgedel, kui puhastamisel tarwitate erilise ehituswiisiga, jakilist Chlorodont-hambaharja. See hari kõrwaldab ka hammaste wahelt kõik mädanenud toidujäänused — halwa suulõhna põhjuse. Proowiga! Wäikese tuubi hind kr. —,60. Chlorodont-hambahari lastele kr. —,70, daamidele kr. 1,10 (pehmete harjastega), härradele kr. 1,10 (kõwade harjastega). Eht ainult sinirohelises originaalpakis, pealkirjaga „Chlorodont". Saadawal igalpool

Wõiekspordi kulud ja wahekasu.

Eksportöörid peaks tugewasti kokkuhoidlikumalt läbi ajama.

Politiilistes ajalehtedes ja maal on saanud põnewaks kõneaineks eesti wõiekspordi hiigla wahekasud, mis kõik tuleb maamehe — wõitootja taskust (ehk õigemini peetakse kinni tema wõi eest saadud rahast). Kuna teiselt poolt ägedalt kaitstakse eksportööre ning süüdistatakse wahekasu selgitajaid sihilikkuses ning ebaõigete andmetega eksportööridele kallale tungimises, siis on huwitaw ette tuua selle küsimuse selgitamiseks seniawaldatud ametlikud andmed ning waadata, mis need raägiwad.

Wõi hinnad, mis eksportöörid on saanud Tallinnas laewale laaditud wõi eest wälisfirmadelt ning wõi hinnad, mis nad on maksnud piimaühingutele franko raudtee saatejaam on 1925.—1929. aastate eest awaldatud Riigi Statistika Keskbüroo poolt wäljaantud statistika aastaraamatutes 1925.—1929. aastate eest. Kui need ametlikud andmed wälja kirjutame ning kõrwu seame, saame järgmise tabeli.

Eesti eksportwõi hinnad, eksportööride wahekasu ja kulud 1925.—1929. a.

	Eksportöör sai wõi eest fob Tallinna sadam.	Eksportöör maksis wõi eest piimaühingule franko saatejaam	Eksportööri wahekasu wõi kilolt	Wõid wälja weetud aast.	Eksportööride kogu wahekasu wõi wäljaweetud wõi pealt.	Wõiekspordi tehnilised kulud	jääb üle palkadeks ja kontorikuludeks
1	2	3	4	5	6	7	8
	senti kg eest	senti kg eest	senti	kgr.	sentides	miljon sentides	
1925	329.1	302.4	26.7	6.338.071	169.092.995	33.3	135.8
1926	273.5	257.0	16.5	8.631.087	142.412.935	45.5	96.9
1927	279.3	264.7	14.6	9.932.719	145.017.697	52.1	92.9
1928	294.6	285.0	9.6	11.222.264	107.733.734	59.0	48.7
1929	287.3	272.0	15.3	12.359.000	189.092.700	64.5	124.6
Kokku				48.478.141	758.350.061	254.4	498.9
1924.—29. a. keskmine	292.76	276.22	15.6		150.670.000	50.9	99.78

Lahtris 4 on näidatud, kui palju eksportöörid on wõtnud keskmiselt aastas wahekasu wõi kilolt, kuna lahtris 6 on toodud eksportööride wahekasu kogu aastas wäljaweetud wõi pealt.

Waatame nüüd, milliste kuludega on seotud wõi wäljawedu. Neid kulusid wõime jaotada kahte osa: 1. möödapääsemata kulud (ehk tehnilised kulud), mis on waja selleks, et toimetada wõid raudteejaamast läbi külmhoone ja kontrolljaama Tallinna sadamasse ja laadida laewale. Need kulud teewad keskmiselt ühe wõi kilogrammilt Põllum. osak. nõunandja W. Raua arwestuse järele 5.24 senti. (Meie arwates on see summa weidi suurem tegelikust.) Kui lahtr. 5 toodud wõi hulga kaswatame 5.24 sendile, saame kogu wäljaweetud wõi tehnilliste kulude kogusumma. Need summad on iga aasta kohta toodud lahtris 7.

2. Arwates kogu wahekasust (laht. 6) maha tehniliste kulude kogusumma (laht. 7) saame summad (lat. 8) mis näitawad, kui palju on kulutatud eksportööride palkadeks ning nende kontorite ülewalpidamiseks. Need summad teewad wälja keskmiselt aastas 100 miljonit senti (täpselt 99.76 miljonit), 1929. aastal koguni 124.6 miljonit senti, wälja weetud wõi pealt.

Et lugejal kergem oleks otsustada, kas on eksportööride kulud liiga suured wõi mitte, toome nende wõrdluse piimaühingute wastawate kuludega.

1925—1929. aastal tegid kogu eesti piimatalitistes makstud palgad, sõidurahad ja kontori kulud keskmiselt aastas 111 miljonit senti, kuna eksportööride wahekasu osa palkadeks ja kontori kuludeks on wastawalt 100 miljonit senti.

1929. aastal kulutasid 325 piimaühisust palkadeks, sõidukuludeks ja kontorikuludeks 143,3 miljonit senti, eksportöörid 125 miljonit senti.

Täiesti erapooletult seisukorda kaaludes, peab otsusele tulema, et meie wõiekspordiörid, eriti ühistegelised keskkorraldused, peaks palju kõku hoidma ja wõi walmistajaile rohkem maksma. 100—125 milj. senti aastas kulutada ainult selleks, et wõid Tallinnas wälisfirma kätte toimetada (kelle kontor samuti asub Tallinnas) on natuke liig.

Wõi monopol ja tarwitaja.

Wõimonopoli all ei kannata mitte üksi walmistajad — wõitootjad, waid ka wõi tarwitajad. Statistika andmetel olid hindade wahekorrad ja wahekasud wiimastel aastatel järgnised:

aasta	Piimaühingud said wõi eest kg	Suurmüügi wõi hind Tallinnas kg	Waikemüügi wõi hind Tallinnas kg	Wahekasu wõi kg		
				suurmüüja wõi kg.	waikemüüja	Kokku.
1926	257.0	255.7		—1.3		
1927	264.7	269.0	275	+4.8	6	10.3
1928	285.0	296.0	302	+11.0	6	17.0
1929	272.0	286.0	292	+14.0	6	20.0

Sisetuule läheb meil see wõi, mis ei kõlba wäljaweoks, sellepärast on ka arusaadaw, et 1926. aastal olid weel Tallinna wõi suurmüügi hinnad odawamad piimaühingutele eksport wõi eest maksetawatest hindadest (1.3 senti kilolt) kuid järgmistel aastatel (1927—29) on wõi suurmüüjate wahekasu järjekindlalt tõusnud ning kaswanud 1926—29 aastatel 15.3 senti kilolt. Tänu wõimonopolile maksab iga wõitarwitaja wõi kilolt 15.3 senti rohkem, kui õigus, ilma et selle juures wõitootja mingisugust kasu saaks.

Linna tarwitajate-ühingud peaksid looma otsekohesed sidemeid piimaühingutega wõi ilma waheltkauplejateta ostma. Muidugi on siin ees palju raskusi, kuid neist peab hea tahtmise juures saama üle.

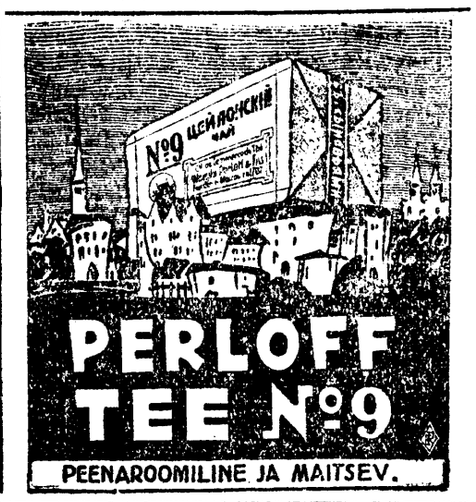

Maksubilansi aktiiwne, laenud pikaajalisteks.

Soome wõitlus majandusliste raskustega 1930. a.

Sisekaubanduse wähenemine toob kaasa pankrotte. Tööpuuduse suurenemine ja rahwa ostujõu wähenemine mõjus tunduwalt ka sisekaubanduse tagasiminekule.

Kaubandusettewõtete läbimüügid kahanesid seda tunduwamalt, mida ligemale jõudis aasta lõpp. Kogutud arwustikumaterjali järgi olid möödunud aasta wiimase weerandi sisekaubanduslised läbikäigud terwelt 17,2 protsent wähemad 1929. a. wiimase weerandi omadest. Osa sellest wähenemisest tuleb lugeda küll hindade languse arwele, kuid kaupmeeste maksuwõimele on hindade languski mõjunud laastawalt. Hindade langus ja läbimüükide wähenemine on kaasa toonud erakordselt rohkearwulisi pankrotte kaupmeeste peres.

Kapitali kasw seismas. Loomulik järeldus kõigest eelseletatust on see, et rahwa kokkuhoiu-wõime läinud aastal paratamatult wähemaks pidi jääma kui harilikult.

Hoiusummasid wastuwõtwatesse rahaasutustesse kogus aasta jooksul uusi hoiusummasid ainult 528,6 milj. Smk., mis tähendab ainult 4,2-prot. list juurekasuu hoiusummade kogukulgale, s.o. wähem kui wälja teewad wanade hoiusummade hoiuprotsendid. Sellest järgneb, et hoiusummade omanikkudel pole möödunud aastal wõimalik olnud isegi mitte kõiki protsent. oma hoiusummadele juure arwata, kõnelemata uute hoiusummade pankatoomisest. Weel selgema pildi rahwa kokkuhoiuwõime wähenemisest saame aga siis, kui meeles peame, et näit. kolm aastat tagasi, 1927. a., Soome rahwas oma hoiu-arweid pankades juurendas terwelt 1679,8 miljonit marka, s. o. üle kolme korra rohkem kui läinud aastal. Toodangu kaudu saawutatud kapitali juurdekaswust puuduwad praegu kokkuwõtted, kuid mitmete kaudsete tundemärkide põhjal oletatakse sellegi suurt tagasiminekut.

Rahaturg tundub aasta alul mõnewõrra hõlbunemist, wõrreldes olukorraga, mis walitses Soomes aasta waremalt. Hõlbunemine oli tingitud üheltpoolt laenutarwe wähenemisest (kuna toodangtegewust ja kaubaladusid tunduwalt wähendati), teiselt poolt wäliskaubandusbilansi aktiiwseks kujunemisest, lõpuks aga ka sellest, et maailma rahaturu lahenedes juurde saadi wälismaiset laenukapitali. Neil põhjustel tekkinud hõlbustus rahaturul lubas Soome Panka ajuda oma diskontoprotsentide alandamisele. Seda tehti aprillis ja augustis, kummalgi korral ½ protsent wõrra.

Aasta lõpupoole aga kaswas pinewus rahaturul uuesti. Selleks mõjusid ilmselt kaasa uued aeglaselt ettewalmistatud tollikõrgendused, mis suurendasid erakordselt wäliskaupade sissewedu tollikõrgenduste eel, s. o. — spekulatsiooni otstarbel.

Mis puutub eriti kommertspankadesse, siis wähendasid need oma wäljasolewate laenude kogusummat aasta jooksul 366,1 miljoni marga wõrra, 9200 miljoni margani, kuna neisse toodud hoiusummade kogusumma samal ajal kaswas 216,5 miljoni marga wõrra, 7697,8 milj. margani. Suwel, mil kommertspankadesse ajutiselt oli paigutatud osa wälismailt saadud laene, oli wahe laenude ja hoiusummade wahel weelgi wähem. Pangad wabanesid täielikult rediskondist, mida wähemal määral uuesti tuli tarwitada alles sügisel. Ka parandasid kommertspangad suuresti oma maksuhuiteid wälismaadega: aasta alul oli neil 248,5 milj. marka wälismaile nettowõlga, aasta keskel aga oli neil umbes sama summa wälismailt saada. Sügisene suur sissewedu kulutas selle soodsa wahe küll uuesti ära, kuid siiski jäi kommertspankade nettowõlg wälismaile aasta lõpuks umbes 114 miljoni marga wõrra wäikesemaks kui aasta alul.

Hoolimata pankade olukorra paranemisest, kestsid rahalised raskused suuremal osal toodangtegewuse aladel aga täiel määral edasi, mitmetel aladel isegi tunduwalt raskenedes. Seda tõendab muu hulgas pankrottide kiire tõus. Nimelt oli pankrottide üldarw 1928. a. 884, 1929. a. — 1401 ja 1930. a. — 1944.

Kitsikust rahaturul iseloomustab lõpuks weel see, et aktsiate kursid börsil langesid aasta lõpul üldiselt uute „põhjakurssideni“, s. o. — madalamale kui kunagi enne.

Maksubilansi aktiiwne. Soomes, nagu Eestiski, mõjutab maksubilansi peaasjalikult wäliskaubanduse bilansi. Kuna selle kõrwal muud maksubilansi tegurid kogusummas on Soomele tulutoowad, wõib kogu maksubilansi Soomele passiiwseks kujuneda ainuüksi siis, kui wäliskaubanduse bilansi on passiiwne sel määral, et see ära neelab maksubilansi muude osade aktiiwsuse. Läinud aastal oli Soome wäliskaubanduse bilansi umbes 150 milj. marga wõrra aktiiwne. Lisades sellele juurde maksubilansi muu osa aktiiwsust wähemalt poolegi määral eelmise-aastasega wõrreldes, mil see andis umbes 90 milj. marka, saadakse tõenäoline kogutulemusena, et Soome 1930. a. maksubilansi on olnud ligi 200 milj. Soome marga wõrra aktiiwne, kuna ta 1928. a. oli 1600 ja 1929. a. 480 miljoni wõrra passiiwne.

Uued wälislaenud. Möödunud aastal tegi Soome kolm uut wälis- obligatsioonlaenu: Ühispankade Keskkaenukassa sai Prantsusmaalt 300 miljoni frangi suuruse obligatsioonlaenu, mille nimeline protsent on 5, Helsingi linn 8 miljoni dollari suuruse 6½-protsendilise obligatsioonilaenu ja Soome Tööstushüpoteegipank 2 miljoni naelsterlingi suuruse 6-protsendilise laenu. Kõik need laenud kogusummas teewad wälja umbes 1170 miljonit Soome marka. Suurem osa sellest summast läks aga seniste lühiajaliste wälislaenude kustutamiseks ning korraldamiseks, mille tõttu tõeline kapitali juurdetulek wälislaenudest oli nimisummast märksa wähem.

Riigimajanduse kohta läinud aastal lausutakse aruandes, mille eduskunna woliniku Soome Pangas neil päewil esitasid eduskunnale, kokkuwõttes järgmist:

Kriisi-aja mõjud on loomulikult ulatunud ka riigimajandusse. Mitmete tuluallikate, nagu riigimetsade, raudteede ja tembelmaksu sissetulekud on otsekoheselt wähenenud selle tõttu, et hinnad on langenud, müük wähenenud ja toodang alanenud. Eratulude, eriti äriettewõtete tulude kokku kuiwades on wähenenud ka sissetulek tulu- ja warandusmaksust. Ostuwõime nõrgenemine wähendab kulutust, mis wähendab omakorda tulusid walmistusmaksudest ja sissewõtollidest jne. Neil põhjustel on tasakaalu hoidmine riigimajanduses tekitanud raskusi, mis kindlasti weel jätkuwad. Tollikõrgendused, mis on tarwitusele wõetud osalt riigi tulude suurendamiseks, osalt kodumaise toodangu kaitsmiseks, tähendawad suurt lisakoormatust rahwa suurele hulgale. Peale selle raskendawad nad palkade kohanemist alanenud kaubahindadele, takistawad üldiselt loomulikku hindade kujunemist ja ennemini takistawad kui edendawad toodangu kohanemist nõudmisele ning toodangtegewuse ratsionaliseerimist, mis alati peaks olema kriisiajajärgude tähtsamaks majanduliseks ülesandeks. Oleks kahetsemiswäärt, kui Soome rahwamajandusele selle tõttu osaks langeks kriisi-aja raskusi kanda weel pärastki seda, kui konjunktuur mujal maailmas üldiselt on muutunud soodsamaks.

Economicus.

Pühajärwe ootab korraldajat kätt.

Hooned kasutamata ja lagunewad.

Suwituskoht Pühajärwe ootab juba aastaid asjatult korraldajat kätt. Seni on olnud see looduslikult mete kodumaa kaunim paik ainult tõdunemise ja hätwinemise seisukorras. Wiimaste aastate jooksul on läinud aina alla mõge, ilma et oleks midagi kohendatud wõi uuendatud. Küll aga aitawad kaa.a ümberkaudsed elanikud kõige olemasolewa loodusele ilu hätwinemiseks nii pargis kui saartel.

Teatawasti sai haridusministeerium Pühajärwe oma waldamisele mõne aasta eest. Endisse kohwiku ruumidesse korraldati turistide kodu. Lepingu järele pidi turistide kodu wanem walwama ja hoidma korras pargi ja saared. Kuid turistide kodu ei suutnud kaugeltki oma nõudeid täita. Ka ei „wea“ haridusministeeriumil turistide kodu wanematega. Möödunud aastal kolis turistide kodu wanem salaja ära, jättes hoonete, pargi ja järwe walwamise saatuse hooleks. Samasugune lugu sündis ka tänawu kewadel uue turistide kodu wanemaga, kes samuti ühel heal päewal kadus.

Praegu on kohapeal kurb ilme: ümbrus on laotanud palju oma ilust puude maharaiumise tõttu, suured hooned on elanikkudeta, tühjad ja kasutamata, mis alles hiljuti remontideks üsna kauneid summasid nõudsid. Rõõwkalapüük on täies hoos, hoolimata sellest, et Pühajärw oma ümbrusega on wõetud kaitse alla, ei näi see maksew olewat nende kohta, kes seal omawoli tarwitawad.

Imelik, et siin ka üksi kohapealne organisatsioon ei katsu midagi korraldada. Kuhu on jäänud Pühajärwe ilu edendamise selts?

Aimukene parem tee oma **kange aroomi ja peene maitse poolest** on üle Eesti tuntud

„Esta“ tee

mille kõrget headust tõendab ka nõutustelt saadud rida kuld- ning hõbeurahasid. Sellepärast **nõudke ja jooge igal pool ainult „ESTA“ TEED!**

6 korda wõib wõita igaüks, kes omandab enne 22. aprilli s. a. ü. E. N. ü. loteriipileti. Esimene eelloosimine on kindlasti 22. aprillil kell 5 p. l. Tallinnas, Lossi pl. 4.

Põgenemine Kremlist.

Sven Adeloni romaan.

Tõlkinud M. P. 8

Enne kella wiit pärastlõunat istusin juba raudtee kupees. Widewik saabus, kui rong libises Moskwa jaamaesisele.

Jaamaesine oli kiilutud täis, ja tekkis seal suur tung, mis nii iseloomustaw elule wene jaamades. Mul ei olnud pakke, ja nii lasin end woolul ajada pikkamisi ukse poole. Seekord see läks tawatult aeglaselt, ja peagi ma awastasin samuti põhjuse: jaama tee lõpul mängis üks neist nähetest, mis rewolutsiooni aegu olid saanud nii igapäewaseiks. Seal seisis kaks punawäelast, püssitäägid kõrwal püsti, ja kontrollis reisijate pabereid. Kes ei saa tõestada oma isikut, peetakse kinni. Kuid kõikide paberid näisid olewat korras, ja keegi ei imestanud. Kõik teadsid, et need kaks härrat erarõiwais olid tsheka salapolitseinikud, kes pidasid jahti wasturewolutsionääridele.

Pikkamisi liikus rahwamurd edasi.

Kui mina jõudsin sulu juure, wõtsin ruttu oma passi, awasin ta ja tahtsin minna edasi, kuid minu imestuseks salapolitseinik wõttis passi ära ja silmitses teda wäga tähelepanelikult. Siis ta pöördus oma kaaslase poole: „See on tema!“ ütles ta ja käsutas siis mind. „Järgnege mulle! Olete arreteeritud.“

Segasena ja arusaamatuses järgnesin meestele. Ma ei tõrkunud. Ma ei awaldanud wähematki wastupanu. Kolme minuti pärast astusime nagu kolm head tuttawat woorimehe troskasse.

Kutsar nähtawasti teadis oma ülesannet. Käsku ootamata andis ta hobustele piitsa, ja wanker põrises üle kiwisillutise.

Teel ei wahetatud ainustki sõna. Salad säilitasid kangekaelselt waikust, ja mina teadsin, et pärimisest pole mingit kasu.

Mu mõtted töötasid palawlikult. Tsheka pidi teadma minu seaduswastasest wälispassi omandamisest. Kuid sellepärast neil ju weel ei tarwitsenud teada minu teemantidest. Igatahes ma ei tohtinud esimesel ülekuulamisel teha mingeid lolluusi, waid pidin rahulikult jääma äraootawale seisukohale, kuni wiimaks saan teada, miks mind arreteeriti. Kuid kuidas käib minu naise käsi? Temaga tsheka saaks kergesti toime. Oli selge, et jaam oli suletud minu pärast. Kindlasti tsheka nuhid olid otsinud minu äraolekul maja läbi ja kaasa wiinud minu naise. Mõte, millises ümbruses teda wõibolla warsti näen, torkis mulle südamesse.

Tsheka ajutuse ruumid olid tookord Lubjanka ääres. Wanker peatus hea tüki maad sissekäigust, kuna oli wõimatu läbi pääseda tihedast sõidukitetungist, mis siin sulges tänawa. See oli igasugu wankrite, huikawate autode ja pragisewate mootorrataste kirju kaos. Kogu see pilt mõjus selles linnas eriti silmatorkawalt, sest kauplused olid suletud ja ärielu waikis; kuna inimesed elasid nagu mingis sügawas uimas. Olid peaaegu walmis uskuma, et kogu teojõud järsku oli kogunenud sellesse ainsasse punkti.

Maja esikutes kubises inimestest. Tsheka juur ametnikkude staap oli näiliselt kestwalt elawas tegewuses. Kõigil neil oli omane täiesti kindel, tähtis ilme. Mehed kandsid enamuses autojuhi rõiwaid, tuliuusi nahtjoppe ja läikimawiksitud säärsaapaid. Kaugelt suurem enamik naisi ja neidusid olid noored ja ilusad. Heledakiharlised tütarlaste pead moodustasid üllatawa wastandi sellele süngele kohale. Kõik nad mõjusid silmanähtawalt rahuliikkudena ja iseteadwatena, kuna muidu enamik inimesi tolleaja Moskwas kujutas endast wäga tagasihoidlikku ja arglikku olendit. Waatlen neid asju tänapäew filosoofilisemalt, üksköiksemalt. Tookord igatahes tsheka täitis mind tahtmatu ja wahetu wihaga. Kuid ma walitsesin end täielikult. Arwasin wõiwat wäita, et mu pale oli ilmetu nagu mask, ja et mu seis oleks wäärinud Cooperi kinniwõetud ja waenulisse küllа wiidud indiaanikangelase oma. Muide minu saabumine ei äratanud mingit tähelepanu. Arreteerimised kuulusid päewakorda.

Mind wiidi ettetuppa ja jäeti sinna istuma kaunis kauaks. Tuldi ja mindi, juteldi, suitsetati sigarette ja naljatleti. Näis, nagu nad kõik oleksid minu unustanud. Istusin nurgas ühel puupingil, süütasin ühe sigareti teise järele — ja kaalutlesin oma seisundit. Järsku ma sain aru, mis kaebealusele pidi olema kõige sügawam kannatuse allikas: Wiiwitamine, teadmatus ja abitusetunne, kuna ei teata, millised kaardid on käes „waenlasel“, s. t. kohtunikul.

Üks aga oli kindel: kui tsheka ise ei maininud minu naist, siis mina mingil juhul ei tohtinud teda pärida. Kuiski mind piinas teadmatus, waikimine oli siiski minu esimene kohus. Wõis ju olla, et ta puht ime läbi oli jäänud puutumata, ja siis tsheka ei pidanud minu ja mu ettewaatamatuse pärast pääsma tema jälile. Minu arutlused katkestati seega, et minu juure astus noor ja ilus tütarlaps ja puudutas mind kergesti käest.

„Teid wiiakse komissari juure,“ ütles ta, ja ma arwasin nägewat ta silmis kaastunnet. Mina ise tundsin seda peaaegu nagu õnne, et mind üle kuulati nii ootamatult aegsasti, ja kuni mind kaks meest wiis läbi terse eestoa, kaalutlesin weel kord täpsalt, kuidas pidin käituma.

Komissar istus pikas, peaaegu tühjas toas laua taga. See oli wäike, blond, wäliselt tähtsusetu mees. Ta istus mitu minutit waikides ja tuhnis kahistades paberites. Nähtawasti ta ei märganud minu juuresolekut. Minu mõlemad walwurid seisid tummalt mu seljataga ega julgenud teda tülitada. Wiimaks ta näis olewat walmis. Ta pööris oma kahwatud ettetungiwad silmad minu poole ja hakkas kõnelema. Wõõrapärane wäljaräägimine ja eriline, hoogutine toon teatasid mulle kohe, et ta oli lätlane. Tookord oli tshekas palju lätlasi. Peale tawalisi üksköiksei küsimusi, millistega taotseb alati alata kohtu-uurija, istus ta silmapilgu waikselt ja kahistas uuesti oma paberitega.

„Teie olete salakuulaja kindral Denikini teenistuses,“ ütles ta.

Wahtisin talle silmapilgu arusaamatuses otsa: taibates ta sõnade mõtet, olin alul imestunud. Kuid siis mind läbistas ülewoolaw kergendustunne. Issand jumal, mõtlesin, tsheka ei aima ju midagi minu tõelistest pattudest. Pöördusin rahulikult, peaaegu naljatades komissari poole ja ütlesin:

„Kaebus peab põhjenema arusaamatusel! Seda me selgitame kergesti. Olen täiesti süütu.“

Komissar katkestas mind kohe.

„Hoidke endale oma puiklemised!“ käratas ta.

Pöördus siis allametniku poole ja käskis:

„Wõtke tal kasuk maha!“

Nad täitsid käsu, ilma et mina oleksin awaldanud wähematki wastupanu. Olin täiesti segane. Mu mõtted tiirlesid ümber nagu ekslew mesilasparw. Ja juba wõttiski komissar politseinikult kasuka käest ja hakkas taskunoaga harutama woodrit. Imestusest tardunud ja tumm, seisin sealjuures ja waatasin pealt. Nägin, kuidas ta paari lõikega paljastas woodri alla peidetud paberid. Ta wõttis nad wälja ja pani enda ette lauale. Nägin, et nad olid kirjutatud täis. Ja nägin samuti ümbrikke.

Need olid kirjad.“

8.

Mõttesähwatus.

Sorin jätkas oma jutustist.

„Kirju, mis komissar käes hoidis, ei saanud ma muidugi näha ei tookord ega ka kunagi hiljem. Ei ole just tsheka wiis, mängida lahtiste kaartidega. Kõige meelsamini ta mängib oma ohwriga nagu kass hiirega. Kuid ülekuulamise käigust endast ma märkasin, et ainult need kirjad olid minu kinniwõtmises süüdi. Mul oli mulje, et mitte keegi, kes neid luges, ka wähematki kahtlust ei hellitanud selles, et olin kindral Denikini, tolle wasturewolutsioonääride juhi salakuulaja, keda enne kõiki teisi peeti Nõukogude wabariigi kardetawaks waenlaseks.“

Tahtmatult silmitsesin Sorinit kaalutlewa pilguga.

„Ja kas te wahest tõeliselt ei olnudki kindral Denikini salakuulaja?“ küsisin.

Sorin raputas pead.

„Ei koguni. Mul üldse ei olnud politikaga midagi ühist. Tegelesin ainuüksi maalt põgenemise plaanidega.“

„Kuidas sattusid kirjad teie kasuka woodri wahele?“ küsisin. „Selleks ometi peab olema arusaadaw põhjus.“

Sorin waatas mulle tõsiselt näkku.

„See on küsimus, millele üle olen pead murdnud aastate kaupa. Arkweil öil olen mõelnud selle üle järele ja unenägudes end piinanud seletuste otsimistega. Kuid mõistatus on ikka weel lahendamata. Ühel silmapilgul juba arwasin lahenduse leidnud. Wähe aega enne seda, kui mind arreteeriti, oli kasuk parandada. Minu rätsepat peeti linnas kõige paremaks ja oli ta ohwitserideringides hinnatud. Mõtlesin, et kirjad wõibolla kuulusid mõnele teisele ärisõbrale, ja et on juhtunud wahetus. Kuid kui seda mainisin komissarile, naeris ta mulle näkku, — ja õieti tal oli ju õigus. Lähemal silmitsemisel see selectus mõjus waid wähe weenwalt.

„Weel üks küsimus,“ heitsin sinna wahele, „kuidas teadis tsheka kirjade olemasolust ja sellest, et neid tuli otsida kasukast?“

„Waiksel Emajõe kaldal“...

Seal, kus noorus lööritab ja lodjamees lotja törwab.

Nüüd on weel aeg mõtelda ilutsemisele, sest Tartus sibliwad kooli- ja üliõpilased. Eriti esimesed, kuna teised hakkawad muretsema 1. mai eest ja sellele järgnewa eksamitehooja pärast. On weel elu nii pooleteise kuu ümber ja siis on linn „surnud“, nagu öeldakse. See lustilik pere armastabki Emajõe ülemjooksu (arwates Wabadussillast „Ranna“ kõrtsini). eelmise aasta eeskujul pöörawad noorerahwa silmamunad ikkagi jõele, kuid loodus on teinud suure ehisjammu — wabaktab jõe küll jääst, sealsamas aga jättes kaldaääred jäätatte alla. Ei ole waba juurdepääsu wabale weele ja öhk weepeal on niiwõrd külm, et noor hing ei suuda sellega wõistlust pidada. Seda olukorda õieti hinnates seisawadki paadisadamad nukralt. Nukralt askeldawad ka omanikud ja weel nukramalt liigutab wärwipintslit maaler. Iga triip, mida tõmbab, jääb tooreks ja waata, et öösine külm ja lumi rõõmsawärwilise triibu peale oma halle ei läkita! Ei ole tuju. Paadidki on nii sügismeeleolulised ja need, mis kattunud uue wärwikorraga, on millegi pärast moewärwiks wõtma musta aluspõhja tumepruuni äärekaunistustega. Mõjub nii raskelt ja süngelt nagu ümbrus ise.

*

Olgu nüüd ilmade, paatide ja paadiomanikkude wäljawaade missugune tahes, kuid millalgi ometi tuleb kewad oma lustiga. Kuid siis on nendel, kes ilutseda tahawad, wäga kurb waade ümbrusele. Linnawaheline Emajõe rannik, alates Wabadussillast kuni uute täit ööani on niisugune, mis meelde tuletab küll kõike muud, kas wõi Pärnu kalasadamatki, kuid mitte millalgi Emajõe — Tartu ilusa linna jõe kallast. Lotjade karawaan on siin widanud oma talikorterit ja ei mõtlegi kaldast lahkuda. Nende taga seisab saast, mida kannud wool wõib olla Wõrtsjärwest, wõib olla ka Peipsijõest. Wõimalik, et seal taga seisab osa Jõesuu muuliitki, mida lõhkusid järwe lained. Ütleme nii, et lodi on lodi ja see on liikuw jõiduriist, kuigi mitte mootorite abil, siiski weetaw ja wõib peagi ajuda teise kohta: lihtsalt üks korraldaw sõna ja lotja ei ole enam jõudlinnas kallaste küljes. Kuid aulikud saksad, mida teete jõekallastega. Neid juba kuhugile wiia ei saa. Kuid esijärjekorras tahaks küll nendest „lahti saada“. Kallas on täis muda, jõnnikut ja saasta. Mis aitab ka siin puhastamine, sest niipea ku seal on tarwis jälle ruu- ja palgimärne wälja laduda, lauawabrikutele walmismaterjali alla maad anda, lotje ja laewu kaldale tuua, neid parandada ning törwta jne. jne. Ühesõnaga — tarwilik maaala tööstuse ja kaubanduse sadamana. Kuid omal ajal oli selle kalda kohta kawa. Selle kawa piirides pidi kallas saama lillepeenraks, kust läbi lõikawad kruusaga sillutatud jalgrajad. See oli ajal, mil kõrwale jäeti sadamaraudtee pikendamise kawa kuni purjekate sadamani. Ilupuiestiku ja lillepeenarde kawa oleks Tartu rahwale, eriti noorsoole olnud kui maasikmari. Kuidas siis istukid mehed ja naised ühes jõulelastega Emajõe kallastel roosipõõsaste keskel, kuna samal ajal juba igatsewate südamete ajajärguni jõudjad noored inimesed istuwad kahekesi üheistmelises süstas ja sõuawad... otsiwad oma õnnesaart. Ei saa kuidagi keelata ka wanematele perekonnaisadele, kellel puudub kodustel tehnilistel põhjustel wõimalus waadata pudelikorgi alla, wäikest sõitu mootorpaadil Rannale, wõi Ranna wastu, sinna maainimeste kõrtsi, mida enne hüüti Jäneseks.

Kuid praeguses kaldaseisukorras on küll ülekohtune kuulata wäikest laulujoru Emajõe weetlewast ilust ja sellest, kuidas töötatakse ennast isegi Emajõe kaldale matta lasta. Olewat ilus puhata. Kuid mis ilu see on kui su hauakääbast katab lauawirn ehk talwine könts.

Jäta, noor inimene, ilutsemine sellel rahakehwal ja masinate ajajärgul! Kes olekski see mees, kelle näpunäidete järele saaks istutada kas wõi lihtsa pajuwitsa mullapõue, kui walitsewas rahanappuses pole wõimalik eelarwe korras ametisse wõtta mitte ainuitki õppinud aednikku. Narwas on ka jõgi ja jõe kaldad, kuid sealne eelarwe näeb aastas lillede peale neli korda rohkem ette kui Tartu oma, kusjuures linn üle kahe korra wäiksem kui Tartu. Linna insener ,see on ainukene inimene, kes peab hoolt kandma puiestede ja muude ilutseede eest. Tahaks näha, missuguseid potilille ta tänawu jõuab istutada!

*

Oh sa mu hing, ei tea keda te nüüd jüüdlasena kõik wälja ei otsi. Küllap nüüd jüüdi on linnapea ja linnanõunikud, kellel pole mahti olnud isiklikult wõtta kaldailustust oma hoolde. Opositsiooni mehed aina rõõmustawad, et on leitud jälle üks tänawaääreke, mille kallal wõib joristada kas wõi kaks wolikogu koosolekut ja neli leheküige ajalehe paberit. Kuid armas Taara linna kodanik, kas sa oled ka sõrme liigutanud linna ilu pärast? Kas sul on mõnikordki elus tulnud olla nii noobel ja murdmata jätta puu oksake Wabaduspuiesteelt ehk mujalt pargist. Wõi oled sa millalgi taltsutanud oma kõige suuremat lusti ja peale hommikueine bargis, paberitükikese wõileiwa ümbert poetanud tasku? Waewalt, sa oled oma koorma kergenduseks leidnud ikkagi otsetee — muruplatsi ehk kruusatud jalgtee. Et öielõhn alati sinuga kaasas käiks, oled hoolitsenud selle eest, et teistel midagi enam üle ei jääks ja kõik oleks sinu kuue nööpaugus.

Täpsalt samasugune lugu on ka selle Emajõe kaldaga, kus ei kõlba praegu lööritada: ütle ühele inimesele, et tänasest peale ei tohi sa laduda oma lauawirne kaldale, wõi pead tassima ära need pisised lodjad. Ehk jälle ütle sellele purjepaadi putkamehele, et wii ära oma tikutoos sealt waiade otsast, sest kui ise ei wii, ruul ikkagi selle puhastuskõõ teeb. Kuuled siis, mis öeldakse. Kui muud midagi ei tehta, siis wähemalt rahwahääletus ikkagi ette wõetakse. Kes kannatawad, need on ikkagi linnaisad! Kas nii, ehk teisiti.

Aleksander Trilljärw 60-ne aastane.

Ähtlasi 40-ne a. lawategewuse puhul.

Täna, pühapäeval, „Estonias“ möödub wõrdlemisi harwa korduw juubel: A. Trilljärw, onu Leks, pühitseb oma 40-aastase lawategewuse juubelit. Samal ajal saab ta 60-aastaseks.

A. Trilljärw on meie elukutselise teatri weel elawaid esimesi sambaid, kelle teenete kaudu oleme jõudnud nii kaugele, kus praegu oleme.

*

Lubatagu mulle siinkohal jagada awalikkusega muljeid, mis saadud wiimastel päewadel, kokku puutudes juubilariga.

Teatrikongressi eel läisin hra Trilljärwe pool nõutamas selle nõusolekut, et iuleks awama nimetatud kongressi.

Onu Leks on jäänud wanaks, wanemaks, kui seda eeldada wõiks aastate arwu järele. Aga teatrielu elatakse siin kahekordse pinewusega, ja nähtawasti ka wananetakse kiiremini.

Wanaduse tulles igaühes kristaliseerub teatud hingeline laius, tasakaalukus, äraleppimine eluga. Kuid see pole mitte alaline nähe. Trilljärw — kõigi wilelisuste, waewalisie, pettumusi walmistanud olude-aegade kuuste on säilitanud suure soojuse, ärksa tähelepanu iga uue mõtte wastu, äralepitatud tasakaalu olewiku ning minewiku wahel.

On inimesi, kellega oled nagu sõber esimesel kohtamisel. A. Trilljärw on neid üksikuid, kes isiklikuna otsekohe on juuretulijale sõber, kes kõikide — onu Leks.

*

Neliikümmend aastat lawatööd — suur aastaie arw! Ränk töö meie oludes. Ja näiliselt tühjusse, waid oludega wõitlusse kulutatud loominguenergia. A. Trilljärwe kujud — neist wõib koneleda palju, aga neist wõidakse ka mööduda. A. Trilljärwe lawakirjanduslik looming — seda on kasutanud laialdaselt maa linnad. Aga sellest wõidakse minna mööda waikides. A. Trilljärw pole mitte tawaline lawalaleni. Eut teater, kus ta tegutses oma wõimete tipul, ei wõimaldanud näitlejale püstitada tähiseid. Lawakirjanikuna töötas ta ajal, mil lawakirjandust wiljeldati waid asjaarmastusena, mille puhul polnud pääsnud makstwusele teadlikud nõuded. Onu Leks on jäänud wanaks. Ta köneleb, mõtleb kõigest hästi. Soowib küll lüüa kaasa lawatöös. Ta esinebki täna. Aga wanadus juba toetab teda läe alt.

J. P.

CREME MOUSON — CREME MOUSON seep

annab väsinud näole noore, värske väljanägemise,

Ilmus Looduse Kroonine Romaan nr. 28.

KNUT HAMSUN

Hulkurid III

Hind 1 kroon. K. O.-Ü. „LOODUS“ — Tartus.

Kinolahing Wiljandi linnawolikogus.

Küsimuses ei saadud weel lõpuotsust.

Wiljandi linnawolikogu järjekorralisel koosolekul oli põnewamaks päewakorrapunktiks jällegi kinode küsimus. Esmalt otsustati umbes 40 ehituskrundi müümine, siis ühe krundi võõrsleks tarwitamiseks andmise küsimus. Wiimase eitepanelu juures linnawolinik Köll toonitab, et sellega sõrjalistlik linnawalitsus tahab wõimaldada ühele oma mõttewennale hoiduda wõlgade tagumisest, sest teatawasti müüdi sel krundipidajal maja ära wõlgade katteks. Harilikult on niisugusel juhul linnawalitsus krundi ka uuele ostjale edasi annud, nüüd aga linnawalitsus on asunud teisele seisukohale. Koalitsiooni rühma häältega otsustati siiski krunt obrokile anda sotsialistile, kellel krundilt maja ära müüdi. Selle järele lahendati paar wähema tähtsusega küsimust ning asuti siis kinode küsimust lahendama. Nimelt on kaks kinopidajat andnud järjekindlalt wolikogu oma kirjadega pomnitama ja wälja kuulutanud kinostreigi, kuni linnawalitsus järele annab. Kolmas kinoomanik on ka linnawalitsusele kirja saatnud, milles ta selgitab, et ainus õige maksustamise wõis on protsentuaalne. Ainult wähem wõiks maks olla, ühelt maksu tema ei poidowat, sest kõikides kinodes ei olewat ühepaljusi kohti. Praeguses kohtukõnes ajalehtedes ilmunud artiklid olewat maksu eest ajalehte paigutatud kino „Tähe“ pidaja poolt jne. Kui linnapea weel pikemalt kinoküsimuse juures peatanud ja ka selgitanud, et lewinenud kuulduses, nagu ei kawatseks linnawalitsus kino „Tähe“ pidajale enam luba anda, et wastawat siiski linnawalitsuse seisukohale, wõetakse wastu endine otsus, et kinopidajatel tuleb tasuda lõbustusmaks protsentuaalselt piletite hinnale. Läbirääkimistel kinode asjus selgus weel, et kui kined aasta läbi seisawad, siis linn saab selle läbi 5000 krooni kahju.

Wolikogu koosolekule ei olnud ilmunud mitu koalitsioonikuuluwat linnawolinikku, kellest teada, et nad kinosid olekiid kaitsnud.

„Pähklakoorel“ merereisi c.

Spordist waimustatud noor inglanna, miss Cladys Clements, tahab wäikesel pardamootoriga paadil ühe naismehaaniku saatel üle Lamanche'i sõita. Ettewõtet jälgitakse Inglismaal, kus pardamootorid wäga laialt tarwitatakse, suure tähelepanelikkusega ja huwiga. Pildil istub julge naissportlane paadi rooli juures.

Põllumehed!

Tarvitage kipsi ristikheina ja söehapulupja põldude väetamiseks, mille tagajärjel saak mitmekordne. — Saada Tarvitajate ja Majandusühisustest ja erakauplustest, ka otseteed vabrikust, Irboska jaamas.

A/S. „GIPS“.

„Estonia“ sihtkapitaliga tülis

Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapitali walijaskogu oli koos.

Reedel oli Tallinnas kultuurkapitali näitekunsti sihtkapitali walijaskogu koosolek. Päewakorras oli uue sihtkapitali walitsuse walimine. Täiswolilisi esindajaid oli koos 49 „Estonia“ teatri ruumes. Ränk wastolu tekkis „Estonia“ näitlejate ning seltsi esindajate ja kogu walijaskogu wahel. „Estonia“ poolt ilmunud saadikud, arwult 16, deklareerisid, et nemad nõuawad juure ühe koha „Estonia“ esindajate arwule sihtkapitali walitsuses. Seni oli „Estonial“ 3 kohta, „Wanemuisel“ 2, Draamateatril 2 ja üle maa teistel teatritel üks igaühe kohta. Estoonlaste nõue oli ultimatiiwne. Wolikogu ei wõtnud seda omaks. Ja estoonlased lahkusid koosolekult demonstratiiwselt.

Sihtkapitali walitsuse esimeheks jäi endiselt härra A. Lepp, abiks Herman, sekretäriks F. Wõldroos.

„Postimeest“

wõib tellida igast kuupäewast iga kuu lõpuni.

Soovin kihla vedada

nendega, kes ei usu, et käesoleval nädalal omandatud E. Olümpia komitee loteriipiletiga võidetakse tuleval kesknädalal s. o. 29. aprillil 1.000.000 senti. — Kirjad adresseerida: Tallinna, postkast 70 E. P.

Kultuurwröindid.

Tegime neil päewil wäikese ringküsimuse mitmesuguste tegelaste juures, et jõuda selgusele selle kohta, mis arwatakse Kultuurisõprade koondise wiimasel koosolekul awaldatud mõtteist meie keskkooli tasapinna kohta.

Esimesena saime wastuse tuntud ja kauaegselt koolmeistrilt härra

Eeduard Luigeteelt.

„Jaaa,“ kirjutab tema, „ajad muutuwad. Moodne tempo annab igale asjale uue ilme. Omal ajal tundsime hariduse- ja kultuurelu arendajatena n. n. kultuurtreegereid, nüüd on leitud wastne ja moodne nimi kultuursõbrad, ehk wastawasse raami ümberseatult: kultuurwröindid. Kõigiti sümpaatlik nähe ja mul on tõsine heameel.

Seda üldiselt. Kui aga lugesin tolle koondise arutlusi keskkooli tasapinna kohta, siis muutusin weidi nukraks. Nii targad mehed, aga kui kõrgetel pilwedel lendawad meie igapäewaste elukaride wahel!

Mõelge, mis üks professor kirjutab meie keskkooli õpilase kohta:

„Peaks nõudma loomiswõimet, puudub probleemi seadmise oskus. Ei osata oma mõtteid sõnas ega kirjas wäljendada, wastutustunne puudub pea täiesti, abstraktset mõtteläiku kardetakse... Ülikooli õppejõududel tuleb laskuda algkooli õpetaja tasemele...“

Ühe sõnaga — niisugune loll rahwas, et jookse kõrwesse. Peame jätma igasugused kuldsed sõnad, nagu „noorus on tulewiku pant“, „rahwa tulewikulootus“ jne., sest see noorus on nii wilets ja wäeti, et peaks tõusma hirm säärase rahwa eest, kel niisugused lapsed kaswamas tulewikku edasi ehitama.

Arwan siiski, et see kõik on liialdus. Ühekülgsed ja ülikooli kõrgelt kateedrilt ühkelt wisatud sõnad. Liigun iga päew meie keskkooli nooruse keskel, tunnen nende püüdeid ja wõimeid ning wõin öelda, et päris idioote on wäga harwa leida. Muidugi — kõigist neist ei saa geeniusi, professoreist rääkimata, kuid elurõõmust ja ajupaenduwat rahwast on seal palju. Ülikooli õppejõu juhusliku testi kaudu loomuliselt nii mõnigi päris tark poiss wõi tüdruk wõib saada lolli atestaadi, kuid see pole weel määraw.

Ei, ei — nii hull see asi pole. Liig kõrgelt need sõnad seal on lennutanud. Tulgu weidikeseks waatama asja lähemalt, astuge meie kooliuksest sisse. Samnuge paariks päewaks klassigi — siis puruneb wast mõnigi praegune kaljukindel seisukoht.“

Edasi saime wastuse tegelikult õppurilt, noorsand

Elmar Wihurilt.

„Muidugi,“ kirjutab ta, „Shakespeare wõi Newtoni waewalt meie klassis leidub, kuid et seal kõik päris tobedad olekside, selle wastu tuleb mõssama hakata. Ma üldse ei tea, mis asju meist siis tahetakse teha — kas mingisuguseid imeinimesi wõi tawalisi kodanikke, kes korralikult ja wäärikalt teostaksid oma eluülesandeid, nagu suurem osa kogu maailma rahwast? Kui imeinimesi, siis pandagu kas wõi 3 klassi weel praegusele keskkoolile manu ,see ikkagi ei päästaks. Kui tawalisi kodanikke, siis aitab praegusest klassiarwust küllalt. Wõite nende geeniuste jaoks asutada päris omaette instituut, selle wastu pole meil midagi.“

Siis tuli weel ühelt lapsewanemalt proua

Emma Puidokult.

„Ütlen lühidalt,“ kirjutab ta, „mul on kaks poega — üks on praegu ülikoolis üldiselt kiidetud waimuannetega, teine lõpetas keskkooli wäga raskete pingutustega. Kuid see teine toidab praegu meie perekonda — olen lesk ja haiglane — hakkaja poiss igat wiisi, teine pole weel kopikatki teeninud. Kõik pole ju teadusemehed ja neid tegelikke inimesi, kes tööd rühmaks, on kah ju tarwis. Ega need siis weel tobedad ei ole.“

Juhan Pahlbärk.

...ja pääste meid ära sest kurjast

nii lõpetab suurem osa õpetajaid ja lastewanemaid oma hommiku- ja õhtupalwe: pöördes oma silmad Toompea poole. See kuri sööb ära pikapeale need kõnad pisikesed maimukesed, kes meie hoole alla antud wanemate poolt, et neist kaswatada ausaid, hoolsaid ja töökaid inimesi.

Nägematult, nagu rooste rauda, häwitab ta lapse hinge ja korraga leiad oma ees ülesolewalt hirwitawa wõõra näo, millist polnud ühelgi neist wäikestest, kes sinu juurde toodi.

See kuri on meie kooliseaduse §, mis käseb last tingimata pärast kaheaastast klassis istumist üle wiia järgmisse klassi, olgu ta kas wõi kõigis ainetes läbi ja läbi nõrk.

Õppimine on siiski töö, mis nõuab õpilaselt küllalt pingutust ja kui heameelega mitmed neist selle maha raputaksid cuesest, eriti kui kõnad wäljas. Peaaegu on sind toodud ja bandud istuma klassi, kus millestki aru ei saa. Ja jõe ja järwe ääres on tuhat korda huwitawam elawa loodouse keskel.

Ja kui hästi on seda meeleolu aidanud tõsta see nimetatud §. Ta nagu sõsistaks pisikesele ühtelugu kõrwa: „Ah tühja, mis sa õpid, üle wiin sind nii kui nii!“

Küsi poistelt, kes juba kauemat aega tööst ei näi hooliwat, et miks te, poisid, siis ei õpi? — „Saame selletagi läbi: oleme teist aastat klassis ja peate meid üle wiima“. — Katsun hoiatada ,et wõib olla kaob see kallis § ehk kõrd ära ja mis te siis teete? — „Ei usu seda“.

Ja ega ma isegi seda hästi ei usu, kuid siiski palun iga päew taewataati, et ta mu palwe kuulda wõtaks ja oma lapsi kuidagi päästaks sest §-ist.

A. K.

„Veronika“ seep on kõige parem!!

Tornaado.

Hoia Ronk.

Kas on wiimepäewa tuuled?
Palweid pobisewad huuled.
Kas on wiimisepäewa tuuled,
mis sa kohisemas kuuled?

Äkki nagu kaob päike,
taewas äkki tõuseb äike
kustutama selle läike,
mis ei olnud Lindel wäike;
wälgud walgustawad seike
ja ta mitmeid elukäike.

Poleks uskund seda sammu.
Püha oli Linde ammu,
kuid nad katsutwad niiid rammu,
et ta pjedestaali lammutada misalt üha.
Miski neile pole püha!

Miks nii äkki tõusid tormid,
lainetused nii enormid,
miks nüüd äkki eluwormid
olgu nõnda nagu normid?

Kas ta küllalt wast es uha
kirjutada igat kanti,
mida, see on ükstapuha,
kas tal wähe ruumi anti?
Aga äkki „Liit“ ja „Pen“
tahatwad nüüd praukti teada,
omad teesid püsti seada,
mis on mõiste dzentelmen!

Selle mõistega ei kattu
muidugi, kui ühte lattu
wisatakse palju paitu.
Aga siis wõib hätta satta,
siis see ikka weidi tuurib,
kuni toimkond kõike uurib,
aga jõgatwusest juurib,
pinnast põhjakihi puurib,
kas wast mõistet nii wõi nõu
liigitadagi ei saa.

Ja siin on weel teisi leida,
neid, kes kiwigi ei heida,
oma pooldamisi ei peida,
ja et asi nii wõib näida,
et ses suhtes hoolsind
on need erapooletud,
sest kas dzentelmeni iha
mitte üle wast ei kiha,
ja kui äkab Linde wõha,
lõikab ta weel nende lihal
Sest mis ikka sinna teha,
armas on ju oma keha
ja kui äestab Linde reha,
siis see pole armas näha.

Eks nüüd Linde siis kuju
nagu kaljul majak püü;
olgu marul kuri tuju,
ega Linde sellest küü!
üle käind tast mõni maru,
mitmed ohud olid walla
aga ikka nagu karu
ta ei jäänud mitte alla.
Wenest, Siberist ja Hiinast,
igalt maalt ta läbi mailand,
pääsnud diiwanite piinast,
ikka jõhelendu jaland.
Ikka oli materjale,
ikka kubjusiwad aktid,
kuid mis olid korra faktid,
nendest tehti arhiwaale.

See orkaangi warsti lahtub,
seegi saamum jälle jahtub,
kadunud on viiwerõõkad,
jälle noorlawad lõõkad,
sest ei ajaga saak mahti
taibuks kirjaniku jugu,
et see on ju wana lugu,
et ei saada Lindest lahti.
Muigi Lindega ei tahta
ühes seisis mitmed isu,
jatawadki ruumid maha —
kas on Linde wõlja kisu?
Muigi mitmed ei wõi asu
kuppi, kus on issie lastu
Bernhard: Linde, siiski see
uldist wiga ju ei tee.
Linde tahab tegutseda,
iilmekaaise on tal waja,
rahab ikka nõutseda
siinpool raja, sealpool raja —
ja miespärast nüüd see rutt
ja see dzentelmenitutt?

Tuleb pidada weel silmas,
et siin puudulikus ilmas
mõiste wenib nagu nahk
ja et on on usulahk:
Mis siis dzentelmenitada,
seda mõistet wenitada,
kui wõib jätta nagu on,
nii kuis wana wagu on.
Sest et Linde ikka tõidab
siisti oma ajame,
mõõrab, nagu mõõt wõtab,
üldniiwoo wõi taseme,
ja et praegu teekind mürgel
wanas harutaigna mõhus,
paistab nagu disjonants,
nii et kirjanduse pürgel
miskit kurja tunneb õhus,
mis ei ole ühispõhus
ega hoiud tolerants.

Jüripäewa eel.

Moonamehe seisus kadunud. — Riigimõisad lähewad üle nisukaswatusele. — „Mõisa antwärgi seisust" koondatakse. — Traktor ei tasu töökulusid.

Jüripäewa romantika — pikkade mõisatööliste, talusulaste ja popside kiillawooridega maanteedel, mis mõned aastakümned tagasi oli meie maaelu iseloomustawaks nähteks, on peaaegu täiesti kadunud. Maareformi läbiwiimise ja mõisate kaotamisega kadus ka peaaegu täielikult endine mõisatöölise n. n. moonameeste seisus. Talusulased ja tüdrukud on nooremad inimesed ja need ei rända suurte kolikormatega talust tallu. Mõisad on jäänud aga wäheseks ja nende tööliskond moodustab põllutööliste hulgas wäga wäikese protsendi.

Jüripäew on jäänud endiselt meie põllumajanduse „uueaasta päewana", ta on nihkunud ainult teisele päewale, nimelt esimesele maile.

1. mai on meil praegu päewaks, mil algab

uus põllumajandus-aasta.

Sellel päewal lõpewad wanad rendilepingud ning algawad uued, jamuti wahetawad rentnikud ja pooleteramehed sel päewal oma eluasemeid, kui see tarwilikuks osutub.

1. maist alates palgatakse ka taluteenijaid. Ka põllumajanduslikus arwepidamises on 1. mai alguspäewaks, sest makswate seaduste järele kestab põllumajanduslik aasta 1. maist järgmise aasta 30. aprillini. Sellepärast tehakse kõik bilansid, kokkuwõtted ja inwentuur enne esimest maid.

Niisugune bilansi ja inwentuuri tegemine on praegu käimas neis wähestes riigimõijates, mis jaotamise ja juurelõigete kääride wahelt järele jäänud. Neid on üle maa 22 üksjust. Mõned neist on küll nii suured, kui paras talu, kuid ikkagi mõisa nime all.

Käesolewa aasta juwel tuleb neist weel kaks jaotamisele,

nimelt Puurmanni ja Liigwalla mõisa. Nagu kuulda, tahtwat Udriku mõisat Wirumaal Harku alaealiste kurjategijate kolonii oma kätte, et sinna paigutada üht osa koloniist.

Waatamata raskele majanduslikule aastale, pole riigi mõisad oma tööliste arwu wähendanud. Koondatud on ainult mõned n.n. mõisa „antwärkide" nagu kubjaste, aidameeste jne. kohad. Ka on mõisatööliste palganormid jäetud endiseks. Wõrreldes wabrikutöölistega linnades, ei olegi mõisatööliste palgad kuigi madalad. Nad saawad aastas 100 puuda wilja ja umbes tuhat senti kuus rahas. Peale selle prii korter, küte, walgustus, aiamaa ja luba lehma ning lammast pidada.

Keskmine tööpäewa pikkus on 9 tundi.

Talwel töötatakse kõigest 6 tundi, kuna suwekuudel 11 tundi. üle 11 tunni ei tõuse riigimõisa tööliste tööpäewa pikkus. Mõisatöölised saawad arstiabi ühisel alusel riigiteenijatega.

Põllukultuuri alal tahetakse hakata käesolewast aastast alates enam rõhku panema terawilja, peaasjalikult nisu kaswatamisele.

Nisu pindala tahetakse tublisti suurendada,

et osaliselt rahuldada kodumaa nisutarwidust omalmaa nisuga, mis oma wäärtuse poolest on osutunud täiesti wõrdseks wälismaalt sissewetud nisusortidega. Riigimõisates on kaswatatud peamiselt kahte nisusorti: „Diamant" ja „Rubiin". Neid nisusorte müüakse riigimõisatest ka seemneks ning wiimasel ajal on nõudmine nende sortide järele põllupidajate ringkondades tunduwalt kaswanud. Samuti on kawatsus heinaseemne pindala suurendada, et jällegi kodumaa nõudmist rahuldada.

Siiani on riigimõisates rõhutatud peamiselt karjakaswatust, kuna maailmaturu konjunktuur oli karjasaadustele soodsam kui terawiljale. Nüüd, kus ka karjapidamise tasuwus turu kõikumise tagajärjel tunduwalt wähenenud, sellewastu aga propaganda terawilja kaswatamise kasuks tõusnud, **tahetakse terawilja kaswatamist suurendada peamiselt karjakaswatuse arwel.**

üleminek terawilja kaswatusele ei sünni mitte otsekohe, waid pikkamööda. Esialgu jääks karjakaswatus riigimõisates ikkagi tähtsamaks haruks.

Muid tähtsamaid muudatusi mõisate töökorralduses ette ei wõeta. Ka uue inwentari ja muude tarwisminewate wahendite, nagu põllutööriistade ja masinate muretsemises jne. püütakse olla niiwõrt kokkuhoidlik kui wähegi wõimalik. Praegu on paljudes mõisates traktorid, mis omal ajal muretsetud, kuid neid peaaegu üldse ei tarwitata, sest töötamine traktoriga tuleb meie oludes palju kallim kui hobuse jõuga. Seda peamiselt selle tõttu, et kaerad ja heinad on hinnas palju rohkem langenud kui jõubensiin ja nahwta.

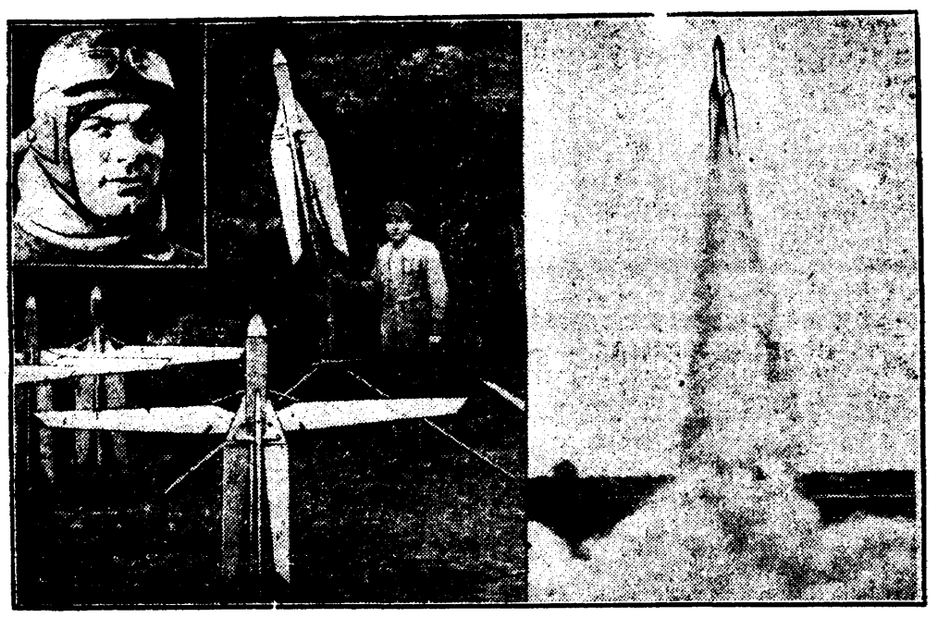

Warsti inimene lendab raketiga?

Neil päewil demonstreeris Osnabrücki lähedal, Saksamaal, insener Reinhold Filing (wäljalõkes) oma rakettlennuki mudeleid laiematele ringidele. Peale wähemate mudelite lendulaskmist süüdati päris lendrakett. See tõusis 2000 m kõrgusele ja laskus siis purjelennul tagasi alla lähtekoha lähedale.

Tüübiline leiduri uute rakettide juures on see, et nad on warustatud kandepindadega, mis jõuaine ärapõlemisel automaatselt awanewad, nii et raketi kest liueldes maapinnale tagasi langeb.

Leiduri on oma katsete juures wäga lootusrikas ja tahab aasta wahetusel juba nii kaugele jõuda, et raketiga lendu saata ka eluolendeid.

Majandusministeerium katsub leiba.

Suur leiwawirn ministeeriumi laual.

Nagu eilses lehes teatasime, asus majandusministeerium uurimisele, mis põhjusel Tallinna leiwatööstusrid äkki tõstsid leiwahinda 2 sendi wõrra kilolt, ilma et oleks ära oodatud ettenähtud rukkihinna kallinemist. Nagu kuuleme, ei leidnud leiwatööstusrid oma teguwiisi põhjenduseks muud ette tuua, kui et senine hind olewat olnud liiga madal ja ei olewat tasunud leiwaküpsetamist. Nimelt olewat wabrikutel praegu tarwitada olew leiwajahu niisuguse omadusega, et ei andwat küpsetamise juures wälja nii palju, nagu seda harilikult saadakse. Selle tõenduseks tõid leiwameistrid eile majandusministeeriumi igaüks oma leiwapätsi proowiks, millel omaniku sedel küljes. Kokkulaotuna moodustasid pätsid korraliku wirna. Majandusministeerium saadab need leiwad riiklikku laboratooriumi uurimisele, kui palju nad sisaldawad wett ja kui palju nende küpsetamiseks on tarwitatud jahu.

Jälle üks kassapreili raha kõrwaldanud?

Eile teatas Nõmme tarwitajateühingu „Tulu" juhataja kriminaal-politseile, et nende kassas on leitud 1519-kroonine puudujääk. Kassahoidja Juliette K., kellele langeb kahtlus raha kõrwaldamises, ei tea sellest midagi, waid arwab, et puudujääk on tulnud wale arwestamise tagajärjel. K. wiibib praegu wabaduses.

Kui lõhkeainetega hoonet lõhutakse.

Kiwi lendas elumajja.

Wiljandi maawalitsus lõhub Wiljandi mõisa kiwist karjalauta, mille juures tarwitatakse lõhkeaineid. Töö käib juba sügisest saadik. Reedel juhtus lõhkumise juures õnnetus, millel oleks wõinud olla wäga rasked tagajärjed: suur kiwi lendas Loodi mõisa härrastemaja peale, kus elab metsaülem ja asub kool. Kiwi purustas katuse ja jäi peatuma laele. Puudus ainult wähe, et oleks ka lagi sisse langenud ja suurt õnnetust tekitanud. Ammugi on juhitud tähelepanu, et sarnane lõhkumisewiis wõib ümbruskonnale kujuneda kardetawaks. Nüüd on metsaülem esinenud palwega, et kiwilõhkumine senisel kujul lõpetataks.

Rong läks pooleks.

Öö wastu laupäewa kella 1 ajal katkes Sonda-Mustwee teel Tudu ja Jõepere jaama wahel liikuw kaubarong, eest arwates 19 ja 20 waguni wahel, mille tõttu 6 wagunit maha jäi. Mahajäänud wagunitest läks üks roobastelt kõrwale ja kukkus kraawi. Samuti läks weduriga ühendusse jäänud rongi osa wiimane wagun roobastest wälja, asetati aga kohe tagasi. Rong oli laaditud puumaterjaliga. Wiga parandati koha peal.

Peaga wastu elektriposti.

Eile hommikul kella 8 ajal lõi Baltiskist Tallinna tulewa reisjaterongi wedurijuht wedurilt wälja waadates pea wastu elektriposti ja kukkus meelem. olekus wedurilt maha. Wedurile jäänud wedurijuhi abi peatas rongi. Haawatu toimetati raudtee ambulantsi, kus ta peawigastused wõrdlemini kergeteks tunnistati.

Eksamid kewadel.

„Meil on mõlemil anda eksamid abielusseadusest, — kuidas oleks, kui abielluksime praktilise töö mõttes."

Terwituskommete lihtsustamine.

„Minu naist — kuriwaim!"
„Ole tasa, — käesuudlus ja muud käega puutumised on terwisele hädaohtlikud."

Teater ja muusika.

„Wanemuises" täna ülilõbus „Beebi".

Lõbus jant kutsub esile kõige suuremad naerutormid, milleks kaasa aitawad prd Teetsoff, Suworowa, Tubin, Libene, prli Reinik, hrad Põder, Waino, Kurg, Nau, Piller. üli- ja kooliõpilaste piletid makswad.

Teisip. od. hind. op. „American girl".

Piletihinnad 20, 30, 40, 50, 60 senti.

Salme Kanni naiskoori lauluharjutus on pühapäewal täpselt kell ¾3 p. l. Gildi tän. 9 petajate Selisi ruumes.

Akadeemilise meeskoori lauluharjutus jääb pühapäewal ära. Järgmine harjutus on kolmapäewal kella 7—9 õhtul üliõpilasmajas.

Tartu Naislaulu Seltsi kooriharjutus 21. kp. täpselt kell 8 õht. KMPü ruumes.

Mendelssohni helitööde kontserdile

ülikooli kirikus täna, 19. kp. kell 6 õhtul juhime weelkord publiku tähelepanu. Ettekandele tuleb muuseas 95. Taaweti laul solistidele ja koorile, mis oma meloodilise ilu poolest üks kaunimaid Mendelssohni töid. Kuna üliõpilassegakoor seni ainult wähemate tööde ettekandmisega tegelenud, siis kujuneb käesolew kontsert seda huwitawamaks, et nimetatud koori poolt esmakordselt suurem helitöö ette kantakse.

Riho Pätsi klaweripalade arwustuses eilses lehes on twead juhtunud, mis järgmiselt parandada tuleksid: 2. weerg 12. rida — „dünaamika ja motoorilise küljele" pro „retoorilise". Sama lõike lõpul tuleb lugeda „trafaretlikuks saksa harmoonia fooniks" pro „wõõra harmoonia".

M. v. B. Feher'i kontsert.

M. v. B. Feher, kes tartlastele tuntud paari aasta eest külastanud ungari keelpillide-kwarteti hea esiwiuldajana, kinnitas ka möödunud kontserdil oma küllaldasi wõimeid. Ta omab hea tehnika. Mängib suure kerguse, täpsuse ja paenduwusega kõige raskemad osad. Ta rütmitunne on peen, dünaamiliste warjundite ja kontrastide esitamine seesmiselt tingitud, ilmekas, ükkikute motiiwide ja fraaside wäljatõstmine tabaw. Toon on kandew, pianissimos (eriti kõrgemas registris) hõljuwalt õhuline ja kerge.

Feher on poetiliste meeleolude tõlgitseja, kaldudes enam kergemasisuliste tööde tõlgitsemisele. Sellest on tingitud, et Beethoveni sonaat jäi enam warju ja alles Tartini „Saatana trilleri" ja Wieniawski „Souvenir de Moskou" esitamisel sai ta end täiesti wäljendada. Esimese ettekandes paistis ta kilma hea koloristina, kuna teise juures eriti esile tõusis ta wõime edasi anda seesmiselt hingestatud toone õhuliselt kerge hõljuwusega. Hea tõlgitsuse leidis ka A. Lemba „Poéme d'Amour".

Sobiwaks saatjaks oli Nowak, kes aga enam kilma paistis viola mängijana duetis, kus nad koos ilmutasid head tõlgitsust ja koosmängu.

Rahwast oli kahjuks wäga wähe. K. L.

Riia Wene teater.

A. Tshehhowi „Kolm õde".

A. Tshehhowi draama „Kolm õde" ei ole lawateos tawalises mõttes. See on rohkem pretensioonideta wäljalõige elust, kui lawaliste nõuete kohaselt ülesrakendatud teatriteos. Niisugusena nõuab ta muidugi osakandjailt erilisi wõimeid, et mitte muutuda laialiwalguwaks ja sõnaõõnsaks.

Neid wõimeid leidsime riiklastelt ohtral määral. Ja saime naudingurikka õhtu, hingestatud ja elamusliku. Silma paistsid M. Wedrinskaja, O. Lewitskaja ja E. Buntshuk õeste kolmikuna, J. Jakowlew tüübika wene koolmeistrina, A. Astarow ilmerikka sõjawäearstina, A. Wõrubowa purustatud hingega noorukina jne. Kõik osakandjad sulasid eeskujuliselt ühisesse, terwiklikku ansambli.

Saalitäis publikut awaldas külalistele elawat kiitust. RJ.

Ringi ümber kodumaa.

Loeng terwishoiust Ülilas.

Ülila wallamajas pühapäewal kell 5 p. l. dr. W. Sumbergi loeng „Lasteterwishoid ja selle suhtumine üldterwishoidu". Loengut selgitawad walguspildid.

Pühajärwe walla 1931./32. a. eelarwe wõeti wallawolikogu poolt 16. aprillil wastu 17.727 kr. suuruses. Isikumaks määrati meestele 16 kr., naistele 8 kr. Mehed wõeti maksu alla 60, naised 55 a. Palju waidlust tekitas isikumaksu liigitamise küsimus, mis arutusel oli juba 1. aprillil ja häälte poolenemisel otsustamata jäi, teistkordsel hääletusel, 16. aprillil, aga siiski läbi kukkus.

Laiuse mõisa wälja lõppesid käesolewa hooaja wiimased põllum. kursused. Konekursteks olid kanakaswatuse instr. R. Poola ja Jõgewa jsk. agr. Tarik. Osawõtjaid oli rohkesti ning suhtumine etteканnetesse oli wäga asjalik. Otustati ka juwel pühapäewiti könekoosolekuid põllumajanduslikude küsimuste lahendamiseks korraldada.

Puka on aus rahwas. Puka raudteejaamas purudub raamatukapp, nagu need on tawaliselt suuremais jaamades. Kuid siiski on ka siin korraldatud ajalehtede müük. Lehemüügi on wõtnud oma peale keegi jaama-ametnik. Amettegewus aga ei wõimalda tal alati wiibida jaama ooteruumis, mille tõttu ta ainult wahetewahel saab lehemüügi juures olla. Tema äraolekul aga ostawad uudistehimulised ise lehti, pannes wastawa rahasumma ostetud lehe asemele lauale, kust lehemüüja selle hiljem wastu wõtab. Kodanikkude aususe tõttu ei tule kelmusi kunagi ette.

Aakres saadi kätte elus metskits. Hiljuti läks korda Aakre asunik Rebasel kinni wõtta elusat metskitse. Rebane oli Aakre metskonna Marga wahtkonnas „Ottasjärwepalu" metsas puid saagimas oma kaaslasega. Korraga nägid nad oma ligidal metsas metskitse, keda kolm koera taga ajasid. Kuna koerad olid metskitse wigastanud, ei saanud wiimane küllalt kiiresti liikuda, mille tõttu Rebasel oma kaaslase Hermanniga läks korda kitse kinni wõtta, mida nad tegid selleks, et seda meie metsade haruldast looma päästa koerte käest. Puusaagijad wiisid metskitse lähema „Marga" wahtkonna metsawahi kätte ,kust see wiidi edasi Aakre metskonna metsaülemale.

Walga salakaubawedaja-juut ei hoolinud hoiatustest.

Reede õhtul märkas wahilolew piiriwalwur Aunapuu Walgas Sepa ja Umb tänawa wahel kaht meest pakkidega Lätimaalt salaja üle piiri Eestisse tulewat. Piiriwalwuri lähenemisel jooksis üks mees Lätimaale tagasi, kuna teine pakid maha riskas ja Eesti poole lippas. Et põgeneja hoiatuse peale seisma ei jäänud, laskis piiriwalwur kõntpüssist üma peale. Kuul tabas ja mees kukkus maha.

Haawatu osutus Walaas Riia tänawal 16 elutsewaks juudisoost tuntud salakaubawedajaks Haim Josselowiks. Kuul oli tunginud tal läbi keskkeha ja mao. Haawatu seisukorda peeti raskeks ja ta toimetati haigla.

Josselowi mahawisatud pakis leiti kuiwi wasikanahku.

Piiriwalwur jutustab: Walga piiriwalwur Jaan Aunpuu sai korralduse asuda walwepostile eelpoolnimetatud tänawate piirkonda, sest seda kohta teatakse kui salakaubitsemise kohta. Kella ½10 ajal kuulis piiriwalwur wilet. Wilele wastatud Lätimaalt. Peale selle jäämud kõik waikseks. Kuid kostnud peagi jälle suurhääled, millest märganannet piiriwalwurid tundsid ja teadsid ka, et see kuulub Läti juut Hindlerile. Kella 10 ajal tulnud kaks nõest üle piiri. Piiriwalwur käsutanud mehi seisma, kuid üks nendest põgenenud Lätimaale, teine Eesti poolele. Eesti poolele tulijaga juhtuski äpardus. 22-aastane juut Hans Josselow on piiriwalwele tuntud salakaubawedajana.

Tartu teated.

D. Simm 50-ne aastane.

Täna saab Daawet Simm 50-aastaseks. D. S. on üks neist, kes talutares sündinud, wäikestes oludes peale hakanud ja wisa töö ning püüdmisega edasi jõudnud, nimelt majanduslisel alal. Ka seltskondlisest tööst on ta osa wõtnud, kuuludes omal ajal Narwa Eesti Seltsi juhatusse ja toetades kogu hingega esimese eesti teatrimaja ehitustööd Narwas. Ka maapidajana on D. S. edukalt töötanud. Praegu peab ta Tartus omnibuseliine, mis tema käes olnud juba 8 aastat ja milleks tal kontsessioon järgmiseks 4 aastaks.

Ühendus maaga katkemas.

Seni said maainimesed regedega linna ja kulutasid tänawakiwidel oma reeraudu. Nüüd on ka maanteel lumi niiwõrd sulaks läinud, et ka maal regedega raske liikuda. Wankriga on samasugune raskus. Sellepärast peawad linnast kaugemal asuwad põllumehed ühenduse linnaga ajutiselt katkestama. Seda oli näha ka turul, kus kaubapakkujaks olid ainult linnalähedased põllumehed.

Kewademärgid — finililled müügil.

Nende päewade sees ilmusid esimesed finililled müügile. Seega on siis metsaserwadel paksu lumekatte alt osa maapinnast juba wabanenud.

Linnateenijate soowid.

Tartu linnateenijate ühing palub linnawalitsust eelolewal suwel anda kaks nädalat puhkust kõigile linnateenijaile ja töölistele, kes olnud linna teenistuses wähem kui 2 aastat, kes üle kahe aasta olnud, nendele puhkust 1 kuu.

15. maist kuni 15. septembrini palutakse lõpetada töö linnawalitsuse asutustes laupäewiti kell 1 ja muil päewil kell 2. Esmaspäewal palutakse alata tööga kella 8 asemel kell 9, et nõnda sooodustada ametnikel pühapäewast maale õitu.

Nõupidamine jüriöö korraldamise asjus on 21. kp. kell 7 õhtul raekojas linnawolikogu saalis, millest osa wõtma on kutsutud seltskondlikud organisatsioonid, kaitsewäe ja kaitseliidu esitajad.

Loterii-allegri.

19. aprillil korraldab Wene üliõpilaste Selts loterii-allegri. Loterii awatakse seltsi ruumes (Magasini tn. 1) kell 12 päewal. Palju wäärtuslikke wõite. Mängib keelpillide orkester.

Õnnetused ja kuritööd.

Woodite wargus. Johan Stafenault Pargi tn. nr. 9 lukustatud kuurist warastati kaks raudwoodit 14 kr. wäärtuses.

Pesuwargus. Minna Kunalt Kalmistu tän. nr. 6 warastati lahtiselt rõdult ööl wastu laupäewa kuiwama pandud pesu 13 kr. 20 sendi wäärtuses.

Kõned, koosolekud ja pidud.

E. R. Kasw. Seltsi wiiflaskogu nõupidamine on kooli ruumides 21. kp. kl. 8 õht. Kõne alla tulewad kooli albumi j.t. küsimused.

Karistus kaswatuse abinõuna. „Karskuse Sõbra" huwihõtul pühapäewal kell 8.30 õht. Tähe t. 25 kõneleb üliõpil. Aug. Wiital sellele teemale.

Eesti Neurologia Seltsi järjekorraline teadusliku koosolek on 19. aprillil kell 15,30 närwikliinikus aud. Maarjamõisa w. — Järgneb administratiiwkoosolek.

Franz-Josefi allikawesi
korraldab seedimist.
Arstidepoolt soovitatud.

Kohasemaid
kinke
suurimas valikus soovitab
K-M. JOHANN ROOSIPUU
Tartus, Suurturg 14, tel. 85. Narwas, Suur 24, tel. 51.

Raadio ringhäälingu kawa:

Esmaspäewal, 20. aprillil.

Tallinna. 15,30 päewauudiseid. 15,45 ajanäitaja öiendus. Kuni 16,30 grammofonimuusikat. 18,50 päewauudiseid. 19 muusikat helilaatidelt. 19,15 rahwaülikool raadio kaudu. Mag. J. Wasar: Jüriöö mõjs aastal 1343 (ülek. Tln. rahwaülikoolist). 20 muusikaline waheaeg. 20,15 mag. Wasara loengu järg. 21 esperantokeelne nädalakroonika. 21,10 muusikalii ettekandeid.

Tartu. 14,45 grammofonimuusikat. 15,30 ülekanne Tallinnast. 18,30 teateid ja grammofonimuusikat. 18,50 ülekanne Tallinnast. 20 ilmateade. 20,05 ülek. Tallinnast. 21,10 grammofonimuusikat.

Berliin. 15 gramm. 17,30 solist. kontsert. 20 ajaw. muus. 22,10 ork. kontsert.

Wiin. 12 gramm. 13 laule. 14 ooperiist. 16,20 kontsert. 20,30 mandol. kontsert. 21,30 sümf. 23 kontsert.

Budapest. 10,15 kontsert. 13,05 kontsert. 18,25 kontsert. 20,30 kontsert.

Kopenhaagen ja Kallundborg. 16,30 kontsert. 21 rootsi rahwamuus. 22,25 rahwamuus. 23,25 sümf. 24 tantsumuus.

Lahti ja Helsingi. 19,45 ork. 21,30 ork.

Leningrad. 15 kontsert. 16 muus. 17,30 kontsert.

London. 13 kontsert. 14,15 kerge muus. 19,40 kontsert. 21,35 ork.

Moskwa. 13 kontsert. 21 kontsert.

Motala ja Stokholm. 20,50 sõjaw. muus. 22,40 laule. 23,15 kontsert.

Oslo. 18,05 salongimuus. 23,05 kontsert.

Pariis. 16,45 kontsert. 19 sümf. muus. 22,30 kontsert.

Praaga. 17,30 kontsert. 20,15 klarnetist. 21,30 kontsert.

Riia. 17 kontsert. 20,15 kammermuus. 21,30 popul. kontsert. 22,10 wanu tantse. 23 popul. kontsert.

Warssaw. 20,55 grammof. 22 operett.

Tartu postkontoris seismajäänud kirjad.

M. Tuur, August Tiklas, L. Mõttus, Anna Tõldsep, Elfriede Mähar, J. Jakobson, Hilda Birk, Egla Parm, Berta Wodtk, Wailjew, K. Korsubow, hra S. Wiira, Hilda Lippina.

Tagasiulnud kirjad: Piggw — Tallinn, Alwiine Kakko — Ühti, hra Lookene — Tallinn, Wolli Laas — Rõngu, Hilda Kirih — Jõgewa, E. Kärsom — Põhu, Iwan Paul — Tallinn, prl. Praks — Tallinn, Liisa Kangro — Wanakuuste, pr. E. Nornberg — Korisul, prl Ade Jürgens — Tallinn, pr. A. Smirnow — Tallinn, M. Kutsar — Tapa, Armilda Weiler — Ropka, Salme Suksts — Riia, Helene Põder — Ülila, Hilja Kleitsmann — Tallinn, Anni Heinde — Wiin, Kirsti Will — Killingi Nõmme, Karl Kaps — Ahja, Opman — Tallinn, M. Kolesnikowa — Jaapan, hra Lorutzen — Tallinn, O. M. Lõssikow — Mustwee.

Tartu kinod.

„Centralis"

demonstreeritakse filmi „Metsikud orhideed", milles käsitatakse Jaawa wõlu ühes Jaawa printsiga, kelle wastu ei saa seista mandri naine, waatamata sellele, et ta ise teist mõtleb ja teist armastab. Naine, nii nagu ta on. Ja naise mees — see omas asjeldustes ei taipa, kuidas öö ning ümbrus mõjub ja tegutseb. Tema töötab ja näeb ainult pattu siis, kui see sündinud. Oma mängu ja seadelduse poolest laseb film end waadata. Rahwast oli kino esimesel päewal täis.

Kuni 5 kraadi soojа.

Pühapäewal keskmise kiirusega kirde ja põhjatuuli, suuremalt jaolt pilwes, kohati kergeid sademeid. Temperatuur öösel paiguti alla nulli, päewal kuni 5 kraadi üle nulli.

Ülewaade laupäewal, 18. aprillil.

Eilne Põhjamere madalrõhkkond ühes kõwa tuulte piirkonnaga liikunud Saksasse ja laieneb sealt aeglaselt ida poole. Lõuna-Wene madalrõhkkond püüab täitudes paigal. Kirde-Wene kõrgerõhkkond uuesti laienenud Põhja-Skandinaawiasse. Laialdased wihmasajud Lääne- ja Kesk-Euroopas ning Wenes kestuwad endiselt. Täna hommikul ulatus wihma piirkond ka Eestisse, kuid õige nõrga sajuga. Temperatuur püüab üldiselt suurema muutuseta. Eestis oli eile päewal 2—8 kraadi ja täna hommikul 1—8 kraadi sooja.

Wastutaw toimetaja Oskar Mänd.
Wäljaandja Eesti Kirjastus-Ühisus „Postimees".
Trükitud „Postimehe" trükikojas, Tartus.

Raske haiguse järele lahkus siit ilmast 14. aprillil Muhus

Margarethe Meeri

sünd. Thielemann.

Vaikses leinas omaksed.

Phil. 1, 21.

Jõudis kohale uus saadetis jalgrattaid 1931. a. mud.

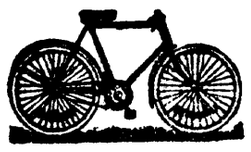

Dollar U.S.A.

eriti tugevasti valmistatud mele teede jaoks. Suur ladu jalgrataste osasid ja kumme

soovitab firma Otsing Rüütli tän. 18, telef. 8-82.

Jalgrataste emaillimine ja parandamine.

Moodsates mustrites

Bembergsiidi

on kohale jõudnud.

H. BAUMANN.
Tartus, Kaubahoov 1.

Teadaanne.

15. aprillist s. a. peale sõidavad taksiautod nr. nr. B-194, 242 ja 280, mis seisavad Viljandi ja Maarjamõisa tän. nurgal, **valge lipu all.**

Omanikud.

Lp. Daamid.

Hooaja elegantseid

kübaraid

ostate odavamalt kui mujalt, E. TENNO ärist, Uueturu t. 5.

Palun, tulge võrrelge hindu.

Võõrastemajadele
Asutustele
Äridele ja teistele

trükitud plakaate

Odavad hinnad
Suitsetamine on keelatud
Tulekahju teadaandmise lähem koht
Võõrastele sissekäik keelatud
Prahi mahaloopimine keelatud
Palutakse toiduaineid mitte puudut.
Hommiku-, lõuna- ja õhtusöögid
Karastavad joogid
Soojad söögid
Äri on kinni
Palutakse koeri mitte kaasa võtta

soovitab

„POSTIMEHE" RAAMATUKAUPLUS,
Tartus, Suurturg nr. 16.

Ilma ime! Prohvet selgeltnägija

PEEP (ASTRO HIRO)

(Ka mu ülalnim. indiv. horosk. raamat)

avab iga tuleviku, õnne surmani. Sajatuhanded tänuavaldused. Hoidke schabl. „Täielik etteteatajaja" (vale!) eest. Isikl. näha, kuulda „s. reedel", 24. apr. rahukogus. — „Tõeprohvet ilmaliku kohtu ees". „Tõe Hääl". Uueturu 25. (Välja lõigata).

Kas olete proovinud kinga läike-määret

„KINGALIN'I"

Vanem inimpõlv on kindlasti seda teinud, sest „Kingalin" on juba üle 25 aasta tarvitusel. „Kingalin" on esimene läikemääre Eestis. A. Kuuski asutatud.

Praegune aeg sammub äärmise kokkuhoiu tähe all — igale kodanikule on üpris tähtis, et jalanõud peaksid vastu võimalikult kaua. Just selleks aitab saapa läikemääre

„KINGALIN"

tublisti kaasa, sest ta on valmistatud puhta rasva ja vaha vahenditest, olles vaba igasugustest hapetest, mis purustavad ja lõhestavad saapa pealisnahka. Seejuures aga annab „Kingalin" nahale võrratuma ilusa läike. Ja on palju odavam kui kõik teised, välis- ja sisemaa saapamäärded.

Kingalin'iga on kasulik ka lakk-kinga võida

Nõudke kõikjalt ainult

„KINGALIN'I"

— see on teie oma kasu.

Tehn. keemiatööstus

E. PEDEL — Tartus,

Jakobi tän. 6.

Häid SCHOTI MATFULL, MATHIS, JÄRMUT ja rasva

heeringaid,

koloniaal ja talurahva kaupa soovitan odava hinnaga

KAUBAHOOV 32. A. PEEDEL.

TERVIST TULEB KALLIKS PIDADA, TERVISE EEST TULEB HOOLT KANDA.

Ilmus trükist tarvilik käsiraamat igaühele

KARL HINTZER

VÕIMLEMINE PILTIDES

Meil Eestis pole võimlemises tarvitusel kindlat tüht süsteemi. Sellepärast on mõeldud käesolev raamatuke materjali koguna, kust igaüks võib tarvisminevat materjali leida. Harjutuste kiiret ülesleidmist võimaldab raamatus nende rühmitus. Tarvilik käsiraamat igaühele, eriti õpetajale koolis, kaitseväe-, kaitseliidu- ning noorsoo juhtidele. Väljaanne on taskuformaadis. Kes vähegi aru saab kehalise kasvatuse vajadusest, kannab seda raamatut taskus, kui head abimeest.

Hind 1 kr. 20 s.

Raamatu hinna rahas või postmarkides ettesaatjale raamatu kättesaatmine meie kulul. Saadaval kõigis raamatukauplustes.

Pealadu:

„Postimehe" raamatukauplus
Tartus, Suurturg nr. 16.

MÜÜAKSE

pruugitud

suur pesurull, jääkapp, 2 köögikappi, seinatelef., lauatelefon, väljamaa meester. sadul, kopiirpress, suur pleksupelvann, ameerik. registerkassa.

Näha, SUURTURG 11, venn. BROCK.

KEEMILINE PESUKODA

„IDEAL" Tartus, Suurturg 1., Lodja 11.

Kõik kes lasevad oma triikpesu kui ka ülikonnad, mantlid, kleidid ja kardinad puhtaks teha meil — on väga rahul.

Proovige ka Teie.

Korteripakkumised

Korter

2 tuba, eestuba, köögitarvitamine, elekter, veevärk, päikesepoolne, ära anda Aleksandri tän. 70, krt. 4. Küsida Tolstoi t. 3, krt. 1, telef. 178, kella 8—10, kl. 2—5.

Ilus päiksepaisteline

tuba

üürida. Samas vajatakse vilunud triikpesu ömblejat ja triikijat. Kastani 29—2.

Tuba

erasissekäigu ja elektrivalgustusega ja võimalusel köök tarvitada. Pühapäeval kella 1—5 Lodja tän. nr. 17—15.

Korter

kahe ilusa päiksepaistelise toaga üürile anda. Uus tän. nr. 30-a.

Kesklinnas, aastaüürnikule ära anda erasissek.

möbl. tuba

Vana tän. 8—3.

Möbl. päikesepaistel.

tuba

ära anda Kastani tän. nr. 16, krt. 1, soliidsele härrale saksa perekonnas.

Korter

2 toaga välja üürida Riia tn. nr. 67—16.

Kahetoaline

korter

välja üürida Tööstuse tn. 16.

Tuba

on välja üürida. Vladimiri tän. nr. 28.

Möbl. tuba

keeduvõimal. saada. Tuule tän. 3 (Narva 143).

Korter

2 tuba ja köök, elektrivalg., veevärk, saada. Lutsu t. 24.

Korter

3 tuba ja köök, eestuba, rõdu, elektrivalgust., üürile anda. Promenadi 1. Küsida lilleärist ehk Roosi 24-a, aiaärist.

Tunnid

Tunde

annab õpetaja eesti keeles (grammatika, õigekiri, kirjandus, kirjandid) keskkooli- ja lektorikursus. Kitsas tän. 1, krt. 3, III korr. Rääkida 3—4.

Tööotsimised

Tuletan meele, et rohke töö tõttu võib nii odavasti

õmmelda:

ülikonnad 5—10 kr., püksid eraldi 1—2½ kr., pesu 30 kuni 50 s., lastel 2 kr. peale. Aleksandri t. 8—2.

Sissesõitnud keskeal. naister. palub mingisugust

teenistust.

On vilunud kõigis töödes. — Slt. «103» all.

Korralik noor neiu

foowib tohta

ettekandjaks söögimajja, on vilunud selles, ehk ka ärisse õpilaseks või midagi muud. Oman head soovitused. Slt. sõna «Ustav» all.

Kaine ja korralik kautsjonivõimeline (80 kr.)

noormees,

kes hobusega oskab ümber käia leiab koha kaubaväljavedajana. Teatada slt. «80 kr.»

Korral. neiu

soovib kohta õmbleja juure abiliseks ehk majja. Oskab igat tööd. Eriti kleidi, pesu ja lasteriiete õmblemist. Teatada palun Puiestee tän. 69-a krt. 2, 19. ja 20. apr. kl. 8—1.

Koan traatwõrkaedasid.

Sealsamas uus töövanker müüa. Tartus, Pikk tän. 33, lukusepa töökoda, E. Paabo.

Müümised

Müüa:

korras maja, kauplus, kahetoalised korterid ja ehituskrunt, materjal, valmis aknad, uksed (pärisomandus). Kesk tän. 27—2.

Hobune

müüa, 5-aastane. Võru 94—3.

Üks suurem

põllupidamine,

äriga linna juures müüa. Ligemaid teateid saab Tartus, Jakobi t. 37.

Odavasti müüa täiesti korras jalaga

õmblusmasin,

«Naumann'i» tsentraal pooliga. Õnne t. 19—4.

Müüa:

töövankrid, vedrukäru, jalgratas ja hobusesõnnikut. Uus tän. 13.

---

2 wana witulit

ja «Columbia» kohvergrammofon ühes 20 plaadiga odavasti müüa. Elisabeti 18—2.

Müüa kolm puhastverd, ilus.

linnukoera

(Iri setteri) kutsikat. Liiva tän. 23—1, kella 10—3.

---

2 maja,

äriruumide ja aiaga kiirelt müüa kr. 15.000 eest, hüp. võlg olemas ja kaks maja 45—50.000 kr. Jaama 39—3.

Hobusesõnnikut

müüa Kivi 17—3.

Ilus korras

maja

müüa Piiskopi t. 17.

Haudumismune,

arstliselt läbivaadatud tõukanadelt (Pl. Rock, Rhode Island, Wyandotte). Herne 49, kanakasvatus.

Elvas

maja müüa

ühes suure pargiga. Tingimused ja hind väga soodsad. Raudtee jaama juures. Küsida Koidu t. 2, Elvas.

Wanker,

(redelitega töövanker) müüa raskeveo tarbeks. Herne tän. nr. 41—2.

Aastavanune

Dobbermann

müüa. Näha k. 11—4 Tuule tn. 3 (Narva 143).

Täiesti sõidukorras, väheld.

mootorpaat

odavasti müüa. Mootor 4 sil. «Detroit», kuplung, Boschmagneto. Paat ehit. Soomes. Postkast 66, «Mootorpaat».

Kivimaja

müüa kesk linna äriruumiga kiires korras. — Tingimused kasulikud.

Talukoht

müüa ehk rendile anda. Suurus 150 vkm. Kl. 9—2. I-järgu komisjoni kontor Tartus, Suurturg nr. 7. K. Virro.

Müüa juhuslikult:

tammepuust kummut-kapp, voodikapp, söögilaud, trümoo, diivan, kastgrammofon ühes 30 noodiga, meester. jalgratas, õlleankur, käi, nikeldatud tee- ja kohvimasin ja muud majakraami. Pärna tän. 22—2.

Soovitan kevade hooajaks

vilt- ja õlg-

kübaraid

Teen ka vanu naister. ja meesterahv. kübaraid ümber soodsate hindadega. Uueturu 9, S. Kriips.

Ostmised

Soovitakse osta ärisse vähemat klaasist (kapitaolist)

lauakassat.

Pakkumised saata slt. sõna «Lauakassa» all.

Tööpakkumised

Möldrit

vajatakse liht vesiveski peale, kes ka puutööd tunneb. Kirjalikult enesest teatada „Postimehe" talitusse sõna „Mölder" all.

Maale tarvis vanemat

tütarlast karjuseks.

Tulla pühapäeval, 19. aprillil Võru tän. 106—6, 2. kord.

Vajan töötundjat

kingsepa õpipoissi

Tartu, Roosi tän. nr. 5—1.

Korralikku

õpipoissi

on kohe tarvis plekisepa töökotusse Tartus, Riia tän. 83.

Aasta-moonameest

on tarvis Ropka valda, Piiri tallu, 1½ klm. Ropka jaamast.

Moonameest ja aasta-karjust

(perekonna inimest) tarvis maale, Raadi v., Sahkapuu tallu. Kaupa tehakse sealsamas.

Vajatakse maale korralikku

tüdrukut,

kes talutööd tunneb. Läbirääkima tulla kl. 12—2 Fortuuna tn. 16—3.

Leitud

Leitud emane

hundikoer

lõigatud sabaga. Kätte saab kuulutuse ja söögi kulu eest. Kui järele ei tulda, omandan koera. Küsida Pikk 31—10.

Palutakse seda daami, kes sai enne pühi eksikombel võõra

kardina,

see ära tuua ja oma ära viia Gildi tän., pesumajast.

Juhuslikult esimest kord omaniku haiguse tõttu keskmise suurusega

talu rendile

anda. Kõik põllud sügisel küntud. Kohal saada loomatoidupõhku kui ka heinu ostu teel kokkuleppel. Teateid Tartus, Tähe 93, krt. 1.

Toiduainete- ja piimatauplus

elumuutmise pärast hästi käidavas kohas ära anda. Teateid saab igal ajal Õnne tän. nr. 1—13.

Kellel on ära anda

äriettevõtetauplus?

Teatada slt. sõna «Soov».

Kauem töötanud

foto-äri

üürile anda alevis, kiriku ja apteegi juures. Järele küsida Tähe tän. 70, E. Kangro.

Sepikoda

üürile anda Riia tän. 67—16.

Väike

äriruum

ära anda Tähe 69.

Poeruum

üürile anda Vabaduse tn. 6.

Hea

pianiino

odavasti üürile anda Viljandi tän. 5, näituse aias.

„Postimehe"

ja

„Maamehe"

tellimisi ja kuulutusi võtavad vastu:

Lodijärwe Prunlil, Peeter Wiil.
Märjamaa Päärdul, M. Priimets.
Pala ag., Fr. Willemson.
Mägiste Waalul, Henn Sarw.
Vana - Kastre seltsimajas, Lavrentjev.
Kudina vallas, Lilo asund., Osv. Villman.
Pedjas, Arn. Anton.

Kirepi poes

müüb „Postimehe" ja „Maamehe" üksikuid numbreid ja võtab kuulutusi ja tellimisi vastu

pr. L. Lauri.

Narva Kalevi Manufaktuur ja Sindi kalevivabrik valmistavad

meeste- ja naisterahva mantlikiidid, kõiki vormiriideid, ülikonna-, traki- ja püksiriideid, daamide kostüümi- ja kleidiriideid, õpilastekalevit, piljardikalevit, flanelle, vaipu, suurrätikuid, villaseid kangaid tehnilisteks otstarbeks; kõik parimas vastupidavas headuses ja uuemates mustrites. — **Kõigis paremates riideärides ja rätsepatelt saadaval.**

Välismaa kaup teeb meie maa vaeseks ja laseb meie töölisel nälgida!

Ole valvel, Eesti! Sinu raha ei tohi minna välismaale!

Ärge ostke välismaa kaupa, — vaid ostke kodumaa kaupa!
OLGEM ISAMAALASED!

Südamlikku tänu

avaldame kõigile sugulastele, tuttavatele ja Kõrveküla kooliõpilastele, kes meie armsa poja ja venna

Eduard Veeber'i

kauni laste lauluga viimsesse puhkepaika saatsid.

Eriti täname aga Kõrveküla koolijuhatajat hr. Nigul'it kes sooja sõnade ja kauni pärjaga oma õpilast mälestas.

Vanemad, vennad ja õed.

Eesti Laenu- ja Hoiu-Ühisuse korralisest peakoosolekust

mis kolmapäeval, 29. aprillil 1931. a., kell ½5 p. l. „Vanemuise“ väikses saalis ära peetakse, palutakse Teid osa võtma ilmuda.

Päevakord:

1. Koosoleku avamine ja juhataja valimine.
2. Aruanne Ühisuse tegevuse kohta 1930. a.
3. 1930. a. kasu jaotus.
4. 1931. a. eelarve.
5. Põhikirja muutmine.
6. Valimised.
7. Teadaandmised ja läbirääkimised koosolekul ülesvõetud küsimuste kohta.

Tähendus: Põhikirja § 47. põhjal on peakoosolek otsusvõimuline koosolekule ilmunud liigete igasuguse arvu juures.

Juhatus.

Majaomanikkude Selts, Tähe tänav nr. 29.

Pühapäeval, 19. aprillil s. a. kell 9 õhtul

Kontsert-tantsuõhtu

Mängib puhkpillide orkester. Pääsetähed à 25 senti.

Teadaanne.

Tartu linnavalitsus teatab seega, et 25. aprillil s. a. kell 10 hom. antakse rendile avalikul enampakkumisel kinnisvara- ja korteriosakonnas, Gildi tn. 8, tuba nr. 4,

ujula einelaud

aja peale 15. maist kuni 15. oktoobrini s. a.

Pakkumne algab linnavalitsuse poolt kindlaksmääratud alghinnast.

Pakkumisest osavõtjatel tuleb sisse maksta enne pakkumise algust kr. 50 tagatiseks ja allakirjutada pakkumistingimused.

Linnavalitsus jätab omale õiguse pakkumiste tühistamiseks.

TARTU LINNAVALITSUS.

Oksjon

Tartu Linna Laenukassas, Auriku tän. 1, on 19. mail 1931. a. kell 10 hommikul. Müügile tulevad kõik septembris 1930. a. ja enne seda panditud asjad, mille tähtpäevad olid märtsi kuul 1931. a., kuid %% tasumata. Viimane %% maksmise tähtpäev oksjonile määratud asjade pealt on 12. mail 1931 a. Peale selle %% tähtaja pikendamiseks vastu ei võeta, vaid asjad tulevad välja lunastada ning kuld ja hõbeasjade pealt proovikulud tasuda. Oksjoni päeval muid operatsioone ei tehta. Laenukassa juhatus.

C. F. Daugull.

Aiandus Tartus, Riia mnt. 27. Telef. 109.

Soovitab kevadiseks istutamiseks **viljapuid, marjapõõsaid, jahukastevaba soome tikerbere, roose, hõbekuuski, puiesteepuid.**

Hinnakirjad hinnata.

Teadaanne.

Tartu Linnavalitsus annab linna piirides asuvate kinnisvaraomanikkudele seega teada, et kinnisvarade hindamiskomisjon on asunud kinnisvarade hindamisele kohapeal.

Tartus, 18. aprillil 1931. a. nr. 2447.

Linnavalitsus.

Teguvõimsaid esindajaid

vajab ainulaadne asutus Tartu ja Tallinna. Garantii nõuetav. Sooviavaldused saata slt. „I. Ü. H.“ all.

Karjalapsed

võivad endid üles anda Tartu tööbörsi noorte osakonda Kaluri tän. 12, igal teisip., kolmap., neljap. ja reedel kella 4—6 p. l. Ilmuda ainult vanemate ehk hooldajatega.

NOORTE OSAKOND.

Välja lõigata.

Raamat — alati tubli abimees.

Põllumeestele

Kirjastus „AGRONOOMI“ väljaanded:

Aamisepp, J.: *Kuidas kartulikasvatust tõsta* ja selle kasutamist korraldada. (Auhinnatud). Hind 75 s.
Jürman, A.: *Umbrohud ja nende hävitamine.* Hind. 40 s.
Lehtman, J. ja Liideman, K.: *Väetuse õpetus.* Teine parandatud ja täiendatud trükk. Hind 2 kr. 25 s.
Liideman: *Lühike väetusõpetus.* Hind 1 kr. 50 s.
Liideman, K. ja Rootsi, N.: *Kõrreviljakasvatus* I ja II osa. Hind 4 kr. 20 s.
Mets, J.: *Eesti põllumehe linakasvatus.* Auhinnatud. Hind 25 s.
— *Lähemaid ülesandeid loomatoidu kasvatamisel ja kuidas neid teostada.* (Auhinnatud). Hind 30 s.
Pill, M.: *Sordikasvatus.* Eriosa II. Hind 25 s.
— *Meile tähtsamad põllutaimede sordid.* Hind 50 senti.
— *Seemne- ja sordikasvatus Eestis.* Hind 50 s.
— *Seemnevilja puhatus ja sortimispunktid.* Hind 1 k. 40 senti.
— *Seemnekasvataja aabits.* Hind 50 s.
Pool, Th.: *Kuidas loomatoidu kasvupindade eest hoolitseda ja neid suurendada.* (Auh.) Hind 35 senti.
Rebane: *Seemnetundmine.* Hind 25 s.
Eesti Soopar. S. toim.: *Sookultuur II.* Hind 75 s.
— *Sookultuur III.* Hind 75 s.
— *Sookultuur IV.* Hind 75 s.
— *Sookultuur V.* Hind 50 s.
— *Sookultuur VI.* Hind 50 s.
— *Sookultuur VII/VIII.* Hind 1 kr.
— *Sookultuur IX.* Hind 75 s.
— *Sookultuur X.* Hind 1 kr.
Ümarik, J.: *Suhkrupeedi kasvatamine ja kogune ümbertöötamine.* Hind 15 s.
Aamisepp, J.: *Kanakasvatus põllumehe tuluallikana.* Teine täiendatud ja parandatud trükk. (Auh.). Hind 50 s.
— *Söödajuurvilja kasvatamine II tr.* Hind 1 kr. 50 s.
Arras, A.: *Tähtsamad koduloomade hakkavad haigused.* Hind 50 s.
Collan, Y.: Eestist. O. Kallit: *Seakasvatuse õpetus.* Hind 50 s.
Hansson, N.: *Koduloomade toitmine.* Eestist. A. Muuga. Hind 3 kr. 50 s.
Kallit, P.: *Piimakarja toitmine.* II täiendatud tr. Hind 2 kr. 50 s.
— *Kanakasvatuse arveraamat.* Hind 50 s.
Mägi, J.: *Koduloomade anatoomia ja füsioloogia.* II täiend. tr. Hind 1 kr. 80 s.
Olt, A.: *Koduloomade tervishoid ja sünnitamisabi.* III täiend. trükk. Hind 75 s.
— *Loomatervishoiu käsiraamat.* Hind 2 kr.
Pool, Th.: *Kodused ja ostujõutoidud.* Hind 50 s.
— *Karjakoplid.* Hind 1 kr.
— *Veiste tõuarendus.* Hind 1 kr.
Rängel, A.: *Hobusekasvatajad, hoolitsege varsa kapjade eest.* Hind 1 kr.
— *Hobuste vanaduse hindamine.* Hind 1 kr. 20 s.
— *Koduloomade arstimine ja sünnitusabi.* III täiendatud trükk. Hind 3 kr.
Vohlonen, M., eestist. O. Kallit: *Lammas, tema pidamine, toitmine ja tõuparandus.* Hind 50 s.
Illimar, K.: *Raamatupidamise käsiraamat piimatalitustele.* Hind 1 kr. 20 s.
Rumessen, J.: *Piim laudast piimatalituseni.* Hind 20 s.
Sandelin, A., eestistanud A. Olt-Ojasalu: *Piima ja piimasaaduste bakteriõpetus.* Hind 2 kr. 25 s.
Stören, K.: *Piimanduse õpetus.* Hind 5 kr.
Klesment, R.: *Aiatöö õpetus.* II täiend. trükk. Hind 3 kr. 25 s.
— *Marjaaed.* Hind 90 senti.
— *Maasikakasvatus aias.* II täiend. trükk. Hind 60 s.
Kramer, O.: *Kodune veinitöötus.* Veinide valmistamine marjadest ja puuviljadest. Teine trükk. Hind 1 kr.
Leesment, E. — Mälberg.: *Perenaiste käsiraamat.* Viies trükk. Hind 2 kr. 80 s. Köites 2 kr. 75 s.
Nurmberg, J.: *Kaheaastase köögiviljataimede ja nende seemnekasvatamine.* Hind 1 kr.
Reim, T.: *Köögiviljakasvatus.* Hind 30 s.
Vitismann, Th.: *Hoidiste valmistamine marjadest, puu- ja köögiviljadest.* Hind 1 kr.
Pertma, J.: *Saviehitused.* Hind 1 kr. 50 s.
Pool, Th.: *Põllumajanduslikud ehitused I.* Hind 80 s.
— *Põllumajanduslikud ehitused II.* Hind 80 s.
Daniel, O.: *Metsakasutus.* Hind 1 kr. 50 s.
Keegiste, A.: *Värvimine ja tapeetimine meistri abita.* Hind 75 s.
Kodres, J.: *Kalakasvatus tiikides.* Hind 25 s.
Pool, Th.: *Põllumajanduslikud pildid Daanist.* Hind 1 kr. 50 senti.
— *Põllumehe taskukalender-käsiraamat 1931. a.* Hind 2 kr.
Rebane, A.: *Põllumajapidamise õpetus.* II osa. Hind 2 kr.
Ümarik, J.: *Põllumajanduslik Ameerika. Hind 2 kr.*
Zolk, K.: *Kahjulikud putukad viljaaidas.* Hind 40 s.

Veel on saadaval

odava müügi hindadega

järgmisi väljaandeid:

	Enne	Nüüd
Aamisepp, J.: *Suhkrupeedi kasvatamine* . .	—.30	—.25
Eisenschmidt, A.: *Mis loomatoidu puud. teha*	—.10	—.07
Emake maa	—.05	—.03
Jürmann: *Aiaherne ja oa kasvatus* . . .	—.15	—.12
Kompus, C.: *Viljapeksu masin*	—.25	—.20
Lunkewitsch, W.: *Mesilased*	—.75	—.60
Mägi, J. prof.: *Meie põllut. seenehaig.* (—.25)	—.10	—.08
Neumann, Th.: *Kalkuni kasvatus*	—.30	—.25
„ *Tegelik kanakasvatus*	—.60	—.45
Ostrow, J.: *Kalakasvatus väikestes tiikides* .	—.50	—.35
Pill, M.: *Meie põllutaimede tähts. sordid* .	1.—	—.60
„ *Sordikasvatus,* eriosa II	—.50	—.40
„ *Seemnevilja külvväärtus*	—.20	—.10
Pulk, G.: *Hobuste toitmine*	—.20	—.16
„ *Turvas aluspõhuks*	—.10	—.05
Paabo: *Tubaka kasvatuse käsiraamat* . .	—.60	—.50
Rängel, A.: *Varsakasvatamine*	—.60	—.50
Sihver: *Tubakakasvatuse õpetus*	—.25	—.20
Tõnisson-Kuusk: *Viljapuude vaenlased* . .	—.25	—.20
Vagner: *Kunstväetusainete tarvitamine* .	—.50	—.40
Vesterinnen, E.: *Koduste tarbep. kokkuhoid*	—.30	—.20
Ühistöö edendamiseks põllupidajate keskel .	—.10	—.07
Ümarik, J.: *Suhkrupeedi kasvatus*	—.15	—.12

Silmaspidada!

Igaühele, kes raamatute hinna rahas või postmarkides ette saadab, saadame raamatud kätte kuludeta.

Jälgige väljapanekuid meie äri vaateaknal.

«POSTIMEHE» RAAMATUKAUPLUS

Tartus, Suurturg nr. 16. Telefon 2-50.

Täiesti korras vähetarvitatud 6-istmeline firma «Steyer»

sõiduauto

odavasti müüa. Venn. Lepp, Tartus, Kaubahoovis nr. 2.

Daamidele soovitame kevadeks elegantseid

kübaraid ja kleite,

värvime ja vormime vanu kübaraid ja kleite nagu uueks ümber. Hinnad imeodavad. Kauba tän. 5 (vastu kaubahoovi).

A. Paurson.
J. Hermann.

Teadaanne jõuvankrite omanikkudele.

Käesolevaga teatab Tartu linnavalitsus, et jõuvankrite seaduse elluviimise määruste alusel (R. T. nr. 45, 1929) on üldine

jõuvankrite järelvaatus

alltähendatud päevadel kella 9—11 e. l. postijaama platsil, Riia tän.

1) 21. aprillil s. a. jõuvankrite järjekorra numbriga B-1 kuni B-100.
2) 22. „ „ „ „ „ B-101 „ B-200.
3) 23. „ „ „ „ „ B-201 ja rohkem

ning kõigile mootorratastele.

4) 24. aprillil s. a. kõigile jõuvankritele, missugused väljastpoolt Tartu linna asunud, ja jõuvankritele, mida eelmistel tähtpäevadel ettenäidata võimalik ei olnud.

Jõuvankrite omanikkudel ilmumine tarvilik.

TARTU LINNAVALITSUS.

AMEERIKA KOOLIDES

õlitatakse põrandaid FLURIT õliga, kui vahendiga, mis teinud läbi palju tuleproove ja tulnud alati esikohale

A/S. A. ROSENWALD & Co
TARTUS, SUURTURG 8. TEL. 300

ETA

EESTI AKTSIA-SELTS

C. SIEGEL

TALLINNA, Lai tän. nr. 27, kõnetraat 426—07.

Soovitab odavalt vee- ja aurutorusid, toruosasid, pumpasid, ventiile, kraane, kõiki vesivarustuse- ja keskküttetarbeid, ehitustalasid, kõiksugu rauda, musta ja tsingitud katuseplekki, autosid ja nende osasid.

Tööotsimised

Maa neiu

soovib virtina ehk perenaise kohta talusse. 10 a. sellel alal töötanud. Tunnistused head. Hotell „Tartu“, tuba nr. 16.

Suurem

karjus ja tüdruk

soovivad suuremasse tallu ühte, Elva või Nõo lähedusse. Kaupa tehakse 21. ja 22. apr. Turu 71—10.

Täiesti kaine ja korralik

autojuht

soovib kohta era- ehk veoauto peale. Teated saata slt. sõna „Täiesti kaine autojuht“ all.

Õlg- ja viltkübaraid

meeste, naister, puhastatakse ja värvitakse igas värvis ja vormitakse ümber. Töö korralik, kiire ja odav. Tartus, Roosi tn. 7—3.

Ümmeldatse

maitserikkalt kleite 100 s., mantleid 300 s. Töö korralik ja kiire. Raekoja 62, k. 3, al. korral.

Noor, töökas ja vilunud

perenaine

otsib kohta kas linna või maale. Kirj. slt. „Hommik“.

Vormitakse, värvitakse ja valmistatakse kõiks. moodsais fassoongides

vilt ja õlg fantasiikübaraid.

Elisabeti tän. nr. 18—7.

Eeskujulik

wiljapuude väljalõikamine

ja mittekandvate sortide ümberpookimine. Pookimise üle palun praegu läbi rääkida. Järelmaks võimalik. Küsida Söögiturg nr. 9, J. Reevitsa ärist, ehk Allika tn. 1—2.

ütsteenija

otsib kohta, soovitav maale ehk ärasõiduks üksköik kuhu. Kõigis majatöödes täiesti vilunud. Võib ka iseseisvalt perenaine olla. Tunnist. ja soovitused on. Sealsamas on ära anda karja tütarlaps, koolist vaba, ja poisike koolivaheajaks. Meltsiveski tän. nr. 80—8.

Aus, korralik, puhtuse armastaja noorem

neiu

palub südamest mingisugust teenistust. Lepin õige vähese tasuga. Oman ilusa ja korraliku käekirja. Alguses võin ka õpilasena töötada. Kirjad palun: „Postimehe“ raamatukauplus „Paluja“ all.

Emailin ja lakeerin jalgrattaid

kuumendusahjus hästi vastupidavalt ja odavalt. Võru tn. nr. 76. J. STERN.

Soovin mingisugust

kohta,

kas ärisse ehk majapidamisse. Valdan kolm kohal. keelt. Teat. slt. „J. Kr.“ all.

Ostmised

Soovitakse osta

vähemat talu

loodusl. ilusas kohas, vee, metsa, linna või raudteejaama läheduses, heade hoonetega ja viljapuuaiaga. Kirjeldused hinnaga ja maksutingimustega saata Tartu, Aia tn. 17, A. Karlson.

Soovtakse osta vähepruugitud

veoautot,

1½-tonniline kandejõud. Pakkumine ühes hinnaga saata Kaarepere postkast 17.

Soovitakse osta pruugitud

sindlimasinat.

Teatada Tartu, Aia t. 39—3.

Soovin osta pruugitud ehk päris uut

piimaweo wankrit.

Vanker võib olla lihtehk patenttelgedega. Teat. Elva Majandusühisus, Elvas.

Soovin osta pruugitud

lamawoi wankrit.

Linda t. 19—1, kella 10—1.

Ostan kooritud

korwiwitsu.

Ropka tän. 19. Tammerik.

Soovitakse osta tarvitatud

spordisadulat.

Pakkumised slt. kviit. nr. 5334 ettenäitajale.

Ostan

haudujaid tanu,

nüüd ja edaspidi. Elisabeti tän. 23—6.

Tartu elama asunud isik soovib osta ilma vaheltkauplejateta kesklinnas

maja,

kohemaksetavas rahas kuni kr. 15.000.— Pakkumised tingim. ja aadress. slt. „A. E..“ all.

Tööpakkumised

Vajatakse

T. Ü. „Kesktöö“ liikmetest 2 vil. lastepreilit, 6 vil. üksikteenijat-keetjat, 5 talutüdrukut ja 6 karjust, tööeestegijat, vanemat poissmeest, 2 sulast ja kiirpäevapiltnikku. Kompanii tän. nr. 1, krt. 3, kella 10—12.

Vajatakse korralikku

teenijat

talutöödele. Kaupa tehakse 19. skp. kl. 9—11 h. Tähe tän. 102.

Korralikku

autojuhti,

kellel väike kautsjonivõimalus, kohe tarvis. Teat. Jaama 39—3, kl. 8—10 h., 3—5 p. l.

Otsitakse

lapsehoidjat,

kes ka väikest majapidamist juhib. Tulla k. 10—4, Tähe tn. 75—2.

Õmbleja vajab

õpilast.

Peale õpiaja võib tasu eest edasi töötama jääda. Teatada slt. „Õpilane“ all.

Vilunud

lokkijat

on tarvis Vene tän. 2, Michelson.

Tüdrukut

talusse, otsekohe ärasõiduks, tarvis. Kaupa teen pühapäeval kella 11 ajal Treffneri tän. 1.

Vilunud

kudujat

tarvis Kaluri t. nr. 29—2.

Soovitakse laenata

kr. 500.—

Head %%, täielik kindlustus. Pakkum. slt. „Kr. 500“ all.

Korteripakkumised

Korter,

kaks üksikut tuba kokku ametiskäijale ja 1 tuba välja üürida. Küsida Turu t. nr. 19, k. 4.

Soovin

kaasüürnikku.

Meltsiveski t. 60—5, II k., hoovist.

Tuba,

suure aiaga välja üürida. Teateid saab Vallikraavi tn. nr. 11—3.

Saada

tuba,

mööbliga ehk ilma, köögi tarvit. Küütri t. 7—10.

Korter,

ühetoaline ära anda hobusetalliga ja kõrvalruumidega. Aleksandri t. 113, krt. 12.

Korter,

2 päikesepaist. tuba, mööbliga ehk ilma, köök tarvitada. Puiestee tn. 64, krt. 3.

Korter,

1 tuba uuesti remont. välja üürida Liiva t. 1—2.

Korter,

ühetoaline välja üürida Marja tän. nr. 25—2.

5-toaline

korter,

ühes köögi, eestoa, teenijatoa ja elektrivalg. üürile anda Tähe tän. 113—1.

Korterit

2—3 tuba köögi tarvitamisega vajab 1. maist 2-liikmeline perekond paremas linnajaos. Pakkum. slt. „Ilus korter“ all.

2-toaline

korter

elektrivalgustusega välja üürida Kartuli t. nr. 12.

Väike mööbliga

tuba

ametiskäijale ära anda Tartus, Tööstuse 4—4.

Päikesepaisteline

korter,

kaks tuba, köök, elektrivalg. ja üksik tuba ära anda Vladimiri tn. 14. Küsida hoovimajast, korter nr. 1.

Äriruum

suure vaateaknaga välja üürida. Suurturg 11, venn. Brock.

Äriruum

ja 2 toaga korter välja üürida. Uueturu tn. nr. 14/16. Küsida majahoidjalt.

Korteriotsimised

Vaikne naisüliõp., ametiskäija aastaüürnik, vajab 1. maiks korralikku

tuba.

Teat. slt. „Puhas ja odav“ all.

Kaks vagusat ametiskäijat preilit (aastaüürnik.) otsivad 3—4-toal. vagusat, sooja päikesepaistelist

korterit

kesklinna ümbruses kohe ehk suvel. Teat. ühes hinnaga postkast nr. 118.

Väike talukoht

pikemaks ajaks rendile anda. Teateid saab Maarja 14, kiriku juurest. Hra Mikku kauplusest Kudinal. Rentimine 20.—21. apr.

Tunnid

Kauaaegse prakt. mat. üliõpilane annab tunde kõigis **matemaatilisis** aineis, füüsikas, keemias j.t. Järelaitam. Jaani t. 36—6, kl. 3—7.

Käesolevaga on meil au Teid paluda lahkelt osa võtta Tallinnas, 13. mail 1931. a. kell 3 p. l. „Estonia" ruumides — (Sinine saal), Estonia puiestee nr. 6.

Eesti Panga
aktsionäride korralisest
täiskogu koosolekust

KOOSOLEKU PÄEVAKORD:

1) Koosoleku avamine.
2) 1930. a. aruande kinnitamine.
3) Puhtakasu jaotamine.
4) Nõukogu ja revisjonikomisjoni liikmete päeva- ja sõidurahade määramine.
5) Nõukogu ja revisjonikomisjoni liikmete valimine.
6) Aktsionäri valimine täiskogu koosoleku protokolli kinnitamiseks.

MÄRKUS: Aktsionär, kellel on hääleõigus täiskogus, võib oma hääleõigust edasi volitada teisele aktsionärile. Volitus tuleb kirjutada panga nõukogu poolt kinnitatud vormi järele ning esitada panga juhatusele vähemalt 7 päeva enne täiskogu koosolekut. Nõukogu poolt kinnitatud volikirja vorm on saadaval Eesti Pangas ja tema osakondades. Juriidiliste isikute esindajate volitused antakse välja nende põhikirjade nõuete kohaselt harilikul paberil.

KÕIGE AUSTUSEGA **Eesti Panga juhatus**

Krediit Pank
Tallinnas.

Osakonnad: Abjas, Antslas, Haapsalus, Hiiu-Keinas, Jõhwis, Narwas, Nõmmel, Pärnus, Tapal, Tartus, Türil, Wiljandis ja Wõrus.

Äriseis 1. aprillil 1931. a.

Aktiwa.		Passiwa	
Kassa ja jooks. arwed Eesti Pangas	Kr. 840.490.47	Aktsiakapital	Kr. 1.400.000.—
Wäärtpaberid	457.380.67	Tagawarakapital	416.000—
Wälisraha ja wäliswekslid	695.789.75	Kustutuskapital	364.655.78
Laenud	20.824.242.07	Ametnikkude abiandmise kapital	145.776.42
Korrespondendid:		Hoiusummad	13.942.463.65
„Loro" Kr. 348.844.25		Korrespondendid:	
„Nostro" 364.306.37	713.150.62	„Loro" Kr. 529.422.11	
Osakonnad	1.014.922.29	„Nostro" 4.211.899.93	4.741.322.04
Garantiide debitorid	5.308.359.60	Osakonnad	1.020.005.64
Kinniswara	1.978.072.50	Garantiide kreeditorid	5.308.359.60
Kulud ja makstud protsendid	391.656.51	Laenud ja rediskont	4.287.309.91
Muud aktiwad	918.360.03	Muud passiwad	1.516.531.47
	Kr. 33.142.424.51		Kr. 33.142.424.51

Inkassoks dokumente Kr. 1.293.474.23 väärtuses.

JUHATUS.

Pudel õlut - 7 senti

kui valmistate seda linnaseekstraktist

«Maltin»

Pudel veini - 15 senti

kui valmistate seda käärimise teel veiniekstraktist

Bacchus

Igaüks oskab valmistada meie eeskirja järgi.

Saadaval Tartus järgmistes kauplustes:

1) Rohukauplus prov. Himmelhoch, Riia 1.
2) Rohukauplus M. Kessler, Raekoja 7.
3) Rohukauplus Rekand, Uueturu 1.
4) Koloniaalkauplus G. Hendrikson, Aia 39.
5) Kooperatiivühing „Eesti-Kala".
6) Tartu Eesti Majandusühisus, Holmi 18.
7) K-M. Arens, Loskit ja Ko, Söögiturg 4.
8) Koloniaal- ja veinikauplus R. Võsu, Suurturg 20.
9) Koloniaalkauplus M. Paltser, Rüütli 7.
10) Koloniaalkauplus F. Gern, Küünt 8.
11) Koloniaalkauplus V. Raudsep, Promenadi 2.

DUNLOP

on nimi, mida kõik maailm tunneb...

Jalgratta- ja mootorratta-KUMMID

Tennispallid tenniserketid sporditarbed

Kunstnahk j. m. kummitooted

DUNLOP-TOOTEID POLE VASTUPIDAVUSES VEEL ÜKSKI TEINE KUMMITEHAS VÕITNUD.

PEAESINDAJAD JA MÜÜK

J. PUHK & POJAD

TALLINNA, PIKK TÄN. 39.

Kevade

hooajaks

Inglise, Prantsuse ja koduma vabrikutest

moodsaid

ülikonna-, palitu- ja mantliriideid

kohale jõudnud, soovitame suures valikus võistlemata hinnaga.

Riidekaubaladu

Tschernov, Luksep & Ko.

Tartus, Kaubahoov nr. 6/7.

Teadaanne

Et era-tarvitajaskonnale (mitteedasimüüjatele) rasketel majanduslikkudel oludel meie õlletarvitamist kergendada, oleme valmis, alates esmaspäevast 20. aprillist, soovikorral õlut ka poole kasti viisi, s. o. 10 pudelit, kojutooma ilma erilise tasuta.

Saku õlletehas A-S.

S. Kloostri tn. 10/12. Telef. 17-48, 32-86.

KAABUSID

suures valikus odavate hindadega soovitavad

Venn. Lepp

Tartus, Promenadi tän. 2.

Restoran «Paris»

Suurturg nr. 7.

16. aprillist müüme kõik alandatud hindadega: Napa odavam, õllepudel à 30 s., seakarbonad — 35 s., sibulaklops — 35 s., kooreklops — 35 s., kotletid — 20 s.

Baar igal ajal soe. — Suur valik igasuguseid suupisteid.

Soovin osta prusugitud

sepatöö-riistu.

Kullam, Tähtvere tän. nr. 21, krt. 4, Tartu.

Hiromant

R. Maido.

Näitan vee sees selle inimese kuju, keda soovite näha, ka asju. Ütlen täpse eluloo. Kaluri tän. 12—3, III kord, hoovist läbi.

Müümised

Jahimehed!

müüa väga häid ilu- ja jahilinde:

faasanisid ja nende munc.

Loodi postiag. Viljandimaal, V. Teiste.

Äraréisimise tõttu

müüa:

suur jalaga Singeri õmblusmasin, rätsepa töölaud, klotsid, pressrauad, hea gitarre ja täiesti korras pandorlootsik. Meltsiveski tän. 38—7.

Juhuslikult ilus

linnukoer

müüa. Aleksandri t. 84—13.

Grammofon

täiest uus, odavasti müüa. Aleksandri t. nr. 84, krt. 13.

Müüa:

väike klaver, hind kr. 250, supelusvann, päevapildiaparaate, huk elektriarmatuure ja muid aju. Pikk tn. nr. 3, krt. 2, sisseküik tänavalt.

SOODSAMAD JALANÕUDE OSTUKOHAD ON

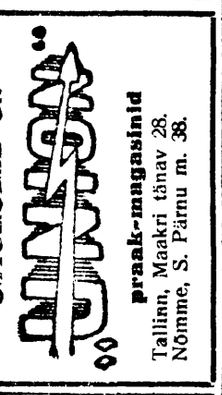

praak-magasinid

Tallinn, Maakri tänav 28. Nõmme, S. Pärnu m. 38.

Müüa väike

maja,

häid aasaheinu ja loomapeete. Piiskopi t. nr. 18.

Müün odavasti

jääd

kogu suvi, ka kohaleveoga. Küsida Kalaturg 8, Gregori Tultsev.

Müüa Vainopea rannas korras

suvila,

palkidest ehitus, 8,5×4,2 sülda. Teateid saab R. Stein'ilt, Haljala vallamajast, tel. Haljala nr. 3.

Saapakreem

rahuldab ka nõudlikumaid tarvitajaid.

Vähe tarvitatud

rätsepa jalaga masin

müüa. Fortuna. t. nr. 34—7.

Käidavas tänavas Tartus suur

maja

ja linna ligidal väike talukoht headel tingimustel müüa. Teateid Tartu, Tähe tän. 41, krt. 5, majahoidjalt.

Müüa

kats tisleri pinki

ja vähe tarvitatud moodsaid mööbleid, raamatuid. Õnne nr. 19—3.

Kalapüügi pandor,

ühes purje ja presendiga on müüa Meltsiveski 53—1.

Müüa täiesti korras meeste- ja naiste-

jalgratas.

Jakobi tn. 14 (hoovimajas), Koljok.

Müüa hästi odavasti uus käsi-

pesurull.

Väike-Maarjamõisa 8—4. Tulla kella 9—1 e. l.

Odavasti müüa kuuse-

sindleid

suurel ja väiksel arvul. Põlkki saeveskis, Elvas.

Pianiino

ja hea

tiibklawer,

firma Tresselt, müüa Tööstuse 1—6.

Müüa uus

wäike maja

äriruumidega 1500 kr. eest, 20 km Tartust. Küsida Võru t. 128—2. Sealsamas müüa meester. jalgratas.

Müüa head

ristitheina.

Annemõis, J. Reiman.

Müüa

fotoaparaat,

10×15. Kella 7—9 p. l., Lai tän. 7—2.

Müüa juhuslikult hea, vähepruugitud

harmonium.

Näha kella 4—6 p. l. Tartus, Narva tn. 81, krt. 3.

Kongru-teljed

odavasti müüa Raua 12—2, Vabaduse t. nurgal.

Head puhast ristikheina

seemet

on müüa Tolstoi 6—1.

Kingsseppadele

juhuslikult odavasti kõiksugu valmis tööstussilte suuremaid ja vähemaid on saada Liiva tän. 42—2, hoovim.

Odavasti müüa

mootorpaadi kere,

25—30 inimese isteruumiga. Teateid saab Pikk tn. 80—3.

Ümberpööratava vedrumadratsiga

türgi-diivaneid

(päeval ilus diivan, öösel mugav voodi) soovitab odavasti Aleksandri t. nr. 50-a

A. Leil'e diivanitööstus.

Odavasti müüa täiesti sõidukorras

auto.

Teateid saab Tartus, Kaubahoov 34. tel. 965.

Juhuslikult müüa

auto,

täiesti sõidukorras Meloni t. 8—3, Tambak.

Vesneri mõisas

aasaheinu müüa.

Järele küsida Tartus, Riia t. 77 kontoris, telef. nr. 125. Vesneri mõis, telef. 864

Kokkukäiv

lapsevanker

müüa Raua 16-a, krt. 1.

Edasi anda

toiduainete kauplus,

piimapoodiga ja vähese kaubaga. Aleksandri tän. 113.

Oksjon.

20. apr. 1931. a. kell 10 hom. müüakse kohtupristavi poolt Tartu-Võru Rahukogu ruumes, Veski 32, avalikul enampakkumisel Joh. Liivak'u kinnisvara, mis asub Tartus, Aleksandri tän. 118, kinn. nr. 1818, millel hüpoteegi võlga 2500 kr. ja müügiks hinnatud 1500 kr.

Toiduaineteкauplus

välja üürida Herne tän. 12.

Piima ja

toiduainete-pood

ära anda Raekoja tn. nr. 92, krt. 4, Tartus.

Würtsipoe ruumid

välja üürida. Teateid saab Aleksandri tän. 77, krt. 3.

17. aprillil 1931. a. kell 8.10 õhtu lahkus siit ilmast igavesti 61 a. vanaduses minu unustamata eluseltsiline ja kallis abikaasa, meie armas ja hea ema

Olga Kallamis.

Kirstupanek ja ärasaatmine Sisehaiguste (Toome peal) surnukambrist 19. aprillil kell 4 p. l. Matmine ja mulda sängitamine Uspenski kabeli kirikus 21. aprillil kell 4 p. l.

Kurbtusest murtud leinajad omaksed.

«Vanemuise» teater

Pühapäeval, 19. aprillil kl. 8 ö.

Minu beebi.

M. Hennequini jant 3 vaat.

Üli- ja kooliõpilaste pääsetähed maksvad.

Esmaspäeval, 20. apr. kl. 8 ö.

Vanemuise uue tenori

Martin Taras'i

KONTSERT

prof. **ARTUR LEMBA** kaastegevusel.

Pääsetähed eelmüügil.

Teisipäeval, 21. aprillil kl. 8 ö.

Odavahinnal. etendus.

American Girl.

Julius Blumenthali operett 3 v. Kurt Zorligi muusika.

Pääsetähed 20, 30, 40, 50 ja 60 senti ühes riidehoiuga.

TARTU MEESLAULU SELTS 1923

„VANEMUISES“

Reedel, 24. apr. kl. 1/2 9 ö.

Soome laulude kontsert

Juhataja **E. Tubin.**

KAVAS:

Sibelius, Merikanto, Kuula, Palmgren, Törnudd, Haapalainen, Hannikainen

Kaastegevad:

K. Ots (tenor), **O. Roots** (klaver) ja 80 liikmeline **meeskoor.**

Pääsetähed: 50—150 senti saada seltsiliikmetelt ja kontserdi päeval alates kl. 5 «Vanemuise» kassast

---

T. töötute komitee.

Puhkepäeval, 19. apr. k. 3 p. l. Tähe 13, töölismajas

töörahva

Kõne-koosolek

Kõik töölised koosolekule!

Lugege kõik,

linnas ja maal, meie

odawate raamatute

hinnakirja, mis ilmub «Päevalehes» pühapäeval, 19. aprillil 1931. Antikvariaat »Bukinist« Tallinn, Vana Posti 7.

Talu

rendile anda.

Teateid saab Elistvere Sillaotsa, hra K. Leet'i kauplusest.

Tuntud

selgeltnägija ja frenoloog

E. M. Kraft

Ainuke õige ettekuulutaja, kes saatuse ära ütleb. Läbisõidul peatub ainult lühikest aega Tartus, Puu tänav 17, kort. 2, hoovipeal majas.

VANEMUINE.

Esmaspäeval, 20. aprillil 1931. a. kell 8 õhtul.

„VANEMUISE“ UUE TENORI

MARTIN TARAS'i

KONTSERT

Klaverikunstniku

Prof. ARTUR LEMBA

kaastegevusel.

Eeskavas: Vihtol, Chopin, Debussy, Wagner-Liszt, Scott, Glasunov-Blumenfeld, Toselli, Puccini, A. Lemba, Flotov, H. Meri j. t. helitööd.

Pääsetähed 50—200 sendini eelmüügil teatri kassas kella 11—1 enne lõunat ja 5—7 õhtul.

ULIÕPILASKONNA SEGAKOOR.

Pühapäeval, 19. aprillil kell 18 **ülikooli kirikus**

VAIMULIK KONTSERT

MENDELSSOHNI HELITÖÖDEST.

KAVAS: Psalm 95 — segakoori ja solistide ettekandel ning sooloettekanded.

SOLISTID: preilid L. PATRASSON ja E. VIRKHAUS, härrad E. LÄANENBEK ja A. KARAFIN.

Orelil hra E. KIRIS. Juhatab hra A. KARAFIN.

Piletite hinnad 1 kr. — 50 s., õpilastele 25 senti. Eelmüük Raudsepp'a ja «Postimehe» raamatukauplustes ja 1 tund enne kontserdi algust kirikus.

MAAMEES

on loetavam erapooletu piltidega illustatud põllumajandusline nädalaleht.

Ilmub adv. **JOH. VIIK'I** tegeval toimetusel.

KAASTÖÖLISTEKS tuntud ülikooli õppejõud, agronoomid, majandusteadlased, tegelikud põllu- ja majapidajad, aednikud, linnu- ja loomakasvatajad jne. Praegusel algaval kevadisel hooajal, kus iga põllumees suurte lootustega oma tööle asub, tahab «MAAMEES» heaks sõbraks ja nõuandjaks olla igale peremehele ja perenaisele, perepojale ja peretütrele, sulasele ja tüdrukule.

Iga teadlik põllu- ja majapidaja tellib sellepärast „MAAMEHE“ otsekohe.

TELLIMISE HIND:	
Iseseisvalt:	«Postimehe» kaasandena:
1 kuu peale 35 s.	1 kuu peale 30 s.
2 „ „ 65 „	2 „ „ 55 „
3 „ „ 100 „	3 „ „ 80 „
iga lisakuu 30 „	iga lisakuu 25 „
12 kuu peale 350 „	12 kuu peale 300 „

«MAAMEHE» tellimisi võtavad vastu kõik «Postimehe» tellimiste vastuvõtjad, kõik postiasutused üle riigi ja peakontorid Tartus, Jaani tän. 11—13; Tallinnas, Vene tän. 1.

Auto, traktori ja mootorratta

silindrite puurimist ja šleifimist,

mootori kolbesid alumiiniumist ja malmist kui ka nende masinate kõiki parandustöid teeb kvaliteet-tööna moodsa sisseseade abil

K. Jauram.

Töökoda asub ajutiselt

Pulestee tän. nr. 41—1, Tartus.

Vigastatud Sõjameeste Ühingu

õigusteadline büroo

Tartus, Aleksandri tän. nr. 3, Maavalitsuse kõrval majas. Ka eraisikutele juriidiline nõuanne, kohtu- ja ametiasutustele kaebe- ja palvekirjade ning lepingute j. n. e. valmistamine mööduka tasu eest. Büroo töötab advokaatide juhatusel. Avatud kella 9—1 e. l. ja 1/2 4—7 p. l., telefon 10-23.

Dr. A. LENZNER

Naha- ja suguhaigused. Kosmeetika.

Kõnet. 10—12 ja 5—7, pühap. 10—12. Soovikorral ka teisel kella ajal kokkuleppe järele.

Tartus, Rüütli t. 25—4

(Vastu Jaani kirikut).

Dr. H. Mõttus

Naha-, sugu- ja põlehaigused.

Kõnet. 5—7, pühap. 9—11. Naister. 4—5 ärip. Kokkuleppel ka teisel ajal.

Tartus, Uueturu tän. 4.

Dr. E. Dobruškes

Naha- ja suguhaigused

Kella 9—11 ja 5—7. Naisterahvastele kella 4—5.

Tartus, Rüütli tän. 24 (Laia tän. nurk) — tel. 11-22

Dr. Victor Hion

Märvihaiguste ja kõnehäirete eriarst.

Riia tän. 135, telef. 68.

Vastuv. k. 8—11 ja 17—19.

Dr. Oskar Jossel.

Hambaarstimise kabinett.

Suuhaigused.

9—1 ja 3—7, pühap. 10—12.

Suurturg nr. 3.

Dr. Hilda Puusepp

Sisehaigused, kosmeetika ja kosmeetilised massažid

Kõnet.: kella 8—9 ja 3—5. Tartus, Raekoja 13.

Dr. HELENE KISSA

Sisemised ja naistehaigused, naistesuguhaigused. Vastuvõtm. k. 9—11 ja 5—7 Kevade tän. nr. 1 (Karlova apteegi taga).

Dr. Ludmilla Naumov

Naha- ja suguhaigused.

Tartu, Kloostri tän. 5, krt. 1. Kella 9—10 e. l. ja 6—8 ö. Pühapäevadel kl. 9—10 e. l.

Elan nüüd Vana t. 3.

Ämmaemand

E. Tomson-Sviker

Ämmaemand-masseerija

E. ELLER

Tartus, Raekoja tän. 35

Alates 16. aprillist s. a. võtan vastu

Elvas,

Jõe tän. hra Päll'i majas (Rahukohtu kõrval).

advokaat

Vl. Jekimov.

Võsul,

mere lähedal, 6 toa, köögi, rõdu ja autokuuriga puhas

suvila

üürida. Küsida Võsu, Einlon, telef. 19.

Tartu Linnapank.

Tartus, Raekoda, telefon 11-32.

ÄRISEIS 1. APRILLIL 1931. A.

Aktiva		Passiva	
Kassa ja arved teistes rahaasutustes	278.743.53	Põhikapital	116.877.54
Välisvaluuta ja väärtpaberid	8.144.93	Tagavara kapital	4.162.—
Laenud	1.623.558.91	Vallasvara kustutuse kapital	2.304.06
Garantiilaenud	22.497.32	Hoiusummad	1.765.803.—
Korrespondendid	20.976.45	Garantiid	22.497.32
Vallasvara	11.034.13	Korrespondendid	20.440.92
Üldkulud, makstud %% ja komisjon	9.865.94	Saadud %% ja komisjon	70.265.13
Üleminevad summad	44.645.59	Üleminevad summad	793.04
Muud aktivad	15.004.68	Muud passivad	11.165.25
		1930. a. puhaskasu	20.163.22
	2.034.471.48		2.034.471.48

Väärtused depoos Kr. 40.000.— Inkasso vekslid ja dokumendid Kr. 54.590.27.

ÄRISEIS OLI:

1. jaanuaril 1930. a.	**Kr. 1.135.527.47**
1. jaanuaril 1931. a.	**„ 1.628.713.95**
1. aprillil 1931. a.	**„ 2.034.471.48**

Diskonteerime häid äriveksleid kuni 3 kuulise tähtajaga 11%-ga. Toimetame kõiki panga operatsioone.

JUHATUS.

WILLYS

VEOAUTOD — AUTOBUSED — TULETÕRJEAUTOD

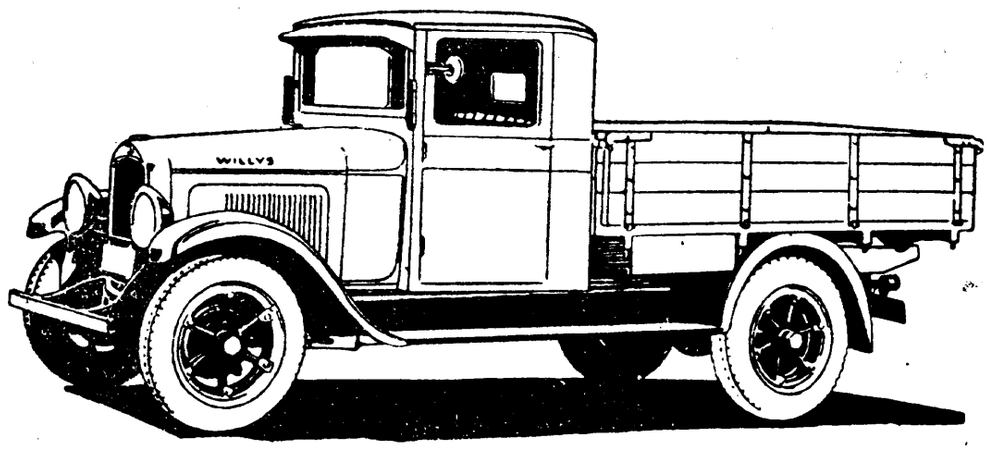

Võrrelge **WILLYS** auto iga üksikut osa konkurents sõidukitega ja Teie leiate, et WILLYS on **ületamatu** konstruktsioonilt, materjalilt ja kvaliteedilt.

WILLYS veoautode tugev ehitus, suur vastupidavus, pikk eluiga ning vähemad sõidu- ja korrashoiukulud on tunnustatud üle maailma.

WILLYS on kõigi nende paremuste tõttu otstarbekohasem auto igasugustel tööoludel, olgu need isegi kõige raskemad ja ta tasub ennast paremini, kui ükski teine sõiduk, otsekohe ning kestvalt.

Külastage minu ladu, või nõudke kataloge ja Teie veendute WILLYS autode kõrges headuses.

OSKAR ALT

Tallinna, Narva maantee nr. 12. Telefon 302-44.

WILLYS VEO-, OMNIBUS- JA SÕIDUAUTOD KÕIGIS SUURUSTES.

---

4. Suurtükiväe Grupp müüb 22. apr. k. a. kell 10 hommikul Tartus, Tähtvere mõisas

suusõnalisel enampakkumisel

vana rauda, terast, malmi, plekki, vana nahka, kaltse; villast, linast, puuvillast, present, vana vilti j. n. e.

MAJANDUSÜLEM.

Elumuutmise pärast headel tingimust. kohe ära anda

toiduainete kauplus

ühes korralikkude eluruumidega. Kastani tn. 143.

Maal käiduvas ja rahvarikkas kohas

kauplus ruumid

välja üürida. Järele küsida Kivi tn. 22, poest.